

วิทยานิพนธ์

การศึกษาเชิงวิเคราะห์ลีลาภาษาในการ์ตูน
เรื่องหนูหินอินเดอะซิตี
ของคุณผดุง ไกรศรี

AN ANALYTICAL STUDY OF THE LANGUAGE STYLE
IN THE NU-HIN IN THE CITY CARTOON OF
PHADUNG GRAISRI

นายแก้ว กาแก้ว

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

พ.ศ. 2550

ใบรับรองวิทยานิพนธ์
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (ภาษาไทย)
ปริญญา

ภาษาไทย
สาขา

ภาษาไทย
ภาควิชา

เรื่อง การศึกษาเชิงวิเคราะห์ลีลาภาษา ในการ์ตูนเรื่องหนูหินอินเดอะซิตี
ของคุณผดุง ไกรศรี

An Analytical Study of the Language Style in the Nu-Hin in the City Cartoon of
Phadung Graisri

นามผู้วิจัย นายแก้ว กาแก้ว

ได้พิจารณาเห็นชอบโดย

ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์ชลอ รอดลอย, ศศ.ม.)

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์วิไลศักดิ์ กิ่งคำ, Ph.D.)

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์วิภากร วงศ์ไทย, M.A.)

หัวหน้าภาควิชา

(รองศาสตราจารย์วิไลศักดิ์ กิ่งคำ, Ph.D.)

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์รับรองแล้ว

(รองศาสตราจารย์วินัย อากงหาญ, M.A.)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

วันที่ เดือน พ.ศ.

วิทยานิพนธ์

เรื่อง

การศึกษาเชิงวิเคราะห์ลีลาภาษาในการ์ตูนเรื่องหนูหินอินเดอะซิตี
ของคุณผดุง ไกรศรี

An Analytical Study of the Language Style in the Nu-Hin
in the City Cartoon of Phadung Graisi

โดย

นายแก้ว กาแก้ว

เสนอ

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
เพื่อความสมบูรณ์แห่งปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (ภาษาไทย)
พ.ศ. 2550

แก้ว กาแก้ว 2550: การศึกษาเชิงวิเคราะห์ลีลาภาษา ในการ์ตูนเรื่องหนูหิ่นอินเดอะซิตี
ของคุณผดุง ไกรศรี ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (ภาษาไทย) สาขาวิชาภาษาไทย
ภาควิชาภาษาไทย ปรธานกรรมการที่ปรึกษา: รองศาสตราจารย์ชลอ รอดลอย, ศศ.ม.
145 หน้า

วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลีลาภาษา ในการ์ตูนเรื่องหนูหิ่นอินเดอะซิตี ของคุณผดุง ไกรศรี ใน
ด้านการใช้คำ สำนวนโวหาร น้ำเสียง เครื่องหมายวรรคตอน และการใช้ภาพแสดงเหตุการณ์ โดยเสนอ
ผลการศึกษาแบบพรรณนาวิเคราะห์

กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาลีลาภาษา ในการ์ตูนเรื่องหนูหิ่นอินเดอะซิตี ของคุณผดุง ไกรศรี
โดยเลือกเฉพาะฉบับที่เป็นพ็อกเก็ตบุ๊ก 4 สี ช่วงปี พ.ศ. 2547-2548

ผลการศึกษาลีลาภาษา ในการ์ตูนเรื่องหนูหิ่นอินเดอะซิตี ของคุณผดุง ไกรศรี พบว่ามี
ลักษณะเด่นคือ การใช้คำได้เหมาะสมแก่เนื้อเรื่องและตัวละคร โดยใช้คำที่สื่อสารในชีวิตประจำวัน
ของสามัญชนทั่วไป เช่น การใช้ภาษาปาก, การใช้คำแสดงภาพ, การใช้คำแสดงอาการ, การใช้คำ
ภาษาต่างประเทศ, คำซ้อน, การใช้คำภาษาถิ่น, การใช้คำเลียนเสียงคำพูด, การใช้คำเรียก-คำร้อง,
การใช้คำเสริม, การใช้คำซ้ำ, การใช้คำตัด-คำย่อ ด้านการใช้สำนวนโวหาร พบว่าผู้แต่งนิยมใช้โวหาร
ภาพพจน์ซึ่งมี 5 ลักษณะ ดังนี้ 1) การใช้โวหารอุปการณ์, การใช้นิทานเปรียบเทียบ, การกล่าวซ้ำความ
2) การใช้โวหารหรือภาพพจน์ที่ถือความแตกต่างกันเป็นเกณฑ์ประกอบด้วยการใช้ปฏิพากย์, การใช้
บันไดความ 3) การใช้โวหารหรือภาพพจน์ที่ถือลักษณะสัมพันธ์กันเป็นเกณฑ์ ประกอบด้วยการใช้
อดีตพจน์, การใช้สัญลักษณ์ 5) การใช้โวหารหรือภาพพจน์ที่ถือการกล่าวความเทียบเคียงโดยเข้าใจ
เอาเองเป็นเกณฑ์ ประกอบด้วย การใช้ปฏิพจน์ ด้านการใช้สำนวนโวหารพบว่าผู้แต่งนิยมใช้น้ำเสียงใน
ลักษณะต่าง ๆ คือ การใช้น้ำเสียงเสียดสี, เยาะหยัน, ประชดประชัน, รื่นเริง เกร่งเกรียด เอ็นดูรักใคร่
และเศร้าเสียใจ ส่วนด้านการใช้เครื่องหมายวรรคตอนมีการใช้เครื่องหมายวรรคตอนที่หลากหลาย
และมีลักษณะโดดเด่นที่น่าสนใจ

Kaew Kakaew 2007: An Analytical Study of the Language Style in the Nu-Hin in the City Cartoon of Phadung Graisri. Master of Arts (Thai), Major Field: Thai Language, Department of Thai Language. Thesis Advisor: Associate Professor Chalor Rodlay, M.A. 145 pages.

The thesis aims at studying the language style as used in Nu-Nin in the city Cartoon of Phadung Graisri. The following language usages; word, figurative speech, intonation, punctuation mark and pictures narrating the story concerned, have been taken into account in order to give a descriptive analysis.

The samplers of the present study on language style used in Nu-Hin in the city Cartoon of Phadung Graisri, are selected especially from the color pocket books published in 2004-2005.

As studied, it is found obviously that the words as used in the pocket books are mostly suitable to the story and each character concerned. Particularly, the communicating words in daily life namely; spoken language, picturing word, signal word, foreign language, overlapping word, dialect, speaking imitation, calling or requesting word, helping word, repeating word, deleting word including abbreviation, have clearly been used in the pocket book.

According to the figurative speech, it is found that the following five figurative speeches; 1) figurative speech of similarity namely; simile, metaphor, comparison with tale, re-statement of the story, 2) figurative speech of dissimilarity namely; retort and stairs of messages 3) figurative speech of relation namely; metonymy and modifier words 4) figurative speech of imagination namely; hyperbole and symbol and 5) the figurative speech consisting of retort-question and intonation, have mostly been used. Especially, for the intonation concerned, it is found that the caviling, jeering, ridiculing and straining intonations have mostly been used.

For the punctuation marks, it is found that different categories of the interesting punctuation marks have obviously been used in the pocket book.

Student's signature Thesis Advisor's signature

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จได้ด้วยความกรุณาจากรองศาสตราจารย์ชลอ รอดลอย ประธานกรรมการ ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.วิไลศักดิ์ กิ่งคำ และรองศาสตราจารย์วิภากร วงศ์ไทย กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาให้คำปรึกษาและคำแนะนำอันเป็นประโยชน์ และช่วยแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ แก่ผู้วิจัยอย่างดียิ่งตลอดมา ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความเมตตากรุณาที่ได้รับเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณอย่างสูง ไว้ ณ ที่นี้ด้วย

ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ทุกท่านที่ได้กรุณาประสิทธิประสาทวิชาการแขนงต่าง ๆ อันเป็นส่วนเสริมสร้างปัญญาความรู้ให้แก่ผู้วิจัยได้เป็นอย่างดี

สุดท้ายนี้ผู้วิจัยขอขอบคุณพี่ ๆ เพื่อน ๆ นิสิตปริญญาโทภาษาไทยภาคพิเศษรุ่นที่ 1 ทุกคนที่เป็นกำลังใจแก่ผู้วิจัยเสมอมา

แก้ว กาแก้ว

เมษายน 2550

สารบัญ

หน้า

สารบัญตาราง	(3)
สารบัญภาพ	(5)
บทที่ 1 บทนำ	1
ความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการวิจัย	4
ขอบเขตของการวิจัย	4
นิยามศัพท์	5
บทที่ 2 การตรวจเอกสาร	6
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการ์ตูน	6
กรอบแนวคิดในการวิเคราะห์สื่าสื่อภาษาไทยในการ์ตูน เรื่อง หนูหิ่นอินเดอะซิตี้	16
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	27
บทที่ 3 วิธีการวิจัย	28
วิธีการวิจัย	28
แหล่งข้อมูล	28
การศึกษาค้นคว้าและการเก็บข้อมูล	28
การวิเคราะห์ข้อมูลและการนำเสนอ	29
บทที่ 4 ผลการวิจัยและวิจารณ์	30
สื่าสื่อในการใช้คำ	32
สื่าสื่อในการใช้สำนวนโวหาร	83
สื่าสื่อในการใช้น้ำเสียง	95
สื่าสื่อการใช้เครื่องหมายวรรคตอน	109
สื่าสื่อการใช้ภาพแสดงเหตุการณ์	120

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	135
สรุปผลการวิจัย	135
ข้อเสนอแนะ	138
เอกสารและสิ่งอ้างอิง	139
ภาคผนวก	142
ประวัติการศึกษาและการทำงาน	145

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1	การใช้คำที่แสดงภาพและตัวอย่างประโยค 33
2	การใช้คำแสดงอาการและตัวอย่างประโยค 35
3	การใช้คำทับศัพท์และตัวอย่างประโยค 37
4	การใช้คำภาษาไม่สุภาพและตัวอย่างประโยค 40
5	การใช้คำภาษาตลาดและตัวอย่างประโยค 41
6	การใช้คำแสลงและตัวอย่างประโยค 42
7	คำซ้อนเพื่อเสียง 2 คำที่นำคำไม่มีความหมายทั้ง 2 คำมาซ้อนกัน จนเกิดความหมายใหม่ 45
8	คำซ้อนเพื่อเสียง 2 คำที่นำคำสองคำมาซ้อนกันโดยมีความหมาย เพียงคำใดคำหนึ่ง 46
9	คำซ้อนเพื่อความหมาย 2 คำที่มีความหมายเหมือนกันหรือคล้ายกันมาซ้อนกัน 47
10	คำซ้อนเพื่อความหมาย 4 คำที่มีความหมายเหมือนกันหรือคล้ายกันมาซ้อนกัน 49
11	คำซ้อนเพื่อความหมาย 4 คำที่มีความหมายใกล้เคียงกันมาซ้อนกัน 50
12	คำซ้อนเพื่อความหมาย 4 คำที่มีความหมายตรงกันข้ามมาซ้อนกัน 51

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
13	การใช้ภาษาถิ่นและตัวอย่างประโยค	53
14	การใช้คำเลียนเสียงพูดและตัวอย่างประโยค	55
15	การใช้คำเรียกและตัวอย่างประโยค	58
16	การใช้คำอุทานและตัวอย่างประโยค	61
17	การใช้คำเสริมและตัวอย่างประโยค	70
18	การใช้คำซ้ำและตัวอย่างประโยค	74
19	การใช้คำตัด, คำย่อ และตัวอย่างประโยค	79

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	การใช้ภาพตัวละครแสดงอารมณ์โกรธ	121
2	การใช้ภาพตัวละครแสดงอารมณ์ตกใจ	121
3	การใช้ภาพตัวละครแสดงอารมณ์ความรู้สึกเสียใจ	122
4	การใช้ภาพตัวละครแสดงอารมณ์ความรู้สึกดีใจ	122
5	การใช้ภาพตัวละครแสดงอารมณ์ความรู้สึกกลัว	123
6	การใช้ภาพตัวละครแสดงอารมณ์ความรู้สึกตกตะลึง	123
7	การใช้ภาพตัวละครแสดงอารมณ์ความรู้สึกเขิน	124
8	การใช้ภาพตัวละครแสดงอารมณ์ความรู้สึกเซ็ง	124
9	การใช้ภาพตัวละครแสดงอารมณ์ความรู้สึกสงสัย	125
10	การใช้ภาพตัวละครแสดงอารมณ์ความรู้สึกเจ้าเล่ห์	125
11	การใช้ภาพตัวละครแสดงอารมณ์ความรู้สึกเจ็บปวด	126
12	การใช้ภาพตัวละครแสดงอารมณ์ความรู้สึกมีนัย	126
13	การใช้ภาพตัวละครแสดงอารมณ์ความรู้สึกเกรงเกรียงเอาจริงเอาจัง	127

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่		หน้า
14	ลักษณะของฉากประกอบที่ไม่สัมพันธ์กับเนื้อเรื่องและเหตุการณ์	127
15	ลักษณะของฉากประกอบที่สัมพันธ์กับเนื้อเรื่องและเหตุการณ์	128
16	การใช้เส้นแสดงการเคลื่อนไหว	130
17	การใช้ตัวโน้ตเพลงเพื่อแสดงให้เห็นว่าตัวละครกำลังร้องเพลงอย่างอารมณ์ดี	131
18	การใช้เส้นวน ๆ บนศีรษะ แสดงอารมณ์โกรธ	131
19	การใช้สัญลักษณ์สีเหลี่ยมเล็ก ๆ ที่บริเวณใบหน้า แสดงให้เห็นถึงความมุ่งมั่น และแสดงออกถึงความสวยงามของตัวละคร	132
20	การใช้รูปหัวใจเล็ก ๆ แทนความรักความพอใจ	132
21	การใช้รูปก้อนเมฆแทนความคิด	133

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญของปัญหา

การ์ตูน เป็นการแสดงออกทางศิลปะซึ่งใช้ภาพ (ที่มีหรือไม่มีตัวอักษรบรรยายก็ได้) เป็นสื่อสัญลักษณ์บอกเรื่องราวความคิดของผู้เขียนการ์ตูน (Cartoonist) การแสดงออกทางศิลปะทุกแขนงนั้นย่อมเกิดจากอารมณ์สะเทือนใจ ดังที่พระยาอนุมานราชธน (2515: 38-39) กล่าวว่า ศิลปะคืออารมณ์สะเทือนใจผ่านสู่ความคิด และกำหนดขึ้นเป็นรูป อารมณ์สะเทือนใจนั้นยังไม่เป็นศิลปะโดยตรง แต่เป็นตัวการที่ทำให้เกิดศิลปะขึ้นโดยตรง อารมณ์สะเทือนใจนั้นทำให้เกิดแรงบันดาลใจ เมื่อมีแรงบันดาลใจก็ใช้ความคิดสามารถทำให้เกิดเป็นศิลปกรรมขึ้นได้จากสิ่งที่นึกคิด สร้างจากความไม่มีรูปให้มีรูปขึ้น

ในปัจจุบันเมื่อเอ่ยถึงคำว่า “การ์ตูน” ไม่ว่าเด็ก หรือผู้ใหญ่ ทั้งชาย และหญิงก็นิยมดูกันทั้งนั้น การที่ใคร ๆ ต่างก็ชอบดูหรืออ่านการ์ตูนอาจเป็นเพราะอ่านใช้ภาษาที่เข้าใจได้ง่าย มักจะใช้เป็นภาษาพูดหรือภาษาที่ตรงกับวัยของผู้อ่านบ้างแล้ว การ์ตูนยังสร้างอารมณ์ขันให้ผู้อ่านคล้อยตามไปกับเรื่องอีกด้วย หนังสือการ์ตูนเป็นสื่อกลางในการถ่ายทอดวัฒนธรรม และจริยธรรมในช่วงแรกเริ่มของชีวิต คอยตอบสนองความสนใจ และความต้องการของเด็ก จึงปรากฏได้ว่าเด็ก ๆ สนใจ และชอบอ่านหนังสือการ์ตูนกันอย่างแพร่หลาย

หนังสือการ์ตูนมีอิทธิพลต่อเด็กมากถ้าเลือกระหว่างให้ซื้อหนังสือธรรมดากับหนังสือการ์ตูน เด็กจะเลือกซื้อหนังสือการ์ตูนมากกว่า ดังนั้นผู้ที่เขียนการ์ตูนควรให้สิ่งที่สะอาด บริสุทธิ์ ความถูกต้อง สิ่งที่ดีงามแก่เด็กเพราะวัยเด็กเป็นวัยอ่อนเยาว์ที่ซบเอาสิ่งต่างๆ ทั้งดี และไม่ดียั่วหมด

เด็กส่วนใหญ่มีความสนใจ และชอบอ่านหนังสือการ์ตูนมาก เมื่อเด็กได้อ่านการ์ตูน แล้วจะได้รับประโยชน์อะไรจากหนังสือการ์ตูนบ้างที่นอกจากได้รับความรู้ และความสนุกสนาน จากเนื้อหาสาระการ์ตูนประเภทต่าง ๆ เราไม่อาจจะทราบได้เลยว่าหนังสือการ์ตูนที่เด็กชอบอ่านนอกจากจะให้มุมมอง ในแง่สื่อสร้างความรู้ และงานศิลปะที่ช่วยจรรโลงใจแล้ว ยังมีสิ่งหนึ่งที่สำคัญไม่ยิ่งหย่อนกว่ากันก็คือ การอ่านการ์ตูนยังสามารถช่วยบ่มบัจฉิใจของผู้ที่ได้อ่านและผู้เขียนได้ด้วยดังที่ โอม รัชเวทย์ (2525: 27) ได้กล่าวไว้ว่า

...เวลาผมเขียนการ์ตูนแล้วมีความสุขผมสามารถเปลี่ยนใจจากที่มีความทุกข์ให้อยู่ในสภาพปกติได้เพราะการที่เราเขียนการ์ตูนเราจะลืมทุกอย่างการวาดการ์ตูนยืมเราต้องยืมด้วยเมื่อไรเราเขียนการ์ตูนยืม แต่จิตใจของเราหม่นหมองทำให้เราเขียนได้ไม่ดี การเขียนการ์ตูนแบบนี้จะช่วยให้เรามีสติ การเขียนการ์ตูนแตกต่างจากงานศิลปะอื่น ๆ ตรงที่การ์ตูนมีเป้าหมายว่าเขียนแล้วต้องสนุกสนานถือเป็นการบำบัดจิตใจของคนอ่านและคนเขียนได้...

ทั้งนี้เราพอที่จะกล่าวได้ว่า การ์ตูนเปรียบเสมือนโลกแห่งความสนุกสนาน รอยยิ้ม และเสียงหัวเราะเป็นเสียงที่ทั้งโลก เห็นพ้องต้องกันว่าไม่เพียงแต่เด็กเท่านั้นที่ได้รับความเพลิดเพลินจากการ์ตูนผู้ใหญ่เองก็ต้องมีพื้นที่เล็ก ๆ สำหรับแสดงความเป็นเด็กไว้เช่นกัน จนบางครั้งอาจทำให้เกิดพฤติกรรมการเล่นแบบตัวการ์ตูนที่ชื่นชอบ

ทุกวันนี้เด็กที่ชอบอ่านหนังสือการ์ตูนหรือติดการ์ตูนนั้นมักใช้ภาษาที่ผิดแปลกไปในการสื่อสารต่างๆ ไม่ถูกหลักไวยากรณ์ทางภาษา ใช้คำพูดที่ไม่สุภาพหยาบคายใช้สำนวนที่ผิดความหมาย ฉะนั้นเราควรจะหันมาสนใจในการใช้ภาษาของหนังสือการ์ตูนกันให้มากขึ้นสำหรับการแต่งหนังสือการ์ตูนนั้นไม่ใช่เรื่องง่ายที่ทุกคนจะทำได้เหมือนกันหมด การเขียนหนังสือการ์ตูนจะมีความยาวไม่มาก แต่ก็ยากที่จะเขียนได้ จะต้องคำนึงถึงจิตวิทยาของเด็กความสามารถในการรู้ค่าความสามารถในการทำให้การ์ตูนเล่มนั้นเป็นที่สนใจของเด็กๆ ดังที่กรมวิชาการ (2533: 19) ได้กล่าวไว้ว่า ในการเขียนการ์ตูนที่ดีนั้น ผู้เขียนควรใช้ภาษาเขียนให้ถูกต้อง ถูกอักขรวิธี ยึดหลักความสุภาพตามวัฒนธรรมไทย เคารพหลักเกณฑ์ในการใช้ภาษา เช่น ภาษาธรรมชาติให้เขียนตามเสียงธรรมชาติ ภาษาพูด พยายามใช้รูปคำศัพท์เดิม กรณีจำเป็นของบริบทที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ หรือเสียงที่แสดงความเคลื่อนไหวให้ใช้ได้

จะเห็นได้ว่าการ์ตูนที่เด็กจะได้รับคุณค่าจากการ์ตูนมากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับนักเขียนการ์ตูนว่ามีความรู้ มีความเข้าใจจิตใจของเด็กๆ มีศรัทธาในการที่เขียนเรื่องเพื่อเด็กโดยแท้จริงหรือไม่

ดังนั้นการอ่านหนังสือการ์ตูน ของเด็กนั้น เด็กจะได้ประโยชน์หรือโทษอะไร มากน้อยแค่ไหน จากการ์ตูนของเด็กนั้น ตัวเด็กเองก็อาจจะไม่ได้คำนึงถึง แต่จิตสำนึกส่วนหนึ่งของเด็ก ๆ ที่อ่านการ์ตูนไม่ว่าจะชาติไหน ภาษาใดย่อมมีความฝังแน่นกับแบบอย่างบางอย่างจาก “การ์ตูน” ประเภทต่าง ๆ ในวัยเด็กของพวกเขาไม่มากนัก

ในปัจจุบันนี้กระแสความนิยมของการ์ตูนไทยที่กำลังโด่งดังนี้ก็คงหนีไม่พ้น เรื่องหนูหิ่น อินเดอะซิตี ของสำนักพิมพ์บันลือพบลีชั่น จำกัด ซึ่งเป็นสำนักพิมพ์ที่มีชื่อเสียงในการผลิตสื่อ หนังสือการ์ตูนต่าง ๆ หลายต่อหลายเล่ม เช่น เรื่องปิงปอนด์ มหาภารตะ รวมพลคนละคร ฯลฯ ซึ่งแต่ละเรื่องที่ออกจำหน่ายนั้น มักจะได้รับการตอบรับที่ดีจากคนที่ชอบอ่านหนังสือการ์ตูนไทย โดยเฉพาะเรื่อง หนูหิ่น อินเดอะซิตี และหนูหิ่นอินโนนินแห่ง ของคุณผดุง ไกรศรี (เอ๊ะแห่ง ขายหัวเราะ)

จากการสำรวจหนังสือออกใหม่ที่อยู่ในความสนใจของนักอ่านการ์ตูนไทยโดยผ่านทาง เว็บไซต์ของ สำนักพิมพ์บันลือพบลีชั่น ซึ่งเปิดให้ลงคะแนนความสนใจเฉพาะหนังสือที่มีความนิยมอยู่ในปัจจุบันนี้ จากทั้งหมด 6 เรื่อง คือ รักใสใสหัวใจปิ้ง ๆ สมการสุริยะ ภูต-ผี-ปีศาจ หนูหิ่น อินเดอะซิตี รวมพลคนละคร และวรรณคดีคอมคอมเมดี้ ผลปรากฏว่า หนูหิ่น อินเดอะซิตี นั้นได้รับความสนใจ และต้องการจะติดตามผลงานในเล่มต่อไปมากที่สุด อยู่ที่ 38.47% หรือเท่ากับ 890 คน จากจำนวนคนทั้งหมดที่ลงคะแนน 2,329 คน ทั้งนี้เนื่องจากการใช้ภาษาที่น่าสนใจ ตัวละครมีเอกลักษณ์เฉพาะตัว รวมถึงการดำเนินเรื่องที่น่าสนใจ มีเทคนิคการวาดภาพการ์ตูนที่โดดเด่น ดูแล้วน่ารัก สดใส ร่าเริง และที่น่าสนใจยิ่งกว่านั้นก็คือ การ์ตูนเรื่องนี้จะถูกนำมาถ่ายทอดเป็น ภาพยนตร์ คือการ์ตูน เรื่องหนูหิ่น อินเตอร์” ซึ่งสร้างโดย 4 บริษัทใหญ่ คือ สหมงคลฟิล์ม อินเตอร์ เนชั่นเนล วิจิตา แอนิเมชัน และภาพยนตร์हरषา (บันลือสาส์น: 2547)

จากผลงานการ์ตูน เรื่องหนูหิ่นอินเดอะซิตี ที่มีความน่าสนใจ และมีลักษณะเด่นดังที่กล่าว มาแล้วข้างต้นจนได้รับความสนใจ จากนักอ่านหนังสือการ์ตูน และประกอบกับยังไม่มีผู้ใดที่ศึกษา ลีลาภาษาในงานเขียนประเภทการ์ตูนเรื่องนี้อย่างละเอียด ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงนำหนังสือการ์ตูน เรื่อง หนูหิ่นอินเดอะซิตี ที่ออกวางจำหน่ายตั้งแต่ในปี พ.ศ. 2547-2548 มาศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการใช้ภาษา โดยคาดว่าผลการวิจัยครั้งนี้จะเป็นแนวทางให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องไม่ว่าจะเป็นผู้ที่อ่านหนังสือการ์ตูน ไปจนถึงนักเขียนการ์ตูนจะสามารถนำเอาข้อมูลจากการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการศึกษาการใช้ ภาษาเพื่อให้

ผู้อ่าน โดยเฉพาะเยาวชนได้ทราบว่าภาษาในหนังสือการ์ตูนมีลักษณะช่วยสร้างสรรค์งาน การ์ตูนมากขึ้นเพียงใดตลอดไปจนถึงผู้ปกครองที่จะช่วยดูแลควบคุม หรือแนะนำในการอ่าน หนังสือการ์ตูนของเด็กต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาเชิงวิเคราะห์ลีลาภาษาในงานเขียนการ์ตูน เรื่อง หนูหิ่นอินเดอะซิตี ของ คุณผดุง ไกรศรี
2. เพื่อศึกษาการใช้ภาพแสดงเหตุการณ์ในงานเขียนการ์ตูนเรื่องหนูหิ่นอินเดอะซิตี ของคุณผดุง ไกรศรี

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากงานวิจัย

1. ทำให้ทราบถึงลีลาภาษาในงานเขียนการ์ตูน เรื่อง หนูหิ่นอินเดอะซิตี ของคุณผดุง ไกรศรี
2. ทำให้ทราบถึงกลวิธีการใช้ภาพแสดงเหตุการณ์ในงานเขียนการ์ตูนเรื่องหนูหิ่นอินเดอะซิตี ของคุณผดุง ไกรศรี
3. เพื่อเป็นแนวทางการศึกษาลักษณะลีลาภาษาที่ใช้ในงานเขียนประเภทการ์ตูนของ นักเขียนการ์ตูนและผู้อ่านทั่วไป

ขอบเขตของการวิจัย

1. ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาในเรื่องดังต่อไปนี้
 - 1.1 ศึกษาลีลาภาษาในการใช้คำ
 - 1.2 ศึกษาลีลาภาษาในการใช้สำนวนโวหาร
 - 1.3 ศึกษาลีลาภาษาในการใช้น้ำเสียง
 - 1.4 ศึกษาลีลาการใช้เครื่องหมายวรรคตอน
 - 1.5 ศึกษาการใช้ภาพแสดงเหตุการณ์เพื่อสื่อสารเรื่องราว

2. การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมีกำหนดที่จะศึกษาการ์ตูนเรื่อง หนูหิ่นอินเดอะซิตี โดยเจาะจงเลือกวิเคราะห์เฉพาะฉบับที่เป็นพ็อกเก็ตบุ๊ก 4 สี ซึ่งตีพิมพ์ ในปี พ.ศ. 2547 - 2548 จำนวน 22 เล่มของสำนักพิมพ์ บันลือสาส์น ซึ่งมี คุณผดุง ไกรศรี เป็นผู้แต่ง

นิยามศัพท์

การ์ตูน หมายถึง ภาพวาดที่ใช้ตัวแทนหรือสัญลักษณ์เพื่อการล้อเลียน อาจมีคำบรรยายหรือไม่ก็ได้ จะมีช่องหรือไม่มีช่องก็ได้ ถ้ามีช่องจะมีตั้งแต่ 1 ช่องขึ้นไป

ลีลาภาษา หมายถึง ท่วงทำนอง ในการแต่งที่เป็นลักษณะเฉพาะตัวของนักเขียนแต่ละคน เป็นการแสดงออกทางความคิด ความรู้สึก และทัศนคติ ในด้านต่าง ๆ เช่น การใช้ภาษา การใช้คำ การใช้โวหาร การใช้น้ำเสียง และการใช้เครื่องหมายวรรคตอน

บทที่ 2

การตรวจเอกสาร

ในการตรวจสอบเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับลีลาการใช้ภาษาของวรรณกรรมการ์ตูน ในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องดังนี้

1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการ์ตูน
 - 1.1 ความหมายของการ์ตูน
 - 1.2 สถานะของการ์ตูน
 - 1.3 ประวัติ และความเป็นมา
 - 1.4 ประเภทของการ์ตูน
 - 1.5 จำนวนภาษาที่ใช้ในงานเขียนการ์ตูน
2. กรอบแนวคิดในการวิเคราะห์ลีลาภาษาในงานเขียนการ์ตูน เรื่อง หนูหิ่นอินเดอะซิตี
3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เอกสารเกี่ยวข้องกับการ์ตูน

ความหมายของการ์ตูน

ศิลป พีระศรี (2520: 12) ได้ให้ความหมายของการ์ตูนไว้ว่า เมื่อจิตรกรต้องการวาดภาพขนาดใหญ่ เขาเริ่มต้นด้วยการวาดภาพบนกระดาษเป็นแบบร่างให้เท่าขนาดของจริงแล้วระบายสีเอกรงค์ (Monochrome) ลักษณะของภาพร่างนี้เรียกว่า “Cartoon” นอกจากนี้ยังเรียกภาพร่างของช่างทำกระจกสีสำหรับประดับตกแต่งตามช่องลม ประตู และหน้าต่าง โบสถ์หรือภาพร่างของช่างถักทอพรหมว่า ภาพการ์ตูนเช่นกัน

ราชบัณฑิตยสถาน (2542: 116) ได้ให้ความหมายการ์ตูนไว้ว่า ภาพล้อ ภาพตลก บางทีเขียนเป็นภาพบุคคล บางทีเขียนเป็นภาพบุคคลบางที่เป็นภาพแสดงเหตุการณ์ที่ผู้เขียนตั้งใจล้อเลียนจะได้รู้สึกลบขัน

ศักดิ์ชัย เกียรติจินา (2533: 4) ได้สรุปความหมายของการ์ตูนไว้ว่า “การ์ตูน” (Cartoon) หมายถึง ภาพวาดในลักษณะง่ายๆ บิดเบี้ยวโยเยในลักษณะไม่เหมือนภาพในโลกแห่งความเป็นจริง ซึ่งมีรูปลักษณะที่เลียนแบบธรรมชาติ เรขาคณิตหรือรูปร่างอิสระ ที่ลดทอนรายละเอียดที่ไม่จำเป็นออก โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อสื่อความหมายแทนตัวหนังสือ เป็นผู้แสดงแทนในการพูดหรือแสดงออกต่างๆ ทั้งเป็นภาพประกอบตกแต่งมุ่งให้เกิดความสวยงาม น่าขัน ล้อเลียน เสียดสี ในทางการเมือง สังคม และใช้เป็นสื่อในการโฆษณา ประชาสัมพันธ์ ประกอบการเล่าเรื่องในทางบันเทิงคดี และสารคดี

จิตลดา สุวัติกุล (2526: 138) ได้กล่าวว่า ถึงความหมายกว้าง ๆ ของการ์ตูนไว้ว่า

1. การ์ตูน หมายถึง ภาพวาดลายเส้นหรือภาพสเก็ตซ์ ซึ่งเขียนขึ้นอย่างง่าย ๆ โดยแสดงให้เห็นลักษณะเด่นของสิ่งที่วาดเพื่อให้ผู้ดูเข้าใจความหมายได้อย่างรวดเร็ว ทั้งนี้อาจใช้ถ้อยคำประกอบภาพหรือไม่ใช้ก็ได้
2. การ์ตูน หมายถึง ภาพวาดที่แสดงอารมณ์ขันหรืออารมณ์ประชดประชัน เสียดสี ตลอดจนภาพล้อบุคคล ภาพวิจารณ์การเมือง และสังคม
3. การ์ตูน หมายถึง ภาพวาดบนกระดาษแข็ง กำแพง ฝ้าย่าน กระดาษตามหน้าต่าง โปสเตอร์บนหินอ่อน หรืองานศิลปะอื่น ๆ ที่ต้องใช้ความประณีต และความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
4. การ์ตูน หมายถึง ภาพร่างก่อนลงสีจริง

นอกจากความหมายเหล่านี้แล้ว พิมล กาฬสีห์ (2526: 33-37) นักเขียนการ์ตูนมีชื่อคนหนึ่งของไทย ได้กล่าวถึงลักษณะของการ์ตูนไว้พอสรุปดังนี้

1. ต้องเป็นการเขียนที่ผิดจากความจริง น้อยกว่าความจริง หรือเกินความจริง
2. ต้องเป็นภาพที่เขียนเพื่อจุดมุ่งหมายในการล้อเลียน หรือให้เกิดอารมณ์ขัน หรือประชดประชันในกรณีใดกรณีหนึ่ง
3. ต้องเป็นภาพที่เขียนโดยตนเอง มิใช่ลอกเลียนแบบผู้อื่นหรือคัดแปลงต่อเติม

4. ต้องเป็นภาพที่ยึดหลักเกณฑ์ของความจริงอยู่บ้าง แม้จะเป็นหลักเกณฑ์ที่อยู่ในขอบเขตกว้างขวางก็ตาม

ณรงค์ ทองปาน (2522: 118) กล่าวว่า การ์ตูน หมายถึง ภาพชวนขัน โดยมีภาพเป็นชุด ๆ มีถ้อยคำบรรยายประกอบตามเนื้อเรื่อง แต่เดิมเนื้อเรื่องเป็นเรื่องชวนขันเป็นส่วนใหญ่ ปัจจุบันเนื้อเรื่องอาจเป็นแนวใดก็ได้ เช่น อาชญากรรม สงคราม ผจญภัย ฯลฯ ภาพชวนขันส่วนใหญ่ตีพิมพ์ในหนังสือพิมพ์ จึงเรียกภาพชวนขันลักษณะนี้ว่า Comics strips และเมื่อมีการรวบรวมจัดพิมพ์เย็บเล่มเรียกว่า Comics books หรือ Funnies

สังเขต นาคไพจิตร (2530: 6) กล่าวว่าคนทั่วไปมักจะเข้าใจว่า Cartoon , Caricature, Comics เหมือนกัน และเรียกรวมกันว่า Cartoon ดังนั้น ภาพวาดไม่ว่าจะวาดเพื่อขำขัน ล้อเลียนเสียดสีประชดประชัน หรือเป็นเรื่องราวต่าง ๆ เราเรียกรวมกันว่า Cartoon, Comics, Carticature เข้าด้วยกัน และเรียกว่า Cartoon

สรุปได้ว่าการ์ตูนหมายถึง ภาพที่เขียนขึ้นในลักษณะต่าง ๆ ให้ผิดเพี้ยนไปจากความจริง เขียนเพื่อเน้นลักษณะใดลักษณะหนึ่งในการเขียนโดยใช้ภาพสื่อความหมายแทนตัวหนังสือได้ (โดยไม่จำเป็นต้องมีคำบรรยาย)

สถานะของการ์ตูน

ไพโรธ เลิศพิริยกุล (ม.ป.ป: 546) ได้ให้คำอธิบายว่า การ์ตูน เป็นสิ่งที่มนุษย์สร้างสรรค์ขึ้นมาในทัศนะของผู้สร้างและผู้อ่านหรือผู้ดูการ์ตูน อาจมองการ์ตูนว่า เป็นการแสดงออกในหลายสถานภาพด้วยกัน ดังนี้

1. มองในแง่สถานภาพทางการสื่อสาร ซึ่งการ์ตูนในลักษณะดังกล่าว ก็คือภาษาเพื่อการสื่อสารอย่างหนึ่งของมนุษย์นั่นเอง เพราะการ์ตูนเป็นสื่อที่ดีและให้ความบันเทิงแก่นมนุษย์ทั้งผู้ใหญ่และเด็ก

2. มองในแง่ของศิลปะลายเส้น การ์ตูนเป็นภาพวาดซึ่งถือเป็นศิลปะแขนงหนึ่ง คือ ศิลปะลายเส้น แต่จุดเด่นของการ์ตูนก็คือ มีทั้งภาพและถ้อยคำประกอบกัน สามารถสื่อความหมายได้เป็นอย่างดี

3. มองในฐานะที่เป็นวรรณกรรม ในแง่นี้จำเป็นต้องมีความสำคัญอย่างยิ่ง คือ การ์ตูนสามารถถ่ายทอดออกมาเป็นเรื่องราวต่าง ๆ ได้อย่างสมบูรณ์ เรื่องที่นำมาผูกเป็นการ์ตูนนั้นมาจากทั้งเรื่องเก่าเรื่องใหม่ หรือจากจินตนาการของผู้เขียนการ์ตูนไม่มีจำกัด ดังนั้น นิทานที่ดี ประวัติบุคคล หรือเรื่องราวทางวิทยาศาสตร์ที่ดี ล้วนสร้างเป็นการ์ตูนได้ทั้งสิ้น

4. มองในฐานะที่เป็นศิลปะการละคร การ์ตูนนั้นมีภาพ มีคำพูด มีลักษณะการเคลื่อนไหว ซึ่งในแง่ดังกล่าวก็คือศิลปะการแสดงนั่นเอง

5. มองในแง่ของภาพยนตร์การ์ตูนเมื่อมีลักษณะเป็นการแสดงและเมื่อศิลปะการแสดงสามารถบันทึกออกมาเป็นภาพยนตร์ได้ ดังนั้นการ์ตูนจึงกลายเป็นภาพยนตร์การ์ตูนได้เช่นกัน การ์ตูนกลายเป็นสื่อที่มีอิทธิพลต่อเด็กและผู้ใหญ่ และเมื่อมนุษย์สร้างเครื่องส่งรับโทรทัศน์ได้ การ์ตูนก็ไปปรากฏอยู่ในจอโทรทัศน์และเป็นที่นิยมอย่างสูงเช่นเดียวกับภาพยนตร์

ศักดิ์ชัย เกียรติณาคิน (2533: 5) ได้กล่าวถึงการ์ตูนในฐานะต่าง ๆ ซึ่งแบ่งเป็นหลายระดับได้ดังนี้

1. ในฐานะศิลปะลายเส้น (Graphic Art) ลักษณะของภาพการ์ตูนต้องอาศัยทักษะฝีมือที่ฝึกฝนมาเป็นอย่างดีในการเขียนภาพออกมาเป็นลายเส้นที่สวยงาม มีน้ำหนักเส้นอ่อนแก่ หนักเบา และใช้สติปัญญา จัดวางลำดับเรื่องราวให้ต่อเนื่อง เพื่อโน้มน้าวจิตใจผู้อ่านให้คล้อยตามซึ่งต้องใช้ความสามารถนี้เองจึงถือว่าการ์ตูนเป็นงานแขนงหนึ่งของศิลปะลายเส้น

2. ในฐานะงานวรรณกรรม (Literature) การ์ตูนเป็นสื่อประเภทหนึ่งในการเล่าเรื่องโดยมีเทคนิควิธีการนำเสนอเรื่องที่มีขั้นตอนความคิดสร้างสรรค์ในเชิงศิลปะสูง เปรียบได้กับงานวรรณกรรมที่ใช้ขั้นตอนการนำเสนอเรื่องด้วยตัวหนังสือ เพียงแต่การ์ตูนนำเสนอด้วยภาพ ดังนั้นจึงนับการ์ตูนโดยเฉพาะนิยามภาพเข้าอยู่ในประเภทวรรณกรรม

3. ในฐานะศิลปะการละคร (Drama) การ์ตูนเป็นพัฒนาการสืบต่อจากศิลปะการละคร เนื่องจากมีบทสนทนาได้ตอบมีการดำเนินเรื่องตัดต่อและทำทางการแสดงเช่นเดียวกับการแสดงละครเวที

4. การ์ตูนและภาพยนตร์ (Cartoon and Picture) นิยายภาพและการ์ตูนที่ได้รับความนิยมสูง มักจะนำไปสร้างเป็นภาพยนตร์ และในขณะเดียวกันภาพยนตร์การ์ตูนหลายเรื่องถูกนำมา สร้างเป็นหนังสือการ์ตูน จึงเห็นได้ว่าการ์ตูนกับภาพยนตร์มีลักษณะงานที่สอดคล้องกัน อีกทั้งการทำสคริปต์ภาพยนตร์ (Script) จำเป็นต้องมีสตอรี่บอร์ด (Story Board) ซึ่งเป็นภาพวาดในลักษณะการ์ตูน เพื่อแสดงตำแหน่งมุมกล้อง การจัดแสงเงาการตัดต่อดำเนินเรื่องก่อนที่จะลงมือถ่ายทำภาพยนตร์จริง

5. ภาพยนตร์กับนิยายภาพ (Picture and Illustrated Tale) ภาพยนตร์กับนิยายภาพนับว่ามีความสัมพันธ์กันอย่างมากที่สุด ด้วยว่านิยายภาพมีลักษณะการนำเสนอภาพเหมือนภาพยนตร์ ไม่ว่าจะเป็นต้นมุมกล้องตำแหน่งของตัวละครการทำภาพเคลื่อนไหวช้า (Slow-motion) นิยายภาพ สามารถถ่ายทอดได้ดีไม่แพ้ภาพยนตร์

จากทั้งหมดนี้สรุปได้ว่าสถานะของการ์ตูนนั้นขึ้นอยู่กับจุดประสงค์ของผู้แต่งหรือผู้วาด การ์ตูนว่าต้องการจะสื่อการ์ตูนในลักษณะใดลักษณะหนึ่งตามที่สนะของผู้สร้างและผู้อ่านที่จะพิจารณาในสาระการนำเสนอของการ์ตูนนั้น ๆ

ประวัติความเป็นมาของการ์ตูน

สังเขต นาคไพจิตร(2530: 7) ได้กล่าวไว้ว่าการ์ตูนได้มีขึ้นในครั้งแรกราวคริสต์ศตวรรษที่ 16 จากการค้นคว้าของนักโบราณคดี ได้พบภาพเขียนการ์ตูนตามฝาผนัง กำแพง หรือสิ่งก่อสร้างต่างๆ ผู้ที่ได้ชื่อว่าเป็นนักเขียนการ์ตูนคนแรกที่เขียนการ์ตูนล้อเลียนข้อบกพร่องของคนหรือสังคม คือ Renaissance การเขียนภาพล้อเลียนคนหรือสังคมในครั้งแรก เกิดจากการประท้วงหรือต่อต้านผู้เป็นเจ้านายก่อน ต่อมาแสดงออกในรูปลักษณ์ มีการวาดภาพล้อเลียนบุคคลที่เห็นว่าไม่ดี เช่น การเขียนภาพล้อเลียนบุคคลในทางการเมือง ซึ่งในปัจจุบันนี้เรียกว่า "ภาพล้อการเมือง"

การ์ตูนเรื่องได้มีการเขียนลงพิมพ์ในหนังสือพิมพ์เป็นครั้งแรกในกลางปี ค.ศ. 1890 โดย William Randolph และ Joseph Pulitzer และต่อจากนั้นได้มีการพิมพ์ลงในหนังสือพิมพ์อื่น ๆ อีกมาก เนื่องจากการ์ตูนมีการเสนอในรูปแบบต่าง ๆ เช่น

1. ล้อเลียนตัวบุคคลมีตั้งแต่สมัยเรอเนซองส์ศตวรรษที่ 16 และมักเน้นหนักในเรื่องของมารยาท โดยเฉพาะในอิตาลีและสเปน

2. ล้อเลียนสังคมเริ่มยุคการ์ตูนสมัยใหม่ในช่วงศตวรรษที่ 16 เริ่มจาก บอห์และบรูเกล ได้วาดภาพที่แสดงถึงความไม่สวยงาม ตรงกันข้ามกับความนิยมในยุคเรอเนซองส์ ต่อมาในยุคโกธิค การ์ตูนได้ผสมผสานกันกับจินตนาการของการเดินทางของมาร์โคโพลและเริ่มเป็นสากลมากขึ้นในช่วงปี 1575 เมื่อวาดหน้าคน ทิวทัศน์ หรือรูปร่างของคนเป็นภาพประกอบราวต้นศตวรรษที่ 16 ก็มีการล้อเลียนมาร์ตินลูเธอร์และโป๊ปด้วย

ดังนั้นพวกการ์ตูนธรรมดา ๆ มักเกิดจากฝีมือของศิลปินที่มีความรู้ต่ำกว่าศิลปินที่วาดการ์ตูนล้อเลียน (Caricature) ศิลปินต่าง ๆ จึงพยายามยกระดับตัวเองมากขึ้น พยายามที่จะใส่เนื้อหา ความรู้ - ความคิด - การเสียดสี ลงไปในกรอบสี่เหลี่ยมเล็ก ๆ นี้ให้เต็มไปด้วยความขบขัน ดังนั้นจึงมีแนวโน้มที่จะเสียดสีการเมืองเพิ่มขึ้น รัฐบาลที่ไม่ดี การคอร์รัปชันจะถูกยกมาล้อเลียนเสมอ

พิมล กาฬสีห์ (2526: 33) กล่าวว่า การ์ตูนนั้นเกิดขึ้นแต่ครั้งที่มีมนุษย์ในยุคอียิปต์โบราณได้แกะสลักภาพต่าง ๆ เป็นสื่อความหมายแทนตัวอักษร เป็นเรื่องราวเกี่ยวข้องกับความเป็นไป ทั้งศิลปวัฒนธรรมและจากยุคหกก้นปีล่วงแล้วของอียิปต์ มาถึงยุคสี่พันปีของจีน ตัวอักษรในระยะเริ่มต้นใช้ภาพทั้งสิ้น เช่น ภาพดวงอาทิตย์ ภาพดวงจันทร์ แต่การกำหนดคำขึ้นมาเรียกภาพว่าการ์ตูน คือคำว่าการ์ตูน (cartoon) เกิดขึ้นในยุคเรเนสซองส์ โดยจิตรกรไม่ทราบนามในยุคนั้น

ประวัติความเป็นมาของการ์ตูนในประเทศไทย

จิตลดา สุวัติกุล (2526: 138-139) ได้กล่าวไว้ว่าการ์ตูนในประเทศไทยเริ่มมีมาตั้งแต่สมัยพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว และสมัยพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว โดยเป็นภาพวาดที่แทรกอารมณ์ขัน ล้อเลียนสิ่งต่าง ๆ ตามฝาผนัง หรือภาพจิตรกรรม จิตรกรมีชื่อที่แทรกภาพการ์ตูนในสมัยนั้น ได้แก่ ขรรค์อินโข่ง

สมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวภาพการ์ตูนเป็นที่นิยมมาก พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเองทรงสนพระทัยและส่งเสริมการ์ตูน ด้วยการทรงวาดภาพล้อข้าราชการบริวาร และทรงวาดภาพตลกเตือนข้าราชการบริวารที่มีความประพฤติไม่เหมาะสม โกงกิน ภาพล้อของพระองค์ลงตีพิมพ์ในหนังสือ "ดุสิตสมิต"

ในสมัยนี้มีนักเขียนภาพลัทธิมีชื่อ คือ ขุนปฎิภาคพิมพ์ลิขิต (เปล่ง ไตรปิ่น) ซึ่งเดินทางไปศึกษา วิชาศิลปในยุโรป ออสเตรียและใช้ชีวิตความเป็นจิตรกรอยู่ต่างประเทศเป็นเวลานาน ท่านผู้นี้ได้ วาดภาพล้อการ์ตูนการเมืองลงในหนังสือพิมพ์ "เดลิเม็ลล์รายวัน" ของหลุย กิริวัต

สมัยพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัววงการการ์ตูนซบเซาลงมากเพราะผลจากเศรษฐกิจ ตกต่ำ จนกระทั่งหลังการเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. 2475 จึงเริ่มคลี่คลายขึ้นอีกครั้งหนึ่ง นักเขียน การ์ตูนได้ใช้เสรีภาพในการเขียนอย่างเต็มที่ และเกินขอบเขตจน "คณะราษฎร" ต้องออกกฎหมาย ควบคุม

สังเขต นาคไพจิตร (2530: 32) ได้กล่าวว่าการ์ตูนสำหรับเด็กได้วิวัฒนาการเรื่อยมาจนถึงปี พ.ศ. 2500 ซึ่งเป็นยุคที่หนังสือฝรั่งและญี่ปุ่นเข้ามามีอิทธิพลในประเทศไทย แนวโน้มของการ์ตูนไทยก็ เริ่มหันเข้าสู่เรื่องอภินิหาร เจ้าชาย สัตว์ประหลาด และเรื่องราวของวิเศษ เป็นต้น รวมทั้งนักวาดการ์ตูน ในยุคหลัง ๆ ก็มีมากขึ้น เช่น พ.บางพลี ราชเลอสรรวง, มงคล อุดมวงศ์, จุ่มจิม, อาวัฒน์, จุก เปี้ยวสกุล, ณรงค์, เติริยม ชาญพร ป้อม ปรากฏ ฯลฯ และในปัจจุบันเขียนการ์ตูนเหล่านี้ก็ยังเขียนการ์ตูน สำหรับเด็กอยู่

การ์ตูนไทยมีการพัฒนามาหลายศตวรรษ ในอดีตก่อนการเปลี่ยนแปลงการปกครองปี พ.ศ. 2475 นั้นการ์ตูนไทยได้ปรากฏขึ้นแล้วซึ่งจะพบเห็นได้ตามฝาผนัง วัดวาอารามต่างๆ จนมีการพัฒนา เรื่อย ๆ มา จนเป็นการ์ตูนที่เขียนลงในหนังสือพิมพ์ โดยเขียนขึ้นเพื่อล้อเลียนข้าราชการที่ประพฤติ มิชอบ และเพื่อล้อเลียนเสียดสีการเมือง และสภาพสังคมในสมัยนั้น การ์ตูนในยุคนี้ตีพิมพ์เพื่อให้ ผู้ใหญ่อ่านมากกว่าให้เด็กอ่าน เพราะเรื่องที่เขียนและภาพที่ปรากฏเป็นการล้อเลียน และเสียดสีผู้ใหญ่ การ์ตูนสำหรับเด็กจึงยังไม่ปรากฏให้เห็นเด่นชัด จนถึง พ.ศ. 2500 การ์ตูนสำหรับเด็กก็เริ่มที่จะเกิดขึ้น

ประเภทของการ์ตูน

นักเขียนการ์ตูนผู้มีชื่อเสียงที่สุดของไทยคนหนึ่ง คือ ประยูร จรรย์วงษ์ (2513: 10) ได้แบ่ง การ์ตูนออกเป็น 5 ประเภท คือ

1. การ์ตูนรูปสัตว์ชนิดต่าง ๆ แต่มีบุคลิกลักษณะแสดงกิริยาท่าทางเหมือนคนทุกอย่าง เช่น การ์ตูนของ วอลท์ ดิสนีย์ (Walt Disney) ที่พยายามสร้างสัตว์ทุกชนิด ไม่ว่าจะเป็นนก หนู หรือ สุนัข ที่ แสดงออกทางตา หู หาง ทุกอย่างแสดงอาการให้เห็นเหมือนกับคน

2. การ์ตูนที่นิยมทางยุโรป คือ พยายามทำการ์ตูนแบบสัตว์ให้เหมือนคน และคนให้เหมือนสัตว์ แล้วแต่งเขียนการ์ตูนนั้น

3. การ์ตูนแบบวิจิตรภาพสมัยใหม่ คือ เขียนวิจิตรออกไปเป็นคนก็ไม่ใช่ เป็นสัตว์ก็ไม่เชิง เป็นสี่เหลี่ยม สามเหลี่ยม วัวบ๊อบ ๆ แวบ ๆ ซึ่งดูไม่ออกว่าเป็นการ์ตูนหรือภาพอะไร การพูดจាក็นก็ไม่ว่าด้วยอะไร แต่ผู้ดูก็สามารถรู้ได้ว่าเป็นการแสดงของภาพการ์ตูน

4. ทางอเมริกันนิยมทำภาพการ์ตูนแบบสัตว์ มีบุคลิกภาพเหมือนคนพยายามที่จะโน้มน้าวจิตใจให้เห็นเป็นพระเอกขึ้นมาให้ได้ อย่างกับ เลดี้ แอนด์ เดอะ แตรม (ทรมานวัยกับอายตูป) เขาพยายามทำบุคลิกภาพให้เหมือนคน

5. การ์ตูนประเภทเรื่องยาวผจญภัยซึ่งเขียนภาพคล้าย ๆ กับคนจริง แต่ไม่เหมือนคนจริง มีคำบรรยายเรื่องราวในต่างประเทศสนิมนำไปแทรกในหนังสือพิมพ์ฉบับวันอาทิตย์ เพื่อผู้อ่านได้พักผ่อนและได้อ่านการ์ตูนหลายเรื่อง

Hartley (1957: 305-307) ได้จำแนกหนังสือการ์ตูนออกเป็น 8 ประเภท คือ

1. นวนิยายทางวิทยาศาสตร์ (Science Fiction) การ์ตูนประเภทนี้เป็นเรื่องของนวนิยายสมัยใหม่ที่ค่อนข้างจะเป็นความจริง หรืออิงความจริง ซึ่งเร้าความสนใจทางวิทยาศาสตร์ เนื้อเรื่องมักจะเกี่ยวกับการค้นพบวิทยาการยุคใหม่

2. อาชญากรรมและการสืบสวน (Crime and Detective) การ์ตูนประเภทนี้แสดงให้เห็นความโหดเหี้ยมร้ายกาจของเหล่ามิจฉาชีพ หรือนักเลงอันธพาลซึ่งก่อความสงบสุขของประชาชน และมักจะลงด้วยความหายนะของเหล่าร้าย โดยความสามารถในการจับกุมของ ผู้รักษากฎหมาย

3. เรื่องจริง (True Stories) ส่วนใหญ่เป็นเรื่องเกี่ยวกับเหตุการณ์ที่สำคัญ ๆ ของบ้านเมืองของโลก เช่น ประวัติการสำรวจ การค้นพบ พุทธศักราชอันห้าวหาญของวีรชนกับความสามารถอันยิ่งใหญ่ทางด้านกีฬา การทหาร การปกครอง การสังคมสงเคราะห์ วิทยาการยุคใหม่ และประวัติศาสตร์ เป็นต้น

4. การ์ตูนเกี่ยวกับความรัก (Romance) การ์ตูนประเภทนี้เหมาะสมกับวัยรุ่นเพราะเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับความรัก ซึ่งแม้จะเหมาะกับความสนใจของวัยรุ่น แต่ก็มีการ์ตูนประเภทนี้ออกมาน้อยมาก เพราะวัยรุ่นส่วนใหญ่จะเห็นความสนใจไปหาพวกนวนิยาย ภาพยนตร์ และการจัดงานรื่นเริง

5. อมตสารคดีอย่างสั้น (Condensed Classic) เป็นการ์ตูนประเภทเชิงวรรณคดีหรือวรรณกรรมของชาติ ซึ่งการ์ตูนประเภทนี้เด็ก ๆ มักไม่ค่อยสนใจ หรืออ่านไม่ค่อยเข้าใจ นอกจากมีเรื่องเร้าให้สนใจอ่าน

6. เรื่องเกี่ยวกับสัตว์ (Animals Stories) เป็นการ์ตูนที่เหมาะสมกับเด็กเล็ก เป็นเรื่องที่ก่อให้เกิดความรู้สึกนึกคิดในเชิงตลกขบขันระคนกับการสอนให้เด็กมีความรักใคร่เอ็นดูและเมตตา กรุณาต่อสัตว์

7. เรื่องเกี่ยวกับตะวันตกและการผจญภัย (Western and Adventure Stories) ส่วนใหญ่เป็นเรื่องของอารยธรรมตะวันตกสมัยโบราณ เช่น เรื่องของอัศวิน คาวบอย ซึ่งมีการต่อสู้กันระหว่างพวกธรรมกับอธรรม หรือเรื่องราวเกี่ยวกับการผจญภัยในป่า การต่อสู้กับสัตว์ป่า การผจญภัยในห้วงอวกาศ มนุษย์กายสิทธิ์กับอิทธิฤทธิ์เหนือมนุษย์ธรรมดา

8. หนังสือการ์ตูนเชิงสนเทศ (Informational Comics Books) เป็นหนังสือการ์ตูนที่เกี่ยวกับการเรียนรู้ เป็นหนังสืออ่านประกอบที่ให้ข้อคิดความรู้เชิงวิชาการ อันเป็นการอธิบายเรื่องยาก ๆ ให้เข้าใจ โดยการอาศัยภาพการ์ตูน เช่น เรื่องพลังงานปรมาณูเพื่อสันติ เป็นต้น

สรุปประเภทการ์ตูนนั้นก็มิได้ยากนักหลากหลายประเภทขึ้นอยู่กับว่าจะนำประเภทไหนมาใช้ในการเขียน ซึ่งต้องสอดคล้องกับจุดมุ่งหมาย และรูปแบบเนื้อหา การนำเสนอเรื่องราว รวมไปถึงรูปแบบของการเขียนด้วย

จำนวนภาษาที่ใช้ในงานเขียนการ์ตูน

ภาษาที่ใช้ในหนังสือการ์ตูนนั้นต้องใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย ๆ เข้าใจได้ทันที และต้องสุภาพ ระดับภาษาที่เหมาะสมกับวัยของเด็ก ซึ่งจะขอเน้นให้ชัดเจนว่าภาษาเป็นสิ่งที่สำคัญที่สุด เพราะเป็นหนทางที่จะให้เด็กรู้เรื่องราวที่เขียน ไม่ว่าจะเป็นภาษาภาพ ภาษาเขียน ภาษานั้นมีชีวิต และเป็นส่วนสำคัญที่ทำให้ผู้อ่านเกิดอารมณ์ ก่อให้เกิดความเข้าใจ ภาษาสำหรับการ์ตูนต้องเป็นภาษาที่เด็กอ่านแล้วเข้าใจทันทีโดยไม่ต้องแปล

กรมวิชาการ (2533: 62-63) ได้กล่าวถึงลักษณะการใช้ภาษาในงานเขียนการ์ตูนไว้ว่าภาษาเป็นองค์ประกอบที่สำคัญซึ่งการ์ตูนจะขาดไม่ได้เลยคือ บทสนทนา ลักษณะเด่นเฉพาะของการ์ตูนคือการประสมประสานกันระหว่างภาพและถ้อยคำสนทนาเข้าเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ถ้าผู้วาดภาพการ์ตูนสามารถวางบทสนทนาให้เด่นเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันได้แล้ว นักเขียนการ์ตูนผู้นั้นจะประสบความสำเร็จในงานของเขามาก

การ์ตูนใช้ภาษาทั่วไปและภาษาเฉพาะ คำพูดหรือบทสนทนาของตัวละครจะมีกรอบหรือวงกลม (bolloon) รอบคำพูดแล้วโยงเป็นรูปริ้วแหลมไปที่ตัวละครผู้พูด เป็นการแสดงว่าคำพูดนั้น ๆ เป็นของตัวละครนั้น ถ้อยคำและบทสนทนาจะมีความกะทัดรัด สั้น แต่กระชับความหมาย ด้วยเนื้อที่ภายในกรอบหรือวงกลมมีน้อยใช้ภาษาพึมพำไม่ได้ ส่วนใหญ่จะเป็นคำพูดแสดงอารมณ์และเสริมบทบรรยาย นอกจากนี้ยังมีการใช้สัญลักษณ์เพื่อสื่อความหมายแทนภาษาพูด เช่น ใช้รูปหลอดไฟแสดงถึงปัญญาที่คิดแก้ไขปัญหาได้ ควั่นอยู่เหนือศีรษะแสดงว่าโกรธ ขุนเฉียว เครื่องหมายตกใจที่ศีรษะแสดงว่าตกใจ หรือแปลกใจ เป็นต้น นอกจากนี้ยังนิยมใช้ภาษาที่เลียนเสียงธรรมชาติ เช่น “แอ๊ด” เสียงเปิดประตู “เอี้ยค” เสียงรถเบรค “โครม” เสียงของหล่นหรือของหนัก ๆ ปะทะกัน

จะเห็นได้ว่าลักษณะเด่นของภาษาการ์ตูนนั้นคือ การผสมผสานถ้อยคำและภาพให้กลมกลืนกัน ส่วนงานเขียนภาพหรือศิลปะการวาดช่วยเสริมสร้างให้ภาพการ์ตูนเด่นชัดดึงดูดความสนใจมากขึ้น

ดังนั้นการ์ตูนที่ดีและมีความสมบูรณ์ ต้องไม่ใช้ภาษาอธิบายความมาก ทั้งนี้ให้ภาพแสดงออกหรือใช้สัญลักษณ์จะสามารถสื่อความหมายได้ทันทีและรวดเร็ว

อย่างไรก็ตามภาษาของการ์ตูนไม่ใช่จะขาดความสำคัญอย่างสิ้นเชิง โดยเฉพาะหนังสือภาพการ์ตูนเรื่องยาว (Comic strips) ยังคงต้องมีการใช้ภาษาอยู่ จำนวนภาษาดังที่กล่าวไว้แล้วว่ามี การใช้ภาษาทั่วไปและภาษาเฉพาะ ในส่วนที่เป็นภาษาทั่วไปควรใช้ภาษาที่ง่าย ประโยคสั้นและ

กระชับความหมาย ถ้าหากใช้คำและประโยคซ้ำ ๆ กันบ่อย ๆ จะช่วยในการเรียนภาษาของเด็กวัยเรียนเป็นอันมาก เพราะเด็กอ่านหลาย ๆ ครั้งก็จดจำได้ ในหนังสือภาพการ์ตูนเรื่องยาวนั้น คำและประโยคที่ผูกเป็นเรื่องราวนับว่ามีความสำคัญที่จำทำให้ผู้อ่านรู้เรื่องทั้งหมดได้ โดยเฉพาะส่วนที่เป็นคำบรรยาย จึงควรใช้ภาษาที่ดี นอกจากนี้คำพูด (ที่อยู่ในกรอบหรือวงกลม) ของตัวละครก็ควรใช้ภาษาพูดตามความเหมาะสมและตามวัยของตัวละคร แต่ทั้งนี้การเขียนจะต้องถูกต้องตามอักขรวิธีตามพจนานุกรม ไม่ใช่ภาษาพูดที่เกิดจากสำเนียงพูดตามสมัย เช่น เนี่ย ทัน ชะนี มัย และไม่ควรใช้คำที่ไม่สุภาพ ทำหยาบโหล

ณรงค์ ทองปาน (2522: 62-63) กล่าวถึงความยากง่ายในการใช้ภาษาในงานเขียนหนังสือสำหรับเด็กไว้ว่า หนังสือสำหรับเด็กนั้นต้องใช้ภาษาที่ง่าย ๆ สะดวกแก่การเข้าใจ ระดับของภาษานั้นเหมาะสมกับวัย และเรียบเรียงภาษาได้เหมาะสม สะกดตัวการันต์ได้อย่างถูกต้องตามหลักภาษา

สรุปภาษาที่ใช้ประกอบภาพการ์ตูนนั้น ควรเป็นภาษาที่เน้นการสื่อความหมายแทนการใช้ภาษาเพื่อการบรรยาย เพื่อให้สอดคล้องกับอาภักิริยาและการแสดงออกทางอารมณ์ของตัวละคร ทำให้ผู้อ่านเกิดความรู้สึกและมีอารมณ์คล้อยตามตัวละคร ส่วนภาษากา์ตูนสำหรับเด็กนั้น ควรเป็นภาษาที่สามารถอ่านเข้าใจได้ง่าย ชัดเจน เหมาะสม กับวัยและเป็นภาษาสุภาพ ก่อให้เกิดจินตนาการที่ดี ส่งเสริมความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

กรอบแนวคิดในการวิเคราะห์ลีลาภาษาในการ์ตูน เรื่อง หนูหิ่น อินเดอะซิตี

กรอบแนวคิด หมายถึง หลักเกณฑ์ในการวิเคราะห์ลีลาภาษาในการ์ตูน เรื่อง หนูหิ่นอินเดอะซิตี ของ คุณผดุง ไกรศรี ในด้านการใช้คำ การใช้สำนวน การใช้คำเสียง การใช้เครื่องหมายและการใช้ภาพแสดงเหตุการณ์

ลีลาภาษาในการ์ตูน เรื่อง หนูหิ่น เดอะซิตี มีลักษณะการใช้ภาษาเป็นลักษณะเฉพาะตัวภาษาที่ใช้ในการ์ตูนนี้เป็นภาษาที่แสดงบทสนทนาของตัวละครซึ่งจะไม่มีบทบรรยายประกอบเรื่อง ฉะนั้นการใช้ภาษาที่สมจริงในการสนทนาอันประกอบด้วยสถานการณ์แวดล้อมของตัวละครนั้น ทางผู้วิจัยจึงใช้กรอบแนวคิดด้านการใช้คำเพื่อศึกษาลีลาภาษาใน การ์ตูน เรื่อง หนูหิ่น เดอะซิตี ของ คุณผดุง ไกรศรี ดังนี้

กรอบแนวคิดด้านการใช้คำ

สิ่งที่ควรต้องคำนึงถึงในการเขียนทุกประเภท คือ การใช้คำ เนื่องจากเป็นสิ่งที่เป็นอย่างมากในงานเขียน ผู้เขียนจะต้องมีทักษะ และความรู้ในการถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิดเพื่อสื่อให้ผู้อ่านได้เข้าถึงเป้าหมายของเรื่องตามที่ผู้เขียนต้องการ ดังนั้นผู้เขียนควรจะต้องมีทักษะและรู้จักเลือกสรรคำมาใช้ในประโยคให้เหมาะสม เพื่อจะได้สื่อความหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

จากการศึกษาวรรณกรรมประเภทการ์ตูนเรื่อง หนูหิ่นอินเดอะซิตี ของคุณผดุง ไกรศรีนั้น มีลักษณะ การใช้คำ ซึ่งอาจจำแนกออกได้ดังนี้

1. คำที่แสดงภาพ คือคำที่ให้ความหมายและความเข้าใจในทางรูปร่าง ทำให้ผู้อ่านแลเห็นรูปร่างลักษณะของสิ่งที่พรรณานั้นได้อย่างรวดเร็วและชัดเจน (พรทิพย์ ภัทรนาวิก, 2521: 4-6)

2. คำที่แสดงอาการ คือคำที่ให้ความหมายและความเข้าใจในทางแสดงอาการเคลื่อนไหว ซึ่งทำให้ผู้อ่านนึกเห็นความเคลื่อนไหวของสิ่งนั้น ๆ เหมือนอยู่ตรงหน้า สามารถชักจูงและเร้าอารมณ์ผู้อ่านให้มีความรู้สึกคล้อยตามได้ดี (พรทิพย์ ภัทรนาวิก, 2521: 4-6)

3. คำที่มีเสียงชักนำให้เกิดความรู้สึก คำประเภทนี้อาจเป็นเสียงที่เกิดจากอารมณ์ หรือคำที่เลียนเสียงธรรมชาติ ทำให้ผู้อ่านเกิดความรู้สึกนึกคิด (พรทิพย์ ภัทรนาวิก, 2521: 4-6)

4. คณะกรรมการจัดสร้างวิชาวาษาไทยเพื่อการสื่อสาร (2542: 70) ได้กล่าวเกี่ยวกับคำภาษาต่างประเทศพอสรุปได้ว่าในภาษาที่ใช้กันอยู่ในปัจจุบันส่วนใหญ่ จะเป็นคำที่ยืมจากภาษาต่างประเทศจนบางครั้งเกือบแยกไม่ออกว่าเป็นภาษาใดทั้งนี้เพราะเรายืมมาเป็นเวลานาน การยืมคำเท่าที่ปรากฏแบ่งได้เป็น 3 ลักษณะคือ การทับศัพท์ การแปลศัพท์ และการยืมความหมาย

พรทิพย์ ภัทรนาวิก (2517: 14 -53) ได้ให้ความหมายของการใช้คำภาษาต่างประเทศไว้ว่า การใช้คำภาษาต่างประเทศ มีวิธีใช้ 2 วิธี คือ

1. ใช้ศัพท์บัญญัติ เช่น Academic วิทยาการ ฯลฯ
2. ใช้ทับศัพท์เช่น Ping – pong

5. การใช้ภาษาปากคือ ภาษาที่ใช้พูดเพื่อความเข้าใจในหมู่คนที่สนิทสนมเป็นกันเองส่วนมาก จะใช้ตามสบายโดยไม่ต้องระมัดระวัง (สิทธา พินิจภูวนล, 2526: 23) ซึ่งประกอบด้วย

5.1 คำภาษาไม่สุภาพ หมายถึงคำที่ใช้พูดกับบุคคลที่สนิทสนมคุ้นเคยกันมาก เช่น

คราวช่วยของฉันจริงๆ บ้านฉันดันมาโดนทางด่วนพอดี

5.2 คำภาษาตลาด หมายถึง คำที่ใช้พูดจาของคนทั่ว ๆ ไป ไม่คำนึงถึงความถูกต้องแต่สามารถสื่อสารได้ดี เช่น

แบบนี้ก็จี๋ซ้ำซี

5.3 คำสแลงหรือคำคะนอง หมายถึงคำที่ใช้ผิดไปจากความหมายปกติ และมักเป็นที่รับรู้กันเฉพาะคนกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งเท่านั้น คำสแลงจะเปลี่ยนไปเรื่อยตามความเปลี่ยนแปลงของสังคม เมื่อเกิดขึ้นแล้วจะใช้กันอยู่ระยะหนึ่งก็อาจหายไป

6. คำซ้อน (บางทีเรียก คำคู่) คือ คำที่มีคำเดียว 2 คำอันมีความหมายหรือเสียงคล้ายกัน ใกล้เคียงกัน หรือเป็นไปในทำนองเดียวกัน ซ้อนเข้าคู่กัน เมื่อซ้อนแล้วจะมีความหมายใหม่เกิดขึ้น แม้ว่าบางคำความหมายจะไม่แปลกไปกว่าความหมายเดิม (คือความหมายของคำแต่ละคำ) มากนัก คำซ้อนแบ่งออกเป็น 2 ประเภท สรุปได้ดังนี้

6.1 ซ้อนเพื่อเสียง เป็นการซ้อนคำเพื่อประโยชน์ทางด้านเสียง ช่วยถ่วงเสียงให้เกิดความไพเราะยิ่งขึ้น คำซ้อน คำซ้อนชนิดนี้อาจจะขยายจาก 2 คำ เป็น 4-6 คำได้ คำซ้อนเพื่อเสียงนี้แบ่งออกเป็น 3 ประเภท คือ

6.1.1 คำซ้อนที่คำที่นำมาซ้อนอาจจะไม่มีความหมายเลย เช่น โลเล

6.1.2 คำซ้อนที่คำที่นำมาซ้อนมีความหมายเพียงคำใดคำหนึ่ง เช่น มอมแมม (แมม ไม่มีความหมายเลย)

6.1.3 คำซ้อนที่คำที่นำมาซ้อนมีความหมายทั้งสองคำ แต่ความหมายไม่เกี่ยวเนื่องกับความหมายใหม่เลย เช่น จอแจ จอหมายความว่า คด โกง แต่ แจ หมายถึง เสียงร้องของเด็ก ส่วนจอแจ หมายความว่า เอาใจยาก

6.2 ซ้อนเพื่อความหมาย เกิดจากการนำคำเดียวที่มีความหมายสมบูรณ์และมีที่ใช้ในภาษามาซ้อนกัน คำทั้งคู่จะต้องมีความหมายคล้ายกัน ใกล้เคียงกัน หรือเป็นไปในทำนองเดียวกัน อาจเป็นคำไทยด้วยกัน คำต่างประเทศด้วยกัน หรือเป็นคำไทยกับคำต่างประเทศซ้อนกันก็ได้ทำให้เกิดความหมายใหม่หรือแปลความหมายของคำที่มาซ้อนกัน ซึ่งอาจเป็นคำต่างประเทศหรือคำเก่าที่มีความหมายไม่ปรากฏในปัจจุบัน หรือกำหนดความหมายไม่ได้ เช่น หนักหนา แปลเปื้อน เป็นต้น บรรจบ พันธุเมธา (2544: 62-64)

7. การนำความบกพร่องทางภาษา สายทิพย์ นุกูลกิจ (2535: 339-340) ได้กล่าวไว้ว่า นำความบกพร่องทางภาษา ซึ่งอาจทำให้เกิดความเข้าใจผิด หรือไม่เข้าใจกัน มาสร้างเป็นเรื่องราวให้น่าสนใจ ความบกพร่องทางภาษาที่สร้างอารมณ์ขันได้ดี ได้แก่ การพูดไม่ชัดของคนต่างชาติ และการ เข้าใจความหมายไม่ถูกต้อง

8. ใช้ภาษาถิ่น ผู้แต่งบางคนนิยมสร้างความสมจริงและบรรยากาศพื้นบ้านของเรื่องด้วยการกำหนดให้ตัวละครซึ่งเป็นคนท้องถิ่นต่าง ๆ พูดภาษาถิ่น (สายทิพย์ นุกูลกิจ, 2535: 339-340)

9. การใช้คำเลียนเสียงพูด หมายถึง คำที่ถ่ายทอดออกมาให้เหมือนกับเสียงพูดมากที่สุด ซึ่งบางครั้งเสียงพูดมีลักษณะเด่นขึ้น ก็จะทำให้การเขียนพลอยมีลักษณะผิดแปลกตามไปด้วย เช่น

สำมะคัญ อย่างนี้ อย่างดินะเนีย ไข่มัย

คำประเภทนี้อาจใช้พูดกันเล่น ๆ ได้บ้าง แต่ไม่ควรนำมาใช้ในการพูดที่เป็นทางการหรือในงานเขียนทั่วไป ยกเว้นในกรณีที่ต้องการถ่ายทอดเสียงพูดของตัวละครในงานเขียนประเภทบันเทิงคดี (ชานาญ รอดเหตุภัย, 2522: 79)

10. การใช้คำเรียก-ร้อง นววรรณ พันธุมธา (2527: 91) ได้กล่าวเกี่ยวกับการใช้คำเรียก-ร้องไว้ว่า การใช้คำเรียกร้อง ซึ่งคำเรียก - ร้องนี้ คือ คำที่ใช้เรียกผู้อื่นหรือเปล่งเสียงแสดงอารมณ์... คำเรียก-ร้อง มี 2 ชนิด คือ คำเรียก และคำอุทาน

10.1 คำเรียก คือ คำที่เรียกบุคคล ซึ่งการเรียกบุคคลต่าง ๆ แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียกกับผู้ถูกเรียกซึ่งในการใช้คำเรียกอาจเป็นการแสดงออกของความรู้สึกทางอารมณ์ได้ คำเรียกมีหลายประเภท เช่น

1. คำเรียกชื่อและสภาพของบุคคล
2. คำเรียกที่แสดงอารมณ์ความรู้สึกไม่พอใจ
3. คำเรียกร้องบอกตำแหน่งหรืออาชีพ
4. คำในเชิงเอ็นดูรักใคร่

10.2 คำอุทาน คือ คำที่แสดงความรู้สึกต่าง ๆ ออกมาในบทสนทนา เช่น แสดงอารมณ์ความรู้สึกไม่แน่ใจ ประหลาดใจ

11. การใช้คำเสริม คำเสริมคือ คำที่เสริมเข้าไปในประโยคเพื่อเน้นเจตนาของผู้ส่งสารว่าต้องการบอกเล่า สิ่ง ขอร้อง ถามหรือบอกสถานภาพของผู้พูดกับผู้ฟังว่าเสมอกัน หรือต่างกันบอกความสัมพันธ์ ระหว่างผู้พูดกับผู้ฟังว่าสนิทสนมกันหรือไม่ (นววรรณ พันธุมธา, 2527: 73)

12. การซ้ำคำ หมายถึง คำคำเดียวกันนำมากล่าวสองครั้ง ทำให้มีความหมายเน้นหนัก หรือบางครั้งความหมายก็ต่างกันกับคำเดียวเพียงคำเดียว (บรรจบ พันธุมธา, 2544: 76)

13. การใช้คำตัด คำย่อ หมายถึง การตัดหรือลดรูปของคำให้เหลือแต่น้อยกว่าเดิมเพื่อให้พยางค์สั้นเข้า แต่ยังคงมีความหมายเท่าเดิม การย่ออาจย่อคำหรืออักษรก็ได้ถ้าเป็นคำเรียก คำย่อ ถ้าเป็นอักษร เรียกอักษรย่อ (กำชัย ทองหล่อ, 2537: 137-138)

กรอบแนวคิดด้านการใช้สำนวนโวหาร

ในการศึกษาลีลาภาษาในวรรณกรรมประเภทบันเทิงเรื่องหนูหิ่นอินเดอะซีดีของคุณผดุง ไกรศรี ผู้วิจัยได้ใช้แนวคิดเกี่ยวกับลีลาภาษาในการวิเคราะห์ลีลาภาษาดังนี้

ชลธิรา กลัดอยู่ (2517: 213-217) กล่าวถึงความหมายของการใช้สำนวนโวหารว่า การนำถ้อยคำที่มีความหมายมาเรียงกันเข้าเพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจความรู้สึกนึกคิดที่ผู้เขียนต้องการแสดงออกมามีข้อนำส่งสยว่าการใช้สำนวนโวหารนี้สามารถเปลี่ยนแปลงไปตามวัย ความรู้ ประสบการณ์ สิ่งแวดล้อม และตามสังคม ซึ่งเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาได้ แนวการใช้สำนวนโวหารมีลักษณะแตกต่างกันออกไป เช่น สำนวนภาษาสั้น กระชับ สำนวนภาษายาวมีประโยชน์เชื่อมมีคำขยาย สำนวนกำกวมเป็นสัญลักษณ์ สำนวนภาษาสื่อภาพที่มีชีวิต มีรายละเอียดมีสีสันและแสง สำนวนภาษาที่สื่อให้ได้ยินเสียงพร้อมทั้งรสทางสัมผัส สำนวนกร้าวคุดัน สำนวนที่เรียบรื่นหูอ่อนหวานละมุนละไม สำนวนสมัยใหม่ และสำนวนภาษาไทยแบบโบราณ เป็นต้น

ราชบัณฑิตยสถาน (2533: 1187) ได้ให้คำอธิบายเกี่ยวกับคำ “สำนวน” ว่าหมายถึงถ้อยคำที่เรียบเรียง, โวหาร: บางทีก็ใช้ว่าสำนวนโวหาร เช่น สารคดีเรื่องนี้สำนวนโวหารดี ความเรียงเรื่องนี้สำนวนโวหารลุ่มๆดอนๆ : ถ้อยคำหรือข้อความที่กล่าวสืบต่อกันมาช้านานแล้วมีความหมายไม่ตรงตามตัวหรือมีความหมายอื่นแฝงอยู่ เช่น สอนจะเข้าให้วายน้า ร้าไม่ดีโทษปี่โทษกลอง ถ้อยคำที่แสดงออกมาเป็นข้อความพิเศษ เฉพาะภาษาหนึ่ง ๆ เช่น สำนวนฝรั่ง สำนวนบาลี ชั้นเชิงหรือท่วงทำนองในการแต่งหนังสือหรือพูด เช่น สำนวนเจ้าพระยาพระคลัง (หน) สำนวนไม้เมืองเดิม

วิภา กองกะนันท์ (2520: 35-53) กล่าวว่า โวหารภาพพจน์เป็นศิลปะของการใช้ภาษาอย่างหนึ่ง คือเป็นวิธีการพูดหรือเขียนที่ผู้พูดหรือผู้เขียนพูดหรือเขียนอย่างหนึ่งแต่หมายความว่าอย่างอื่นบ้างให้มีความกำกวม นัยกบ่า คลุมเครือ หรือเข้มข้นต่างไปบ้าง

ทวีศักดิ์ ญาณประทีป (2523: 50-126) กล่าวว่าโวหารหมายถึงวิธีการเลียนเสียงถ้อยคำให้มีพลังให้ภาพที่บรรยายคมชัดขึ้น มีความหมายแยกแยะแฝงเร้น พูดอย่างหนึ่งหมายถึงอย่างหนึ่ง ซึ่งได้จำแนกไว้เป็นประเภทใหญ่ๆ 5 ประเภทดังนี้

1. โวหารหรือภาพพจน์ที่สื่อความคล้ายคลึงกันเป็นเกณฑ์
2. โวหารหรือภาพพจน์ที่สื่อความแตกต่างกันเป็นเกณฑ์
3. โวหารหรือภาพพจน์ที่สื่อลักษณะสัมพันธ์กันเป็นเกณฑ์
4. โวหารหรือภาพพจน์ที่สื่อจินตนาการเป็นเกณฑ์
5. โวหารหรือภาพพจน์ที่สื่อการกล่าวเทียบเคียงโดยเข้าใจเอาเองเป็นเกณฑ์

1. การใช้โวหารหรือภาพพจน์ที่สื่อความคล้ายคลึงกันเป็นเกณฑ์แบ่งได้ดังนี้

1.1 การใช้อุปมา คือการใช้โวหารที่นำสิ่งสองสิ่งมาเปรียบเทียบกัน โดยใช้คำเชื่อมอุปมาหลายคำ เช่น เหมือน, กับ, ดัง, อย่าง, เยี่ยง ฯลฯ

1.2 การใช้อุปลักษณ์ คือการใช้สำนวนโวหารที่นำสิ่งสองสิ่งมาเปรียบเทียบกัน โดยใช้คำเชื่อมอุปมาเช่น เป็น คือ

1.3 การใช้นิทานเปรียบเทียบ ได้แก่ การนำสำนวนคำพังเพย สุภาษิต มากล่าวเปรียบเทียบ ซึ่งการใช้บทสนทนาไม่เหมาะแก่การใช้นิทานเปรียบเทียบ จึงมีแต่การใช้สำนวน คำพังเพย สุภาษิต มากล่าวเปรียบเทียบ

1.4 การกล่าวเท้าความ เป็นการกล่าวอ้างถึงบุคคล สถานที่ เหตุการณ์ที่สำคัญ ๆ เป็นที่รู้จักดีทั่วไปยกมาประกอบข้อความ เมื่อเอ่ยขึ้นมาเป็นที่รู้จักและเข้าใจทันที หรือ "เป็นการใช้ข้อความคัดแปลงจากข้อความอันเป็นที่รู้จักกันดีอยู่แล้ว เช่น วาตะของนักปราชญ์ รัฐบาลฯ กวี หรือสุภาษิต คำพังเพย หรือผลงานของผู้อื่น

2. โวหารหรือภาพพจน์ที่สื่อความแตกต่างกันเป็นเกณฑ์แบ่งได้ดังนี้

2.1 ปฏิพากย์ หมายถึงการใช้ถ้อยคำที่ขัดแย้งกันมาสร้างประโยคให้เกิดความสมดุลทั้งนี้เพื่อต้องการเน้นให้ข้อเขียนนั้นๆ มีความประทับใจ

2.2 บันใดความ หมายถึงการลำดับเนื้อความจากขั้นสามัญก่อน แล้วค่อยเข้มข้นขึ้นตามลำดับ จบลงด้วยประโยคหรือข้อความที่เข้มข้นขึ้นตามลำดับ จบลงด้วยประโยคหรือข้อความที่เข้มข้นรุนแรงที่สุดหรือประทับใจที่สุด

3. โวหารหรือภาพพจน์ที่ถือลักษณะสัมพันธ์กันเป็นเกณฑ์แบ่งได้ดังนี้

3.1 นามนัย หมายถึงการเรียกชื่อสิ่งหนึ่งหมายแทนอีกสิ่งหนึ่งซึ่งมีความสัมพันธ์กัน

3.2 นามภาค หมายถึงการเอาส่วนหนึ่งมากล่าวแทนส่วนที่เต็มบริบูรณ์ หรือส่วนที่เต็มบริบูรณ์มากล่าวเพียงบางส่วน โดยถือความคล้ายคลึงเป็นเกณฑ์

3.3 การย้ายที่คำขยาย หมายถึงการใช้คำขยาย หรือคำวิเศษณ์ ซึ่งโดยปกติใช้กับความหรือชื่ออย่างหนึ่ง แต่ไปใช้กับคำอื่น

4. โวหารหรือภาพพจน์ที่ถือจินตนาการเป็นเกณฑ์แบ่งได้ดังนี้

4.1 บุคลาธิษฐาน หมายถึงการทำให้สิ่งที่ไม่มีชีวิตแสดงอารมณ์ความรู้สึกนึกคิด และกิริยาอาการเหมือนมนุษย์ได้

4.2 อธิพจน์ หมายถึงการกล่าวคำที่เกินความจริงเพื่อแสดงออกทางอารมณ์เน้นความรู้สึก

4.3 สัญลักษณ์ หมายถึงสิ่งหนึ่งใช้แทนอีกสิ่งหนึ่ง อาจจะเป็นคำ ๆ เดียวหรือข้อความ เป็นเรื่องเฉพาะตอนหรืออาจเป็นเรื่องทั้งเรื่องก็ได้

5. โวหารหรือภาพพจน์ที่ถือการกล่าวเทียบเคียงโดยเข้าใจตัวเองเป็นเกณฑ์ แบ่งได้ดังนี้

5.1 ปฏิปจน์ หมายถึงการใช้ประโยคคำถามที่ไม่ต้องการคำตอบ เพราะข้อความที่ถามนั้นเป็นคำตอบอยู่แล้วว่าเป็นอย่างไร

5.2 การย้าความ หมายถึงการกล่าวย้าความเหมือนกัน การย้าคำหรือย้าความหมาย เพื่อให้ความหมายหนักแน่นขึ้น

ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่า โวหารหรือภาพพจน์ เป็นการใช้อย่างมีศิลปะ ซึ่งภาษาที่ใช้นั้นสามารถเร้าอารมณ์ความรู้สึกต่าง ๆ จากผู้อ่านได้ เช่น ทำให้คล้อยตาม ทำให้เห็นภาพในจินตนาการที่ผู้เขียนบรรยายไว้ได้

กรอบแนวคิดด้านการใช้น้ำเสียง

กุหลาบ มัลลิกะมาส (2520: 103) กล่าวว่า น้ำเสียงหรือหางเสียงนั้นจะขึ้นอยู่กับอารมณ์ของผู้แต่งที่ว่า "ผู้แต่งมีพื้นอารมณ์อย่างไร ที่ทำให้บรรยากาศของเสียงที่แต่งขึ้นนั้นเป็นไปตาม เช่น เศร้า หมอง ครั่นเครง เบิกบาน ขบขัน เยะหยัน สร้างความรู้สึกต่าง ๆ ให้แก่ผู้อื่น หรือทำให้ผู้อ่านทราบทัศนคติหรือท่าทีของผู้แต่งได้"

วิภา กงกะนันท (2520: 122) กล่าวว่า น้ำเสียง หรือหางเสียง คือ ความรู้สึกของผู้ประพันธ์ที่มีต่อเรื่องที่เขียนโดยถ่ายทอดออกมาทางทศนะ (คติ) ของเขา และวิธีเขียนซึ่งเป็นเฉพาะตัวของเขา น้ำเสียงนั้น เป็นภาษาที่ไม่ได้เขียนและไม่ได้พูดเป็นถ้อยคำ ในกรณีที่เป็งานเขียน เราจะจับหางเสียงได้ด้วยการอ่านข้อความ "ระหว่างบรรทัด" คือ เราจะต้องอ่านทุกคำทุกประโยค และทุกหน้าของหนังสือ มิฉะนั้นเราจะจับหางเสียงไม่ได้ เมื่อจับไม่ได้เราอาจจะเข้าใจเรื่องราวของงานประพันธ์หรือทศนะ ของผู้เขียนผิดหมดก็ได้ ซึ่งเราสามารถแบ่งประเภทลักษณะของน้ำเสียงได้ดังนี้

1. น้ำเสียงเสียดสี คือ ลักษณะการว่าโดยการเปรียบเปรยกระทบกระเทือน หรือเหน็บแนมด้วยการยกเหตุการณ์หนึ่งให้สัมพันธ์กับเจตนาที่ต้องการแสดงน้ำเสียงในลักษณะนี้ ต้องอาศัยเหตุการณ์แวดล้อมบางประการพิจารณา จึงจะจับน้ำเสียงนี้ออกมาได้
2. น้ำเสียงเยะหยัน คือ การเยะหยันบุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่ผู้เขียนคิดว่าได้ประพฤติดุพาลดล้มเหลว ในบางประการ มีลักษณะเหมือนกับการสมน้ำหน้าทีบุคคลนั้น ๆ ได้ประสบผล อย่างนั้นหรือเยะหยันในเชิงรู้ทันบุคคลที่ (ผู้เขียนเชื่อว่า) หลอกลวง
3. น้ำเสียงประชดประชัน คือ การกระทำหรือพูดอย่างหนึ่ง แต่หมายความว่าเป็นอย่างหนึ่งซึ่งไม่ตรงกับคำพูด เช่น บอกว่าดี แต่หมายความว่า "ไม่ดี" หรือ "การแกล้งกระทำให้เกิดความหรือพูดแตกดัน เพราะความไม่พอใจ"
4. น้ำเสียงตำหนิ คือ การแสดงน้ำเสียงติเตียน ตำหนิ การกระทำของบุคคลหรือหน่วยงานต่าง ๆ ลักษณะของการถากถางนั้นจะแสดงออกมาตรง ๆ ไม่อ้อมค้อม เช่น การเสียดสีหรือทำอะไรเกินเลย เกินความเป็นจริง
5. น้ำเสียงรื่นเริง คือลักษณะการแสดงออกที่มีน้ำเสียงร่าเริงแสดงควมมีอารมณ์ดี

6. น้ำเสียงเคร่งเครียด คือลักษณะน้ำเสียงที่แสดงออกถึงความจริงจังและเคร่งเครียดกับการทำงาน

ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่า หางเสียง น้ำเสียง คืออารมณ์ความรู้สึก หรือเจตนาที่แฝงเร้นมากับข้อเขียนหรือบทประพันธ์ของผู้ประพันธ์ ซึ่งเป็นการสื่อความหมายอีกด้านหนึ่งนอกเหนือจากภาษาหรือความหมายนั้น คือทัศนของผู้เขียนที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง โดยมีอารมณ์ความรู้สึกชอบ ไม่ชอบ โกรธเกลียด ฯลฯ ซึ่งจะสื่อความรู้สึกที่โดยผ่านผลงานมายังผู้อ่าน หรือผู้อ่านที่จะรับสารนี้ได้ ต้องพิจารณาผลงานนี้อย่างละเอียดรอบคอบ และต้องอาศัยบริบทแวดล้อมทางสังคมประกอบการตีความ จึงจะจับน้ำเสียงหรือหางเสียงของผู้ประพันธ์ตรงกับเจตนาหรืออารมณ์ที่ผู้ประพันธ์ที่แฝงเร้นมากับผลงานนั้น ๆ

กรอบแนวคิดเกี่ยวกับการศึกษาการใช้เครื่องหมายวรรคตอน

การศึกษาเครื่องหมายวรรคตอนผู้วิจัยใช้เกณฑ์ของราชบัณฑิตยสถาน (2533: 1-42) ที่กล่าวว่าไว้ในเอกสารเผยแพร่ ชุดที่ 4 ชื่อ “หลักเกณฑ์การใช้เครื่องหมายวรรคตอน และเครื่องหมายอื่น ๆ” เครื่องหมายวรรคตอนมีการใช้ทั้งหมด 23 เครื่องหมาย ได้แก่

1. มหัพภาค (.)
2. จุลภาค (,)
3. อัฒภาค (;)
4. ทวิภาค (:)
5. ยัติภังค์ (-)
6. วิภังค์ (: -)
7. วงเล็บหรือวงเล็บขีด ()
8. วงเล็บเหลี่ยม []
9. วงเล็บปีกกา { }
10. ประจัญหน้า ?
11. อัศเจรีย์ !
12. อัฒประกาศคู่ “ ”
13. อัฒประกาศเดี่ยว (‘ ’)
14. ไ้ม้มก หรือยมก ๆ

15. ไปยาลน้อย หรือเปยยาลน้อย ฯ
16. ไปยาลใหญ่ หรือเปยยาลใหญ่ ฯลฯ
17. ไช้ปลา หรือจุคไช้ปลา ...
18. เส้นประ _ _ _
19. เสมอภาค =
20. สัญประกาศ _____
21. นุพสัญญา ”
22. มหัตถสัญญา หมายถึงการย่อหน้าขึ้นบรรทัดใหม่
23. ทับ /

กรอบแนวคิดเกี่ยวกับการใช้ภาพแสดงเหตุการณ์

ลีทธา พินิจภูวดล (2526: 28) ได้กล่าวว่า ลักษณะเด่นของการ์ตูน คือ การนำเสนอด้วยภาพ ซึ่งภาพนั้นอาจมีหรือไม่มีภาษาบรรยายก็ได้ ภาพสามารถบอกเรื่องราวและเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่ผู้เขียนต้องการแสดงได้ ซึ่งอาจสรุปได้ว่า ภาพ (ในหนังสือการ์ตูน) คือ ที่รวมของเส้นต่าง ๆ ซึ่งมีความหมายและมีสองมิติ" ลักษณะของภาพการ์ตูนแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. ภาพตัวละครและฉากประกอบตัวละคร คือ ภาพบุคคลที่แสดงท่าที อากักรต่าง ๆ เช่น ดีใจ เสียใจ หรือโกรธ ซึ่งการแสดงความรู้สึกบนใบหน้าตัวการ์ตูน ลอกเลียนแบบมาจากคนจริง ๆ แต่ต้องแสดงออกมาให้เห็นกว่า จึงจะส่งผลกระทบต่อความรู้สึกของผู้อ่าน นอกจากการแสดงความรู้สึกบนใบหน้าของตัวการ์ตูนแล้ว ยังต้องประกอบด้วย ท่าร่าง แสดงอิริยาบถ การเคลื่อนไหวต่าง ๆ ของตัวการ์ตูน... คือ เลียนแบบมาจากธรรมชาติของมนุษย์ แต่ต้องทำออกมาให้เกินความจริงอย่างมาก จึงจะสามารถทำให้ผู้อ่านคล้อยตามขบขันไปด้วยได้ ส่วนฉากประกอบคือ ภาพสถานที่ ที่วิทัศน์ต่าง ๆ ที่ประกอบกับเรื่อง เช่น ภาพทุ่งนา หมู่บ้าน ตึกรามบ้านช่องต่าง ๆ หรือยานพาหนะ เช่น เกลวียน เรือ รถ ฯลฯ

2. เส้น หรือ สัญลักษณ์ต่าง ๆ ประกอบภาพ มีลักษณะเป็นรหัสและสัญลักษณ์ เช่น รูปเส้นวน ๆ แทนความมินง รูปหัวใจเล็ก ๆ แทนความรักความพอใจ รูปก้อนเมฆแทนความคิด เป็นต้น

ดังนั้นพอจะกล่าวได้ว่าการใช้ภาพแสดงเหตุการณ์และการใช้ลักษณะตัวอักษรเป็นสิ่งหนึ่งที่มีความสำคัญต่องานเขียนประเภทการ์ตูนเพราะว่า ภาพสามารถบอกเรื่องราวและเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่ผู้เขียนต้องการแสดง รวมถึงการบอกอากักรต่าง ๆ เช่น ดีใจ เสียใจ หรือโกรธ ซึ่งการแสดงความรู้สึกบนใบหน้าตัวการ์ตูนเช่นกัน

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ศิวะพรรณ โหระกุล (2535) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการวิเคราะห์วรรณกรรมสำหรับเด็กของ วิริยะ สิริสิงห์ พบว่า การใช้คำมีการใช้คำที่หลากหลายในงานวรรณกรรมของเขา เช่น ใช้คำในการแสดงภาพ แสดงอาการ แสดงความรู้สึก ใช้เป็นคำอุทาน และการใช้คำซ้อนซึ่งเป็นคำง่ายๆ เหมาะสมกับวัยของผู้อ่าน ด้านการใช้ประโยคจะมีการวางรูปประโยค 2 ลักษณะคือใช้ประโยคความเดียว และประโยคความรวม ส่วนประโยคความซ้อนนั้นมีน้อยมาก มีการใช้ประโยคโดยเรียงคำตามฐานน้ำหนัก โดยฐานน้ำหนักจะอยู่ที่ประธานเป็นส่วนใหญ่ วิธีเรียงคำตามฐานน้ำหนักดังกล่าวเป็นวิธีการสร้างประโยคที่เด็กเข้าใจง่าย ส่วนด้านการใช้สำนวนพบว่าการใช้สำนวนโวหารภาพพจน์แบบอุปมา แบบอุปลักษณ์และการใช้ถ้อยคำที่เล่นจังหวะ

ชาตรี พนเจริญสวัสดิ์ (2529) ได้ศึกษาวิจัยการรู้คุณค่าของชักราชวัตรในด้านการใช้ภาษาพบว่า ลักษณะเด่นในการใช้ภาษาของการรู้คุณค่านี้คือ การใช้ภาษาในบทสนทนาของตัวละครได้อย่างกะทัดรัด เข้ากับเนื้อหาของเรื่องได้อย่างเหมาะสม แม้สำนวนโวหารต่างๆ ที่นำมาใช้จะไม่ใช่วลีภาษาที่ประดิษฐ์ขึ้นมาใหม่ แต่ผู้เขียนก็สามารถนำเสนอได้อย่างสอดคล้องกับเนื้อหาอารมณ์ความรู้สึก และความคิดที่แบบกลมกลืน ด้วยสำนวนมีนำมาใช้มีลักษณะเป็นภาษาปากที่ใช้พูดจากันจริงๆ ในสังคมปัจจุบันมากกว่าภาษาเขียน จะมีลักษณะตรงตามภาษาที่ชาวบ้านใช้ว่ากล่าวกันจริงๆ หรือ เป็นถ้อยคำที่มาจากคำกล่าวของบุคคลที่เป็นข่าวจริงๆ สำนวนโวหารต่างๆ ถูกนำมาใช้ในความหมายตรงเสมอ เช่น อย่านอนกับไฟ ไฟในที่นี้หมายถึงสิ่งที่เป็นอันตราย แต่ผู้เขียนจะนำมาใช้ หมายถึงไฟฟ้า เป็นต้น

ชมพูนุช นาคทองคำ (2546) ได้ศึกษาวิจัยการรู้คุณค่าของงานการแก้จนของประยูร จรรย์วณิช ด้านการใช้ภาษาพบว่าการใช้ภาษาเพื่อสร้างความเป็นกันเองกับผู้รับสารหรือผู้อ่านด้วยถ้อยคำที่เรียบง่าย เป็นภาษาปากหรือกึ่งทางการ ทำให้ผู้อ่านไม่รู้สึกว่าผู้เขียนอยู่ในระดับต่ำกว่าหรือว่าผู้อ่านอย่างไร ภาษาที่สร้างความเป็นกันเอง เช่น การตัดคำ การใช้คำเลียนเสียง และการใช้คำอุทานที่นอกจากจะสร้างความเป็นกันเองแล้วยังทำให้ผู้อ่านรู้สึกอารมณ์ดี นอกจากนี้ยังมีการใช้น้ำเสียงสื่ออารมณ์ที่หลากหลาย เพื่อให้ผู้อ่านเกิดอารมณ์ร่วมหรือเข้าใจความรู้สึกนั้นๆ ซึ่งมีทั้งน้ำเสียงประชดเสียดสี น้ำเสียงดำเนินคดี นัยน้ำเสียงสั่งสอน น้ำเสียงล้อเลียนและน้ำเสียงแสดงปรารภคดี

บทที่ 3

วิธีการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “ การศึกษาลีลาภาษาในการ์ตูนเรื่อง หนูหิ่นอินเดอะซิตี ของคุณผดุง ไกรศรี โดยมุ่งเน้นศึกษาเรื่องการใช้คำ การใช้สำนวนโวหาร การใช้น้ำเสียง และการใช้ภาพแสดงเหตุการณ์ การใช้ลักษณะตัวอักษร และเครื่องหมายต่าง ๆ ซึ่งมีขั้นตอนในการวิจัยดังนี้

แหล่งข้อมูล

แหล่งข้อมูลที่ใช้ในงานวิจัยครั้งนี้คือ การ์ตูนเรื่อง หนูหิ่นอินเดอะซิตี ของคุณผดุง ไกรศรี โดยเจาะจงเลือกวิเคราะห์เฉพาะฉบับที่เป็นพ็อกเก็ตบุ๊ก 4 สี ซึ่งตีพิมพ์ ในปี พ.ศ. 2547 - 2548 จำนวน 22 เล่มของ สำนักพิมพ์ บันลือสาส์น

การศึกษาค้นคว้าและการเก็บข้อมูล

เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาลีลาภาษาในงานเขียนการ์ตูนเรื่อง หนูหิ่นอินเดอะซิตี ของคุณผดุง ไกรศรี ดังนั้นในการวิเคราะห์ข้อมูลจึงเป็นการวิเคราะห์ลักษณะการใช้ภาษาในการ์ตูนของคุณผดุง ไกรศรี ซึ่งมีวิธีการดำเนินการดังนี้

1. ศึกษาค้นคว้าและรวบรวมความรู้ที่เกี่ยวกับการ์ตูนในด้านความหมาย สถานะของการ์ตูน ประวัติ และความเป็นมา ประเภทของการ์ตูน และสำนวนภาษาที่ใช้ในงานเขียนการ์ตูน
2. กำหนดหลักเกณฑ์กรอบแนวคิดการศึกษวิเคราะห์ในลีลาภาษาในงานเขียน ที่เกี่ยวข้องกับการ์ตูนจากตำราซึ่งเกี่ยวกับการ์ตูน
3. ศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

4. ศึกษาลีลาภาษาในการ์ตูนเรื่อง หนูหิ่นอินเดอะซิตี ของคุณผดุง ไกรศรี โดยใช้แนวความคิดทางภาษาซึ่งพิจารณาจากเอกสารต่าง ๆ ที่อยู่ในบทที่ 2 การตรวจเอกสาร

5. ผู้วิจัยศึกษาและรวบรวมลีลาภาษาที่ปรากฏในการ์ตูนเรื่อง หนูหิ่นอินเดอะซิตี ของคุณผดุง ไกรศรี แล้วจัดหมวดหมู่ที่ใช้เป็นแนวทางในการวิเคราะห์

การวิเคราะห์ข้อมูลและการนำเสนอ

เมื่อผู้วิจัยได้สำรวจและรวบรวมข้อมูลลีลาภาษาในการ์ตูนเรื่องหนูหิ่นอินเดอะซิตี ของคุณผดุง ไกรศรี เรียบร้อยแล้วผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้มาทำการศึกษาและวิเคราะห์ ได้ ดังนี้

1. ผู้วิจัยวิเคราะห์ลีลาการใช้ภาษาในการ์ตูนเรื่อง หนูหิ่นอินเดอะซิตี ของคุณผดุง ไกรศรี โดยพิจารณาด้านลีลาการใช้คำ การใช้สำนวนโวหาร การใช้น้ำเสียง การใช้เครื่องหมาย และการใช้ภาพแสดงเหตุการณ์

2. นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาวิเคราะห์ลีลาการใช้ภาษาในการ์ตูนเรื่องหนูหิ่นอินเดอะซิตี ของคุณผดุง ไกรศรี มาเขียนบรรยายพร้อมยกตัวอย่างประกอบ

3. สรุปผล เสนอรายงานผลการวิจัยมาเรียบเรียงแบบพรรณนาวิเคราะห์

บทที่ 4

ผลการวิจัยและวิจารณ์

การศึกษาวิจัยเรื่อง “ลีลาภาษาในงานเขียนการ์ตูนเรื่องหนูหิ่นอินเดอะซิตี ของคุณผดุง ไกรศรี” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะ ภาษาที่ใช้ในงานเขียนการ์ตูน โดยนำเสนอผลการวิจัยในรูปแบบพรรณนาวิเคราะห์ โดยใช้เกณฑ์ในการพิจารณาที่ผู้วิจัยกำหนดขึ้นจากเอกสารต่าง ๆ ตามที่ปรากฏในบทที่ 2 ของการตรวจเอกสาร ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ซึ่งมีรายละเอียดดังหัวข้อต่อไปนี้

1. ลีลาภาษาในการใช้คำ

- 1.1 การใช้คำที่แสดงภาพ
- 1.2 การใช้คำที่แสดงอาการ
- 1.3 การใช้คำภาษาต่างประเทศ
- 1.4 การใช้ภาษาปาก
 - 1.4.1 การใช้คำไม่สุภาพ
 - 1.4.2 การใช้คำภาษาตลาด
 - 1.4.3 การใช้คำแสลงหรือคำคะนอง
- 1.5 การใช้คำซ้อน
- 1.6 การใช้ภาษาถิ่น
- 1.7 การใช้คำเลียนเสียงพูด
- 1.8 การใช้คำเรียก-ร้อง
- 1.9 การใช้คำเสริม
- 1.10 การซ้ำคำ
- 1.11 การใช้คำตัด คำย่อ

2. ลีลาภาษาในการใช้สำนวนโวหาร

- 2.1 โวหารหรือภาพพจน์ที่ถือความคล้ายคลึงกันเป็นเกณฑ์ แบ่งได้ดังนี้
 - 2.1.1 อุปมา
 - 2.1.2 อุปลักษณ์
 - 2.1.3 การใช้นิทานเปรียบเทียบ
 - 2.1.4 การกล่าวซ้ำความ
- 2.2 โวหารหรือภาพพจน์ที่ถือความแตกต่างกันเป็นเกณฑ์ แบ่งได้ดังนี้
 - 2.2.1 ปฏิพากย์
 - 2.2.2 บันไดความ

- 2.3 โวหารหรือภาพพจน์ที่ถือลักษณะสัมพันธ์กันเป็นเกณฑ์ แบ่งได้ดังนี้
 - 2.3.1 นามนัย
 - 2.3.2 การย้ายที่คำขยาย
- 2.4 โวหารหรือภาพพจน์ที่ถือจินตนาการเป็นเกณฑ์ แบ่งได้ดังนี้
 - 2.4.1 อธิพจน์
 - 2.4.2 สัญลักษณ์
- 2.5 โวหารหรือภาพพจน์ที่ถือการกล่าวความเทียบเคียงโดยเข้าใจเอาเองเป็นเกณฑ์
 - 2.5.1 ปฏิพจน์
3. การใช้น้ำเสียง
 - 3.1 น้ำเสียงเยาะหยัน
 - 3.2 น้ำเสียงเสียดสี
 - 3.3 น้ำเสียงตำหนิ
 - 3.4 น้ำเสียงประชดประชัน
 - 3.5 น้ำเสียงรื่นเริง
 - 3.6 น้ำเสียงเคร่งเครียด
 - 3.7 น้ำเสียงเอ็นดูรักใคร่
 - 3.8 น้ำเสียงเศร้าเสียใจ
4. การใช้เครื่องหมายวรรคตอน
 - 4.1 การใช้เครื่องหมายอัศเจรีย์เพียงตัวเดียว (!)
 - 4.2 การใช้เครื่องหมายอัศเจรีย์หลายตัว (!!!)
 - 4.3 การใช้เครื่องหมายอัศเจรีย์ปนกับเครื่องหมายอื่น (!?)
 - 4.4 การใช้เครื่องหมายจุดไข่ปลา (...)
 - 4.5 การใช้เครื่องหมายไม้ยมกตัวเดียว (๓)
 - 4.6 การใช้เครื่องหมายไม้ยมกหลายตัว (๓๓)
 - 4.7 การใช้เครื่องหมายขีดกึ่ง (-)
 - 4.8 การใช้เครื่องหมายนลิขิต ()
 - 4.9 การใช้เครื่องหมายอัญประกาศเดี่ยว ('.....')
 - 4.10 การใช้เครื่องหมายอัญประกาศคู่ (".....")
5. การใช้ภาพแสดงเหตุการณ์
 - 5.1 การใช้ภาพตัวละครภาพฉากประกอบตัวละคร
 - 5.1.1 การใช้ภาพตัวละคร

- ก. การใช้ภาพตัวละครแสดงอารมณ์โกรธ
- ข. การใช้ภาพตัวละครแสดงอารมณ์ตกใจ
- ค. การใช้ภาพตัวละครแสดงอารมณ์เสียใจ
- ง. การใช้ภาพตัวละครแสดงอารมณ์ดีใจ
- จ. การใช้ภาพตัวละครแสดงอารมณ์กลัว
- ฉ. การใช้ภาพตัวละครแสดงอารมณ์ตกตะลึง
- ช. การใช้ภาพตัวละครแสดงอารมณ์เงิน
- ซ. การใช้ภาพตัวละครแสดงอารมณ์เซ็ง
- ณ. การใช้ภาพตัวละครแสดงอารมณ์สงสัย
- ญ. การใช้ภาพตัวละครแสดงอารมณ์เจ้าเล่ห์
- ฎ. การใช้ภาพตัวละครแสดงอารมณ์เจ็บปวด
- ฏ. การใช้ภาพตัวละครแสดงอารมณ์มึนงง
- ฐ. การใช้ภาพตัวละครแสดงอารมณ์เคร่งเครียดเอาจริงเอาจัง

5.1.2 การใช้ภาพฉากประกอบตัวละคร

5.2 การใช้เส้นหรือสัญลักษณ์ต่าง ๆ ที่ประกอบภาพเพื่อสื่อสารเรื่องราว

ลีลาภาษาในการใช้คำ

การเลือกใช้ถ้อยคำในงานเขียนประเภทการ์ตูน ผู้แต่งจะต้องเลือกใช้ถ้อยคำให้เหมาะสมกับสถานการณ์ บุคคลและเหตุการณ์ต่าง ๆ เพื่อให้เนื้อเรื่องการ์ตูนมีภาพสมจริงเป็นธรรมชาติ และประทับใจผู้อ่าน

จากการศึกษา “ลีลาภาษาในการ์ตูนเรื่องหนูหิ่นอินเดอะซิติ์ ของคุณผดุง ไกรศรี” ปรากฏว่ามีการใช้คำดังนี้

การใช้คำที่แสดงภาพ

คำที่แสดงภาพ หมายถึง คำที่ให้ความหมายและความเข้าใจในทางรูปร่างทำให้ผู้อ่านและเห็นรูปร่างของสิ่งที่พรรณานั้นได้อย่างรวดเร็วและชัดเจน พรทิพย์ ภัทธนาวิก (2521: 4-6) จากการศึกษาวิเคราะห์ลีลาภาษาภาษาในการ์ตูนพบว่ามีการใช้คำที่แสดงภาพดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตารางที่ 1 การใช้คำที่แสดงภาพและตัวอย่างประโยค

คำแสดงภาพ	ตัวอย่างประโยค
เบะ	
“เบะ” หมายถึง ทำหน้าเหมือนจะร้องไห้	“เดี๋ยวหนูหันสิไปดำมาให้ใหม่ อย่าทำหน้าเบะกะ เดี่ยวไม่เชื่อกี่” (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 1: 70)
ยาวโง้ง	
“ยาวโง้ง” หมายถึง ยาวโค้งเข้าหากันเหมือนเขาควาง	“โอ้ว ! หนวดยาวโง้ง ยังกะเขาความเลย “พ่อใหญ่” คนนี้” (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 2: 22)
เยิน	
“เยิน” หมายถึง อยู่, ย่น, บานออกเพราะย่น	“ส่วนบ้านพี่ทองก็เยินสิคะ หนูไม่เกี่ยว คนออกคำสั่งไม่ใช่หนูนี่” (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 5: 37)
บ้องแบ้ว	
“บ้องแบ้ว” หมายถึง มีหน้าตาพิลึก	“ดูมันทำหน้าบ้องแบ้วเห็นแล้วก็ใจอ่อน (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 1: 71)
เบ้อเร่อ	
“เบ้อเร่อ” หมายถึง ใหญ่มาก	“ไชโย ! ขอบคุณกะ คุณส้มโอทรงโตเบ้อเร่อ” (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 1: 70)
อึม	
“อึม” หมายถึง ผู้หญิงที่มีลักษณะรูปร่างมีน้ำมีนวล	“นี่...หน้าใสๆ สวยๆ ผมยาว ขาว อึม อย่างนี้ถึง จะเป็นที่ดึงดูดต่อเพศตรงข้าม ” (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 19: 65)
แหลมเฟี้ยว	
“แหลมเฟี้ยว” หมายถึง แหลมมาก	“จริงๆ นะคะคุณมิลค์มาดุสิตะกำลังหาะมา ทางนี้ด้วย...ชฎาแหลมเฟี้ยว” (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 9: 30)

ตารางที่ 1 (ต่อ)

คำแสดงภาพ	ตัวอย่างประโยค
ส่วน ๆ	
“ส่วน” หมายถึง สิ่งที่แบ่งจากสิ่งรวมแยก ออกเป็น ตอน ,ตอน	“ว้าย ! คุณเขนคุณหน้าหนูสิคะ...คำเป็นส่วน ๆ เลย” (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 20: 37)
เกรียน	
“เกรียน” หมายถึง สันเกือบติดหนังหัวซึ่งมักใช้ กับทรงผม	“เฮ้อ ! เฮ้อ ! เฮ้อ ! อื้อ ! คิก ๆ คุณก็บ้า ถ้าพี่ทองเป็น ทหารต้องตัดผมจนหัวเกรียน (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 16: 60)
ปี้	
“ปี้” หมายถึง มากยิ่งกว่าปกติ	“เอ้อ ๆ อยู่คั้งนี้....ปากบ่อออกละสิ ฮีฮีเกิดฝ้าขึ้น หน้าคำปี้ปี้มีผู้ว่ามามากผู้ได้สืบทอดชอบละคุณ มิลค์ (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 16: 32)
แต้แต้	
“แต้แต้” หมายถึง มีลักษณะแบนราบ	“ กระทะอะไร...ทำไมแบนแต้แต้ ” (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 4: 47)

จากตัวอย่างข้างต้นจะเห็นได้ว่าการดูเรื่องหนูหิ่นอันเดอะซี้ตี่ของคุณผดุง ไกรศรีจะนิยม
ใช้คำแสดงภาพในบทสนทนาเพื่อให้ผู้อ่านเห็นรูปร่างลักษณะของสิ่งที่พรรณนาได้อย่างเข้าใจและ
ชัดเจนเหมาะสม

คำแสดงอาการ

คำแสดงอาการเป็นคำที่ให้ความหมายและความเข้าใจในทางการแสดงอาการเคลื่อนไหว
ซึ่งทำให้ผู้อ่านเห็นกิจกรรมเคลื่อนไหวของสิ่งนั้นเสมือนอยู่ตรงหน้าและสามารถชักจูงให้ผู้อ่านมี
ความรู้สึกคล้อยตามได้ พรทิพย์ ภัทรนาวิก (2521 :4-6) จากการวิเคราะห์ลีลาภาษาภาษาในการใช้คำ
พบว่ามีการใช้คำที่แสดงอาการดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตารางที่ 2 การใช้คำแสดงอาการ และตัวอย่างประโยค

คำแสดงอาการ	ตัวอย่างประโยค
เหิน “เหิน” หมายถึง บินขึ้นไปในระยะที่สูง	“ปลาหมึกยักษ์กับเฮอริเคนอยู่ขวามือนั้น แต่ว่าเราไปนั่งรถไฟเหินเวหาก่อนดีกว่า” (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 18: 15)
อืดอาด “อืดอาด” หมายถึง ทำอาการเฉื่อยชา	“หนูบอกแล้วยังละอืดอาดอยู่อีก” (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 22: 29)
ปู้บปู้บ “ปู้บปู้บ” หมายถึง อาการที่ทำโดยรีบร้อน	“อ้อ ! อายุยืน พุดปู้บโผล่ปู้บ” (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 5: 13)
อุตุตุต “อุตุตุต” หมายถึง ชุลมุนวุ่นวาย พัลวัน	“คุณมิลค์ฝันว่าไงคะ ถึงได้ยังอุตุตุตชะปານันคะ” (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 4: 47)
คล่องแคล่ว “คล่องแคล่ว” หมายถึง ว่องไว, สามารถทำได้อย่างรวดเร็ว	“หนูหิ้นป็นอย่างคล่องแคล่วถึงจุดที่มีให้ใช้เชือกสอเกี่ยวเซฟตี้ก็ทำทุกจุด” (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 21: 22)
ตุ้ว “ตุ้ว” หมายถึง อาการของวัตถุที่กำลังหมุนอย่างรวดเร็ว	“โอ้ว ! อ้า ! ลูกหมุนตุ้ว ๆ บนตาข่ายยังกะในหนังสือตรีเหล็กเลยครับ” (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 5: 15)
พรวดพราด “พรวดพราด” หมายถึง อาการที่เป็นไปอย่างรวดเร็วโดยไม่ยับยั้ง	“ยายบ้านี้! พรวดพราดเข้ามาได้...ทำไมไม่เกาะประตู” (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 2: 7)

จากตัวอย่างข้างต้นจะเห็นได้ว่าในการ์ตูนเรื่อง “หนูหิ้นอินเดอะซิตี้” ของคุณผดุง ไกรศรีจะนิยมใช้คำแสดงอาการเพื่อสื่อให้ผู้อ่านเห็นถึงความเคลื่อนไหวของตัวละคร และชักจูงให้ผู้อ่านมีความรู้สึกคล้อยตามกับคำที่ใช้ได้อย่างลงตัวเพื่อสร้างความสมจริงและความเหมาะสมของตัวละครนั้น ๆ

การใช้คำภาษาต่างประเทศ

การใช้คำภาษาต่างประเทศ หมายถึง การนำคำในภาษาต่างประเทศมาใช้ปะปนกับภาษาไทย คำภาษาต่างประเทศในเรื่องหนูหิ่นอินเดอะซิตี พบว่ามีการใช้คำทับศัพท์อยู่เป็นจำนวนมาก

คำทับศัพท์ หมายถึง การยืมคำจากภาษาหนึ่งแล้วนำไปใช้ในอีกภาษาหนึ่งโดยตรงไม่มีการเปลี่ยนแปลงรูป คือ พยายามรักษาลักษณะเด่นของภาษาเดิมเอาไว้ การเขียนคำทับศัพท์ภาษาต่างประเทศเป็นภาษาไทยนั้น ราชบัณฑิตยสถานได้วางหลักเกณฑ์ดังนี้

1. คำที่ใช้มาตั้งแต่ปทานุกรม ฉบับกรมตำรากระทรวงธรรมการ พ.ศ. 2470 หรือในพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2493 ไม่ว่าจะมิได้รู้หรือมีเครื่องหมายวรรณยุกต์ก็ตาม คณะกรรมการราชบัณฑิตยสถานก็จะคงไว้ตามเดิม เช่น คำว่า ก๊อ ก๊าช แป็บ โจ๊ก ฯลฯ

2. คำที่คณะกรรมการและคณะอนุกรรมการชุดอื่น ๆ ของราชบัณฑิตยสถานได้ถอดมาจากภาษาต่างประเทศตามหลักเกณฑ์การทับศัพท์ ซึ่งมีประกาศสำนักนายกรัฐมนตรีเรื่องบัญญัติศัพท์ ฉบับที่ 1 ลงวันที่ 24 กันยายน 2485 “ใบแนบที่ 1 ทับศัพท์” ลงในหนังสือราชกิจจานุเบกษาเล่ม 59 ตอนที่ 66 วันที่ 13 ตุลาคม 2485 คณะกรรมการก็จะคงไว้ตามนั้น เช่น กาแล็กซี่ บล็อก เซลเล็ก ชิกแซ็ก ฯลฯ

3. คำที่ไทยนำมาใช้ในภาษาไทยเป็นที่รู้จักแพร่หลาย จะเป็นการเขียนทับศัพท์โดยตรงหรือเลียนเสียงก็ตาม แม้จะมีเครื่องหมายวรรณยุกต์อยู่ด้วย คณะกรรมการก็จะคงไว้ตามนั้น เช่น คำว่า ก๊อปปี้ แก๊ส ลูกกี ฯลฯ (คณะกรรมการจัดสร้างวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร, 2542: 70)

จากการวิเคราะห์การใช้คำต่างประเทศพบว่าการใช้คำทับศัพท์ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตารางที่ 3 การใช้คำทับศัพท์และตัวอย่างประโยค

การใช้คำทับศัพท์	ตัวอย่างประโยค
เซอร์ไพรส์ “เซอร์ไพรส์” มาจากคำภาษาอังกฤษว่า Surprise หมายถึง ประหลาดใจ	“ก็กะให้เธอ เซอร์ไพรส์ ประหลาดใจเล่นนี่ไงยะดิ ใจรีเปล่า” (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 4: 10)
โชเฟอร์ “โชเฟอร์” มาจากคำภาษาอังกฤษว่า shauffer หมายถึง พนักงานขับรถ, คนขับรถ	“เคนประจำที่โชเฟอร์” (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 4: 10)
เซ็กซี่ “เซ็กซี่” มาจากคำภาษาอังกฤษว่า Sexy หมายถึง ยั่วยวน	“ฮูว์! ผู้หญิงคนนั้นสวยเซ็กซี่ขนาด” (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 2: 7)
วันพีซ “วันพีซ” มาจากคำภาษาอังกฤษว่า one piece หมายถึง ชุดว่ายน้ำเต็มตัว	“อะนี่ ชุดของเธอ วันพีซ ใส่ลงทะเล” (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 4: 16)
โน “โน” มาจากคำภาษาอังกฤษว่า no หมายถึง ไม่, ไม่ใช่ มีความหมายเชิงปฏิเสธ	“แว็ก! โนค่า โนค่า” (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 4: 16)
ฮีโร่ “ฮีโร่” มาจากคำภาษาอังกฤษว่า Heroes หมายถึง วีรบุรุษ วีรสตรี	“รู้มั๊ย วันนี้เธอคือ ฮีโร่ ของยายมิลค์เลยนะ” (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 4: 16)
ซูเปอร์ “ซูเปอร์” มาจากคำภาษาอังกฤษว่า super หมายถึง ยิ่งกว่า	“หุ่นแข่งกะเด๊ะ ซูเปอร์ อย่างคุณมิลค์นี่เข้าน่าจะไป ประกวดนางสาวไทยนะกะ” (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 21: 27)

ตารางที่ 3 (ต่อ)

การใช้คำทับศัพท์	ตัวอย่างประโยค
โปสการ์ด “โปสการ์ด”มาจากคำภาษาอังกฤษว่า postcard หมายถึง รูปภาพ	“อย่าไหนน้ำ สวย ๆ ครึ่งตัว เต็มตัว นี่ไง รูป โปสการ์ด หน้าตรงก็มีด้านข้างก็มี” (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 3: 29)
ไอเดีย “ไอเดีย” มาจากคำภาษาอังกฤษว่า idea หมายถึง ความคิด	“โอ้ว! เกิดไอเดียใหม่ ๆ” (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 3: 29)
เซฟตี้ “เซฟตี้” มาจากคำภาษาอังกฤษว่า Safety หมายถึง ปลอดภัย	“เสร็จแล้วเชิญใส่ชุด เซฟตี้ ด้วยครับทำความรู้ จักกับอุปกรณ์ใต้หน้าผาก่อน” (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 5: 25)
โชว์ออฟ “โชว์ออฟ”มาจากคำภาษาอังกฤษว่า Showoff หมายถึง การชอบอวดเก่ง	“ที่หน้าที่หลังอย่าซ่าโชว์ออฟครูฝึกเขาบอกเขา สอนทำเป็นเก่งไม่ปฏิบัติตาม” (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 21: 39)
ชีท “ชีท” มาจากคำภาษาอังกฤษว่า Sheet หมายถึง ใบงาน	“อ้อ! มีคัลล์มชีทไว้ที่มหาลัยค่ะ” (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 21: 47)
คอนเสิร์ต “คอนเสิร์ต” มาจากคำภาษาอังกฤษว่า Concert หมายถึง การแสดงดนตรี	“นี่ ได้บัตรคอนเสิร์ต นายมอสมา 3ใบละ” (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 2: 6)
คิกู “คิกู” มาจากคำภาษาญี่ปุ่น หมายถึง น่ารัก	“น้องคนนี้น่ารักจัง เต็น – แชว – กรีด! ได้สะใจ จริง แต่งตัวก็คิกูมาก” (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 2: 19)

ตารางที่ 3 (ต่อ)

การใช้คำทับศัพท์	ตัวอย่างประโยค
โนเวย์ “โนเวย์” มาจากคำภาษาอังกฤษว่า Noway หมายถึง ไม่มีทาง เป็นการปฏิเสธ	“โนเวย์ ไม่มีทาง....ไว้ฉันซื้อให้ใหม่เสียเวลา” (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 5: 10)
เคลียร์ “เคลียร์” มาจากคำภาษาอังกฤษว่า clear หมายถึง การทำให้สำเร็จ	“เอาละเธอไปเคลียร์งานของเธอให้เรียบร้อย แล้วค่อยไปเป็นหูเป็นตาให้เขา” (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 5: 25)

การใช้คำภาษาต่างประเทศในหนังสือการ์ตูน เรื่องหนูหิ่นอินเดอะซิตี พบว่ามีการใช้คำทับศัพท์เป็นจำนวนมาก และสามารถแปลเป็นคำไทยหรือหาคำไทยมาแทนได้ คำทับศัพท์ส่วนใหญ่เป็นคำที่ผู้ที่มีความรู้ทางภาษาอังกฤษ มักพูดสื่อสารปะปนในบทสนทนาทั่วไปอยู่เสมอจนเป็นที่รู้เข้าใจกันเป็นอย่างดี ซึ่งวิธีการทับศัพท์เป็นวิธีที่สะดวกสามารถนำมาใช้ได้ทันที ใช้แล้วเข้าใจได้ตรงกัน ซึ่งคำเหล่านี้ไม่นิยมใช้ในความเรียงโดยทั่วไปแต่สามารถนำมาใช้ในวรรณกรรมประเภทบันเทิงได้ เพราะวรรณกรรมประเภทบันเทิงนี้มุ่งแสดงวิถีชีวิตของคนในสังคมจริง

ในการ์ตูนเรื่อง หนูหิ่นอินเดอะซิตีของคุณผดุง ไกรศรี นั้นสามารถใช้คำภาษาต่างประเทศในบทสนทนาของตัวละครได้อย่างเหมาะสมกับบุคลิกภาพของตัวละคร คำที่ใช้ส่วนใหญ่มักจะเป็นคำที่คุ้นเคยหรือมักใช้สื่อสารกันในชีวิตประจำวัน

การใช้ภาษาปาก

ภาษาปาก หมายถึง ภาษาที่ใช้พูดเพื่อความเข้าใจในกลุ่มคนที่สนทนาซึ่งใช้ภาษาตามสบายไม่พิธีพิถันกันมาก สิทธา พินิจภูวดล (2526: 23) ในการ์ตูนเรื่องหนูหิ่นอินเดอะซิตีของคุณผดุง ไกรศรี พบว่ามีการใช้ภาษาปาก 3 ลักษณะ ดังนี้

1. การใช้คำไม่สุภาพ หมายถึง คำที่ใช้พูดกับบุคคลที่คุ้นเคยสนิทสนมและมักใช้ในที่รโหฐาน ไม่นิยมเขียนเป็นลายลักษณ์อักษร เว้นแต่ ผู้แต่งต้องการจะใช้ภาษาที่สมจริงเป็นธรรมชาติเพื่อทำให้ คล้อยตามสนุกสนานและช่วยกันสร้างสีสันให้แก่เรื่อง จากการวิเคราะห์การใช้คำภาษาปากพบว่ามี การใช้คำไม่สุภาพดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตารางที่ 4 การใช้คำภาษาไม่สุภาพและตัวอย่างประโยค

คำไม่สุภาพ	ตัวอย่างประโยค
ไอ้ “ไอ้” ใช้ในภาษาปากเป็นคำไม่สุภาพ หมายถึง คำประกอบหน้าคำบางคำเพื่เน้นใน เชิงบริภาษ	“ว้าย ! ไอ้หนูห็น จะบ้าเหอ ! อยู่ ๆ มากอดฉัน ทำไม” (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 16: 10)
ข้า, ตู “ข้า, ตู” ใช้ในภาษาปากเป็นคำไม่สุภาพ หมายถึง คำที่เรียกแทนตัวเองเป็นสรรพนาม บุรุษที่ 1	“ยายบ้า เอ๊ะ เอ๊ะ ที่ไหน ข้าไม่รู้ไม่เห็นรีเขา กำลังหน้าสิ่วหน้าขวานอยู่แล้วกัน ไปให้พ้นก่อน จะโดนดาบของตู” (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 16: 50)
ห็นกาม, ทูเรศ “ห็นกาม” ใช้ในภาษาปากเป็นคำไม่สุภาพ หมายถึง มีความอยากอย่างแรงกล้า “ทูเรศ” ใช้ในภาษาปากเป็นคำไม่สุภาพ หมายถึง คำพูดแสดงความรู้สึกเมื่อประสบกับ สิ่งที่ขัดหู ขัดตา น่าสมเพช	“พี่สั้มโอยังไ้ก่อนไอ้ขุนแผนแสนลามกนี่...ดู ตามันสิห็นกามน่าดู ทูเรศที่สุด” (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 19: 20)
เลว “เลว” ใช้ในภาษาปากเป็นคำไม่สุภาพ หมายถึง ชั่วช้า , ต่ำทราม	“จ๊ี้ ! เออ เว้ย ! เด็กน้อยมันเว้าถูกเขาเองเป็นถึง ผู้ใหญ่บ้านต้องบ่ทำตัวอย่าง เลว ๆ ให้เด็กน้อย เห็น” (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 1: 126)

2. คำภาษาตลาด หมายถึง คำที่ใช้พูดกับคนทั่ว ๆ ไปโดยไม่คำนึงถึงความถูกต้องแต่สามารถสื่อสารได้ดี จากการวิเคราะห์การใช้คำภาษาปากพบว่ามีการใช้คำภาษาตลาดดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตารางที่ 5 การใช้คำภาษาตลาด และตัวอย่างประโยค

คำภาษาตลาด	ตัวอย่างประโยค
ตัว “ตัว” ใช้ในภาษาพูดมีรูปภาษาเขียนว่า บัตร	“ตัว 3 ใบ... เอ! อีกใบให้ใครดีน้ำ” (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 2: 7)
ม้วนั้ม “ม้วนั้ม” ใช้ในภาษาพูดมีรูปภาษาเขียนว่า ไม่รู้เรื่อง	“ยายนี้ ม้วนั้ม” (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 2: 14)
ตด “ตด” ใช้ในภาษาพูดมีรูปภาษาเขียนว่า ผายลม	“ถอดก็ไปสิละ ใครจะสนใจมันก็ดึงเธอลงไป กินหรอก ตด ไส้มันโลด” (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 22: 20)
ส้วม, อี “ส้วม” ใช้ในภาษาพูดมีรูปภาษาเขียนว่า สุขา “อี” ใช้ในภาษาพูดมีรูปภาษาเขียนว่า อุจจาระ	“รู้ว่ามันอยู่ในส้วม ไปอีริยังกระรอกลองเข้าไป เรียกหาคุชิ” (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 13: 48)
หลิ “หลิ” ใช้ในภาษาพูดมีรูปภาษาเขียนว่า พูดเกี้ยว	“ไปหอะ ปล่อยให้มันงตายไปเลยวัน ๆ ไม่ทำ อะไร หลิ หลิงไปทั่ว” (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 3: 21)
เดาะ “เดาะ” ใช้ในภาษาพูดมีรูปภาษาเขียนว่า พุด	“เอว 25 ก็โอเคนะคะ เดาะภาษาอังกฤษด้วย” (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 3: 26)
บ้านนอก “บ้านนอก” ใช้ในภาษาพูดมีรูปภาษาเขียนว่า ต่างจังหวัด	“ฮึ ๆ บ้านนอกแท้ ๆ น้อ บ่เคยเห็นทะเล” (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 3: 26)

ตารางที่ 5 (ต่อ)

คำภาษาตลาด	ตัวอย่างประโยค
หนัง “หนัง” ใช้ในภาษาพูดมีรูปภาษาเขียนว่า ภาพยนตร์	“ผมต้องการคุณหนูหั้นไปแสดงหนังครับ” (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 6: 12)
กั๊ด “กั๊ด” ใช้ในภาษาพูดมีรูปภาษาเขียนว่า ทะเลาะ	“กั๊ด กันอีกแล้วสองคนนี้” (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 4 : 11)
รถเก๋ง, รถเมล์ “รถเมล์” ใช้ในภาษาพูดมีรูปภาษาเขียนว่า รถโดยสารประจำทาง “รถเก๋ง” ใช้ในภาษาพูดมีรูปภาษาเขียนว่า รถยนต์	“เพิ่งเคยเห็นรถเมล์ อยู่กรุงเทพฯ เคยนั่งแต่รถเก๋ง” (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 13: 48)

3. การใช้คำแสลง หมายถึง คำที่ใช้ในกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งมักจะใช้ตามนิยมนั้นเป็นครั้งคราว มีน้อยคำที่จะอยู่ถาวร จากการวิเคราะห์การใช้คำภาษาปากพบว่าการใช้คำแสลงดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตารางที่ 6 การใช้คำแสลง และตัวอย่างประโยค

คำแสลง	ตัวอย่างประโยค
อึ้งกิมกี่ “อึ้งกิมกี่” เป็นคำแสลง หมายถึง ตกตะลึงอย่างมาก	“จะแต่งตัวให้หนุ่มเบงก์เจอแล้ว อึ้งกิมกี่ แมลงหวี่แตกไผ่ๆ เลย” (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 21: 13)
เจ้ง “เจ้ง” เป็นคำแสลง หมายถึง ดีที่สุด	“มีคนมองอยู่ข้างล่างเยอะเลย เด็กหนูหั้นจะแสดงให้เห็นว่าเจ้งขนาดไหน” (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 21: 33)

ตารางที่ 6 (ต่อ)

คำแสดง	ตัวอย่างประโยค
สะเหฺร่อ	
“สะเหฺร่อ” เป็นคำแสดง หมายถึง น่าอาย	“หนูลืมคำ สะเหฺร่อซะไม่มี” (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 13: 41)
กรืดสลบ	
“กรืดสลบ” เป็นคำแสดง หมายถึง อาการที่จิตใจอย่างมาก	“พี่ทองว่างรีเป่าน้อ...แหม ถ้าพี่ทองไปด้วย รับรองนั่งหนูหุดต้องกรืดสลบ” (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 13: 47)
บ่จอย	
“บ่จอย” เป็นคำแสดง หมายถึง อารมณ์ไม่ดี	“ไอ้กระเป๋านี้กวนจริง ๆ คนยังอารมณ์บ่จอย อยู่ เตะไอ้นี้แทนนั่งหนูหุดคิมัย” (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 13: 52)
แจ้ว	
“แจ้ว” เป็นคำแสดง หมายถึง ดีเยี่ยม	“โอ้ว! แจ้ว จุ้นเอาชกเล็ก ซอยใส่ ก้อยใส่จี๊เพี้ย แล้วก็ข้าวเหนียว” (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 18: 48)
ชั่วร่ป่าด	
“ชั่วร่ป่าด” เป็นคำแสดง หมายถึง แย่จนที่สุด	“และถ้าไม่มีการเล่นเส้น เจ้มิลค์ของหนู ได้ซิง นางสาวไทยโลดคะติดอันดับชั่วร่ป่าด” (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 3: 24)
เร็ด	
“เร็ด” เป็นคำแสดง หมายถึง ดีที่สุด	“อ้า ! นั้นเหรอาจารย์อวออังคาร หล่อ เร็ด จัง เลย กรืด” (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 1: 52)
จิบจ้อย	
“จิบจ้อย” เป็นคำแสดง หมายถึง เรื่องเล็กน้อย	“อยู่ที่ฝีมือการต่อรอง หนึ่งต่างประเทศ คำด้วแค่นี้ จิบจ้อย” (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 6: 16)

ตารางที่ 6 (ต่อ)

คำแสดง	ตัวอย่างประโยค
จ๊าบ, ว๊าบ	
“จ๊าบ, ว๊าบ” เป็นคำแสดง หมายถึง ดีเยี่ยม สุดยอด	“โอ้โฮ ! สวย เจ๋ง จ๊าบ ว๊าบ” (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 5: 64)
ก๊ีบเก้ ยูเรก้า	
“ก๊ีบเก้ ยูเรก้า” เป็นคำแสดง หมายถึง ถูกใจ, เข้าที	“คงสมาร์ท เท่ หล่อก๊ีบเก้ ยูเรก้า” (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 14: 45)

การใช้ภาษาปากนั้นจะใช้ในการสนทนาระหว่างคนที่สนิทสนมคุ้นเคยกันซึ่งจะใช้ภาษาปกติธรรมดาที่ใช้พูดในชีวิตประจำวัน การใช้คำพบว่ามีการใช้คำในภาษาปากชนิดต่าง ๆ อยู่ปริมาณมาก ได้แก่ คำไม่สุภาพ คำภาษาตลาด และคำภาษาแสดงหรือคำคะนอง สาเหตุที่นำคำภาษาปากเหล่านี้มาใช้เพราะว่าเป็นคำที่ให้อารมณ์ สมจริงในการสนทนาระหว่างตัวละครตามสถานภาพต่าง ๆ และสถานการณ์ที่ต่างกัน เพื่อก่อให้เกิดความสนุกสนาน เร้าใจ ตามจุดมุ่งหมายของผู้เขียนรวมทั้งสร้างจินตภาพให้แก่ผู้อ่าน โดยใช้คำง่าย ๆ และธรรมดา เช่นนี้ก็จะให้ผู้อ่านเข้าใจเนื้อเรื่องได้อย่างรวดเร็ว ถ่ายทอดอารมณ์ และความรู้สึกได้ดีกว่าภาษาระดับทางการ

การใช้คำซ้อน

คำซ้อน หมายถึง คำที่มีคำเดียว 2 คำอันมีความหมายหรือเสียงคล้ายกันใกล้เคียงกัน หรือเป็นไปในทำนองเดียวกัน หรือตรงกันข้ามกันมาประกอบเข้าด้วยกันและให้ความหมายใหม่ แม้ว่าบางคำความหมายจะไม่แปลกไปกว่าความหมายเดิม (คือความหมายของคำแต่ละคำ) มากนัก การซ้อนคำเป็นวิธีการสร้างคำขึ้นใช้ในภาษาวิธีหนึ่งซึ่งทำให้ภาษาไทยมีคำใช้ได้เพียงพอในการสื่อสาร นอกจากนี้การซ้อนคำยังมีวัตถุประสงค์ในการตีความหมายของคำให้ชัดเจนมากขึ้นคำซ้อนในงานวิจัยนี้พบ 2 ประเภท คือ คำซ้อนเพื่อเสียง และคำซ้อนเพื่อความหมาย คำซ้อนทั้ง 2 ประเภทมีดังนี้

1. คำซ้อนเพื่อเสียง เป็นการซ้อนคำเพื่อประโยชน์ทางด้านเสียงช่วยด้วยเสียงเพื่อให้เกิดความไพเราะยิ่งขึ้น คำที่นำมาซ้อนอาจจะไม่มีความหมาย เช่น โลเล มีความหมายเพียงคำใดคำหนึ่งหรืออาจจะมีความหมายทั้ง 2 คำ แต่ความหมายไม่เกี่ยวเนื่องด้วยความหมายใหม่เลย เช่น งอแง

2. คำซ้อนเพื่อความหมาย เกิดจากการนำคำเดียวที่มีความหมายสมบูรณ์และมีที่ใช้ในภาษามาซ้อนกัน คำทั้งคู่จะต้องมีความหมายคล้ายกัน ใกล้เคียงกัน หรือเป็นไปในทำนองเดียวกัน หรือตรงข้ามกัน เมื่อซ้อนกันแล้วความหมายจะไม่เปลี่ยนไปจากความหมายเดิมมากนัก หรือความหมายใหม่ยังเกี่ยวเนื่องกับความหมายเดิมอยู่ เช่น โต้เถียง เต่งตึง จิตใจ เป็นต้น (บรรจบ พันธุเมธา, 2544: 62 – 64)

คำซ้อนในงานวิจัยนี้มีโครงสร้าง 2 แบบ ได้แก่ คำซ้อน 2 คำ และคำซ้อน 4 คำ

1. คำซ้อนเพื่อเสียง

1.1 คำซ้อนเพื่อเสียง 2 คำ เป็นการนำพยางค์หรือคำมาซ้อนเข้าคู่กันโดยมีวัตถุประสงค์การซ้อนที่มุ่งเพื่อเสียงเป็นสำคัญ คำซ้อนแบบนี้นิยมใช้กันมากและจากการศึกษาคำซ้อนเพื่อเสียง 2 คำ ในการดูเรื่องหนูหิ่นอินเดอะซิตี พบว่า มีลักษณะการประกอบคำดังตัวอย่างต่อไปนี้

1.1.1 การนำคำที่ไม่มีมีความหมายทั้ง 2 คำมาซ้อนกันจนเกิดความหมายใหม่ เช่น

ตารางที่ 7 คำซ้อนเพื่อเสียง 2 คำที่นำคำที่ไม่มีมีความหมายทั้ง 2 คำมาซ้อนกันจนเกิดความหมายใหม่

คำซ้อน 2 คำ	ตัวอย่างประโยค
ป่วนเปี้ยน	
“ป่วนเปี้ยน” หมายถึง วุ่นเวียนกลับไปกลับมา	“ไม่รู้ล่ะค่ะ มันอยากมาป่วนเปี้ยน ๆ แถวนี่ทำไม.....หนูเอาไม่ดีตายเลย” (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 22: 16)
ซุบซิบ	
“ซุบซิบ” หมายถึง พูดกันเบาๆ ไม่ต้องการให้คนอื่นได้ยิน	“อืม ! มีวิธีอยู่เอียงหูมาซุบซิบ” (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 6: 41)
ตัวมเตี้ยม, อืดอาด	
“ตัวมเตี้ยม” หมายถึง อาการที่ค่อยๆ เคลื่อนไหว	“เอ! ไอ่หนูหิ่นนี้ทำไม ชักช้า อืดอาดจัง เดินตัวมเตี้ยม อยู่ได้ แดดยังร้อน ๆ” (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 2: 43)

ตารางที่ 7 (ต่อ)

คำซ้อน 2 คำ	ตัวอย่างประโยค
หละหละ “หละหละ” หมายถึง เหลวไหล ไม่จริงจัง	“คุณมิลค์ไม่ชอบผู้ชาย หละหละ ชุ่มช้ำ โหล โหลยโท่ย และแปลกหน้า” (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 2: 32)
ชุ่มช้ำ “ชุ่มช้ำ” หมายถึง การที่กระทำลงไปโดยไม่ระมัดระวัง	
โหล “โหล” หมายถึง ไม่แน่นอน	
โหลยโท่ย “โหลยโท่ย” หมายถึง ไม่ได้เรื่อง	

1.1.2 การนำคำสองคำมาซ้อนกันโดยมีความหมายเพียงคำใดคำหนึ่ง ตัวอย่าง เช่น

ตารางที่ 8 คำซ้อนเพื่อเสียง 2 คำที่นำคำสองคำมาซ้อนกันโดยมีความหมายเพียงคำใดคำหนึ่ง

คำซ้อน 2 คำ	ตัวอย่างประโยค
เหนอะหนะ “เหนอะ” หมายถึง เหนียวติดมือ	“อ๊ะ ชันบล็อทากันแดด หนูไม่ทาหรรอกะแดดบ้านหนู แรงกว่านี้เยอะ เหนอะหนะด้วย” (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 20: 31)
เพราะพริ้ง “เพราะ” หมายถึง น่าฟัง, ไพเราะ	“ฮู้! ร้องเองฟังเองน่าตาจะไหลในความเพราะพริ้ง” (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 20: 41)

ตารางที่ 8 (ต่อ)

คำซ้อน 2 คำ	ตัวอย่างประโยค
แหงแก๋	
“แหง” หมายถึง แน่นนอน	“หนูหิ้นรับสายซิ ใครโทรมาอีก โทรมาผิดอีก แหงแก๋” (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 20: 50)
มอมแมม	
“มอม” หมายถึง สกปรก	“ว้าย ๆ คุณหนูพูดภาษาอะไร ไปเอามาจากไหน ไม่เอาละ ไม่พูดแล้ว ไปเอาชุดอะไรมาใส่เนี่ย มอมแมม ยังกะผ้าจี๊รีว โอ้ยหัวใจนมจะวาย” (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 2: 39)
จุนเจียว	
“จุน” หมายถึง โมโห, ไม่พอใจ	“แล้วทำไมจุนเจียวขนาดนั้นคะ” (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 19: 58)

2. คำซ้อนเพื่อความหมาย

2.1 คำซ้อนเพื่อความหมาย 2 คำ เป็นการนำพยางค์หรือคำที่มีความหมายสมบูรณ์ทั้ง 2 คำ มาซ้อนกันโดยมีวัตถุประสงค์การซ้อนเพื่อเน้นความหมายเป็นสำคัญ และจากการศึกษาคำซ้อนเพื่อ ความหมาย 2 คำในการ์ตูนเรื่องหนูหิ้นอินเดอะซิตี้ พบว่ามีลักษณะการประกอบคำเพียงลักษณะเดียว คือ การนำคำทั้ง 2 คำที่มีความหมายเหมือนกัน หรือคล้ายกันมาซ้อนกันตัวอย่าง เช่น

ตารางที่ 9 คำซ้อนเพื่อความหมาย 2 คำที่มีความหมายเหมือนกันหรือคล้ายกันมาซ้อนกัน

คำซ้อน 2 คำ	ตัวอย่างประโยค
เกรงขาม	
“เกรง” หมายถึง กลัวเกรง	“อ้า ! ห่อนี้เอาหนีบไว้ห่ามขาม
“ขาม” หมายถึง คร้ามเกรง	โื้อะ ! ห่ามขาม คุณมิลค์สิได้เกรงขามเราสิ ๆ ” (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 20: 24)

ตารางที่ 9 (ต่อ)

คำซ้อน 2 คำ	ตัวอย่างประโยค
อ่อนนุ่ม, รวบรวม	
“อ่อน” หมายถึง นุ่ม	“ ส่วนในห่อขนหมาอันอ่อนนุ่มที่เรากวาด
“นุ่ม” หมายถึง นุ่ม	รวบรวมไว้” (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 14: 14)
“รวบ” หมายถึง บวกเข้าด้วยกัน	
“รวม” หมายถึง บวกเข้าด้วยกัน	
แนะนำ	
“แนะ” หมายถึง ชี้แจง	“เฮ้ย เพื่อนมันแนะนำหนูกะ” (ผดุง ไกรศรี,
“นำ” หมายถึง ชักนำ	เล่ม 20: 26)
หลอกลวง	
“หลอก” หมายถึง ลวงให้เข้าใจผิด	“แงๆ คน หลอกลวง หนูห็นไม่ไปแล้ว”
“ลวง” หมายถึง ทำให้หลงว่าเป็นจริงในสิ่งที่	(ผดุง ไกรศรี, เล่ม 2: 34)
ไม่จริง	
เปิดเผย	
“เปิด” หมายถึง เผยออก	“ไม่ใช่ตัวเล็ก ๆ ผอม ๆ ซีด ๆ พกแต่ไขดาว ไป
“เผย” หมายถึง เปิดออก	เรียนหนังสือ แล้วทำเป็นคุณหนูคิกขุ ไม่รู้จักโต
	ตั้งแต่เด็ก เรียนมาด้วยกัน ฉันไม่อยากเปิดเผยให้
	พี่ทอกรู้” (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 19: 66)

2.2 คำซ้อนเพื่อความหมาย 4 คำ เป็นการนำคำหรือพยางค์ที่มีความหมายสมบูรณ์ทั้ง 4 คำ มาซ้อนกันโดยมีวัตถุประสงค์การซ้อนเพื่อเน้นความหมายเป็นสำคัญ และจากการศึกษาคำซ้อนเพื่อ ความหมาย 4 คำ ในการ์ตูนเรื่องหนูห็นอินเดอะซิตี้ พบว่ามีลักษณะการประกอบคำดังตัวอย่างต่อไปนี้

2.2.1 การนำคำทั้ง 4 คำ ที่มีความหมายเหมือนกันหรือคล้ายกันมาซ้อนกัน

ตารางที่ 10 คำซ้อนเพื่อความหมาย 4 คำที่มีความหมายเหมือนกันหรือคล้ายกันมาซ้อนกัน

คำซ้อน 4 คำ	ตัวอย่างประโยค
พอดพอดเหวี่ยง “พืด” หมายถึง เหวี่ยง, สะบัด ไปมา “เหวี่ยง” หมายถึง สะบัดไปมา	“หล่อพอดพอดเหวี่ยงกับพี่ทองของเราเลย อู๋ย ! ตาย” (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 21: 63)
เจ็บไข้ได้ป่วย “เจ็บไข้” หมายถึง รู้สึกไม่สบาย “ป่วย” หมายถึง รู้สึกไม่สบาย	“ชาตินี้จึงต้องมาชดใช้กรรม ถ้ากรรมมีมากอาจ รุนแรงถึงขั้นตายตกไปตามกรรม บางรายอาจ เจ็บไข้ได้ป่วย (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 13: 29)
ทรงเจ้าเข้าผี “ทรงเจ้า” หมายถึง การเข้าทรง “เข้าผี” หมายถึง การเข้าทรง	“เรื่องทรงเจ้าเข้าผี เป็นความเชื่อส่วนบุคคล นะคะโปรดใช้วิจารณญาณในการอ่านค่ะ” (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 13: 39)
หนักหนาสาหัส “หนักหนา” หมายถึง มากยิ่ง “สาหัส” หมายถึง ยิ่งนัก	“ที่นี้รู้ซึ่งรียังว่าเป็นคนรับใช้นะมัน หนักหนา สาหัส ขนาดได้” (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 4: 33)
เย็บปักถักร้อย “เย็บปัก” หมายถึง ทำให้ติดกันด้วยใช้เข็มร้อย “ถักร้อย” หมายถึง ทำให้เป็นเส้นและเป็นผืน	“เย็บปักถักร้อยเป็นมัย” (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 1: 8)
ทำไรไถนา “ทำไร” หมายถึง การเพาะปลูก “ไถนา” หมายถึง การทำนา	“รู้มัยเดี๋ยวนี้พวกคนใช้ส่วนใหญ่เขากลับไป ทำไรไถนา กันหมดแล้วเพราะรายได้ทางเกษตร ดีกว่าทำงานใน กทม.” (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 6: 41)

ตารางที่ 10 (ต่อ)

คำซ้อน 4 คำ	ตัวอย่างประโยค
ประณามหยามหมิ่น	
“ประณาม” หมายถึง การกล่าวร้าย	“ถ้าคุณมิลค์ไม่ช่วยหนูก็จะถูกประณามหยามหมิ่น
“หยามหมิ่น” หมายถึง การดูหมิ่น	ภาพพจน์ที่ไม่ดีต่าง ๆ นานาก็จะย้อนกลับมาหา คุณมิลค์ผู้เป็นเจ้านาย” (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 4: 33)

2.2.2 การนำคำทั้ง 4 คำที่มีความหมายใกล้เคียงกันมาซ้อนกัน

ตารางที่ 11 คำซ้อนเพื่อความหมาย 4 คำที่มีความหมายใกล้เคียงกันมาซ้อนกัน

คำซ้อน 4 คำ	ตัวอย่างประโยค
ต่อน้ำต่อตา	
“หน้า” หมายถึง ส่วนของศีรษะ	“แน่! คุณมันลึกลับ พี่ส้มโอ คุณมันทำเดินหนีเฉย ๆ
“ตา” หมายถึง ส่วนหนึ่งของร่างกายทำหน้าที่เป็นเครื่องดูรูป	ต่อน้ำต่อตา” (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 19: 26)
เปิดหูเปิดตา	
“หู” หมายถึง อวัยวะที่ทำหน้าที่การฟัง	“ออกไปเปิดหูเปิดตา หากความสับสนบ้างจะได้ไม่
“ตา” หมายถึง ส่วนหนึ่งของร่างกายทำหน้าที่เป็นเครื่องดูรูป	เครียดใจล่ะ” (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 22: 26)
รูปร่างหน้าตา	
“รูปร่าง” หมายถึง ทรวดทรง	“โอ้ว! มิได้ครับ ผมไม่ได้รังเกียจคุณมิลค์เลย...
“หน้าตา” หมายถึง คำหน้า	แต่ผมชอบหนูห็นครับ ชอบน้ำใจ ...ใช้รูปร่างหน้าตา” (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 4: 36)
กวาดบ้านถูเรือน	
“กวาดบ้าน” หมายถึง การทำให้เตียนหรือหมดฝุ่นละออง	“ซักเสื้อผ้า กวาดบ้านถูเรือน เลี้ยงน้อง ก้อย
“ถูเรือน” หมายถึง เช็ดโดยวิธีใช้สิ่งใดสิ่งหนึ่งไปไถมาให้ละเอียด	กะปอม แอ่! อ้อย! ลืมหายใจ” (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 1: 8)

ตารางที่ 11 (ต่อ)

คำซ้อน 4 คำ	ตัวอย่างประโยค
ทำบุญทำทาน	
“บุญ” หมายถึง การทำความดี	“ช่วยทำบุญทำทานหน่อยครับสักร้อยสองร้อยก็
“ทาน” หมายถึง การบริจาค	ยังดีนะ” ผดุง ไกรศรี, เล่ม 18: 50)
หมดไส้หมดพุง	
“ไส้” หมายถึง ส่วนช่องทางเดินอาหาร	“สอนคุณแมรีซะหมดไส้หมดพุงซะค่า”
“พุง” หมายถึง ท้อง	(ผดุง ไกรศรี, เล่ม 4: 53)

2.2.3 การนำคำทั้ง 4 คำที่มีความหมายตรงกันข้ามมาซ้อนกัน

ตารางที่ 12 คำซ้อนเพื่อความหมาย 4 คำที่มีความหมายตรงกันข้ามมาซ้อนกัน

คำซ้อน 4 คำ	ตัวอย่างประโยค
ร่วมทุกข์ร่วมสุข	
“ทุกข์” หมายถึง ความยากลำบาก	“เฮ้ย ! จะทิ้งกันไปสนุกคนเดียวได้ไงคะ เราต้อง
“สุข” หมายถึง ความสบาย	ร่วมทุกข์ร่วมสุขกับคนที่เรารักสิคะ”
	(ผดุง ไกรศรี, เล่ม 4: 53)
พอดีพอร้าย	
“ดี” หมายถึง มีลักษณะเป็นไปในทางที่ต้องการ	“นายเคน แคนทอง คนขับรถพี่ทองซึ่งเป็น
“ร้าย” หมายถึง มีลักษณะเป็นไปในทางที่ไม่ต้องการ	คนขับรถให้พ่อพี่ทองมาก่อน พอดีพอร้าย ฝน
	ตกน้ำท่วมมา เลยกลับไปช่วยพ่อแก้ปัญหา”
	(ผดุง ไกรศรี, เล่ม 5: 37)
วกไปวนมา	
“ไป” หมายถึง เคลื่อนออกจากที่	“วกไปวนมา หาซื้อของ คนก็เยอะของก็เยอะ”
“มา” หมายถึง เคลื่อนออกจากที่ตรงข้ามกับไป	(ผดุง ไกรศรี, เล่ม 2: 38)

การใช้คำซ้อนในหนังสือการ์ตูนหนูหีนินเดอะซี้ดี พบว่ามีการใช้คำซ้อนเพื่อความหมายมากกว่าคำซ้อนเพื่อเสียง และมีการใช้คำซ้อน 4 คำเป็นจำนวนมากที่สุด รองลงมาเป็นคำซ้อน 2 คำ

คำซ้อนเพื่อเสียง 2 คำมีลักษณะการประกอบคำโดยการนำคำที่ไม่มีความหมายมาซ้อนกันจนเกิดความหมายใหม่ซึ่งลักษณะเหล่านี้พบมากที่สุด รองลงมา คือ การนำคำมาซ้อนกันโดยมีความหมายเพียงคำใดคำหนึ่ง

คำซ้อนเพื่อความหมาย 2 คำพบว่ามีลักษณะเดียว คือ การประกอบคำโดยการนำคำที่มีความหมายเหมือนกันหรือคล้ายกันมาซ้อนกัน

คำซ้อน 4 คำ พบในเฉพาะคำซ้อนเพื่อความหมายเท่านั้น โดยมีลักษณะการประกอบคำโดยการนำคำที่มีความหมายเหมือนกันหรือคล้ายกันมาซ้อนกันซึ่งลักษณะเช่นนี้พบมากที่สุด รองลงมา คือ การนำคำที่มีความหมายใกล้เคียงกันมาซ้อนกัน และลำดับสุดท้าย คือ การนำคำที่มีความหมายตรงกันข้ามกันมาซ้อนกัน ซึ่งเป็นลักษณะที่พบน้อยที่สุด ส่วนวิธีการประกอบคำของคำซ้อน 4 คำพบว่า มี 3 ลักษณะ คือ

1. การนำคำมาซ้อนแล้วแทรกคำซ้ำ 2 คำเข้าไปเช่น **ร่วมทุกข์ร่วมสุข ต่อหน้าต่อตา และหมดไส้หมดพุง** เป็นต้น ซึ่งลักษณะเช่นนี้พบมากที่สุด
2. การนำคำที่มีคำสัมผัสกลางคำมาซ้อนกัน เช่น **ทรงเจ้าเข้าผี หนักหนาสาหัส และเย็บปักถักร้อย** เป็นต้น
3. การนำคำที่มีลักษณะไม่ซ้ำและไม่สัมผัสมาซ้อนกัน ซึ่งเป็นลักษณะที่พบน้อยที่สุด เช่น **กวาดบ้านถูเรือน** เป็นต้น

การใช้ภาษาถิ่น

การใช้ภาษาถิ่น หมายถึง การนำคำภาษาของคนในท้องถิ่นต่าง ๆ มาสื่อสารกันเพื่อสร้างความสมจริง และเป็นการเพิ่มบรรยากาศของความเป็นพื้นบ้าน ในเนื้อเรื่องให้ดูเป็นธรรมชาติมากที่สุด (สายทิพย์ นุกูลกิจ, 2535: 339)

จากการศึกษาในหนังสือการดูหนังอินเดอะซิตี้ พบว่ามีการใช้ภาษาถิ่นอีสานเป็นจำนวนมาก ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตารางที่ 13 การใช้ภาษาถิ่นและตัวอย่างประโยค

คำภาษาถิ่น	ตัวอย่างประโยค
พ่อใหญ่ “พ่อใหญ่” เป็นคำภาษาถิ่นอีสาน หมายถึง คนชรา คนแก่ระดับปู่ขึ้นไป	“โอ้ว! หนวดยาว โง่งยังกะเขาควยเลย พ่อใหญ่ คนนี้” (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 1: 29)
แม่ใหญ่, หุ่ง “แม่ใหญ่” เป็นคำภาษาถิ่นอีสาน หมายถึง คนชรา คนแก่ระดับย่าขึ้นไป “หุ่ง” เป็นคำภาษาถิ่นอีสาน หมายถึง สว่าง	“เดี๋ยวนะจะปัดฝุ่นให้เด้อ แม่ใหญ่ ฝุ่นมันเยอะ เดียวมองไม่เห็น “ หุ่ง ” (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 1: 30)
ปางสา “ปางสา” เป็นคำภาษาอีสานหมายถึง แดก กระเจา	“เหว้ย ทำไมตำรูนแรงขนาดนั้น คุณมิลค์เห็นมั๊ย ครกแตก ปางสา ” (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 17: 14)
ม่วนขนาด “ม่วนขนาด” เป็นคำภาษาถิ่นอีสาน หมายถึง สนุกมาก	“เพลงอะไรคร้าบ ไอ้หนุ่มเลี้ยงควายของยิ่งยง ม่วนขนาด ” (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 2: 19)
ซ่อย “ซ่อย” เป็นคำภาษาถิ่นอีสาน หมายถึง ช่วย	“เฮ้ย ๆ อะไรนี่ ขโมย ๆ ซ่อย เนาะ หนูหิ้น ๆ นี่ บริการของโรงแรม” (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 4: 12)

ตารางที่ 13 (ต่อ)

คำภาษาถิ่น	ตัวอย่างประโยค
จี๊ด,เอื้อย,บ่ “เอื้อย” เป็นคำภาษาถิ่นอีสาน หมายถึง พี่สาว “บ่” เป็นคำภาษาถิ่นอีสาน หมายถึง ไม่	“เอื้อยหีน ไม่ซื้อของฝากน้องสาวเลย เอื้อย บ่ มีเงินทำงานได้ก็ส่งกลับบ้านหมดแล้ว จี๊ดละไมว่า” (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 3: 63)
แซบ,ตำมะหุ้ง “แซบ” เป็นคำภาษาถิ่นอีสาน หมายถึง อร่อย “ตำมะหุ้ง” เป็นคำภาษาถิ่นอีสาน หมายถึง ดื่มน้ำ	“เชิญ แซบค่า คุณผู้ยัง...ลาบ...ก้อย...น้ำตก แอนด์ ตำมะหุ้ง” (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 4: 53)
ป้อย,ดั่งเหมบ,ตาหีบ,ปากแหว่, หน้าเปเลดเปิด “ป้อย” เป็นคำภาษาถิ่นอีสาน หมายถึง ค่า, แข่ง “ดั่งเหมบ” เป็นคำภาษาถิ่นอีสาน หมายถึง ดั่งหัก “ตาหีบ” เป็นคำภาษาถิ่นอีสาน หมายถึง ตาตี “ปากแหว่” เป็นคำภาษาถิ่นอีสาน หมายถึง ปากแหว่ง “หน้าเปเลดเปิด” เป็นคำภาษาถิ่นอีสาน หมายถึง หน้าแบนมาก	“เอ! เดียวคิดหาค่า ป้อย มั่นก่อน สาธุ! ขอให้ มันเป็น...อียังอีก... ให้มัน ดั่งเหมบ ตาหีบ ปากแหว่ หน้าเปเลดเปิด อืม...พอแค่นี้มันก็หมด สภาพแล้ว” (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 5: 30)
เหม็นจิว “เหม็นจิว” เป็นคำภาษาถิ่นอีสาน หมายถึง ชุน	“แพ้มากเลยนะน้องหุ้ง โอ้ย! เหม็นจิว อียังก็ บรู๋ มันห็น ๆ เข้าจุก ...ทนบ่ไหว” (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 6: 62)
ผักขา,ไผ “ผักขา” เป็นคำภาษาถิ่นอีสาน หมายถึง ชะอม “ไผ” เป็นคำภาษาถิ่นอีสาน หมายถึง ไคร	“เหม็นจิวอีกแล้วเหม็นกลิ่น “ผักขา” ไผ่น้อดมผักขา” (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 6: 62)

การใช้คำเลียนเสียงพูด

การใช้คำเลียนเสียงพูด หมายถึง คำที่มีวิธีการเขียนตามเสียงพูดซึ่งจะไม่ตรงกับรูปภาษาเขียน บางครั้งเสียงมีลักษณะเล่นลื่นก็จะทำให้การเขียน พลอยมีลักษณะผิดแปลกตามไปด้วย เช่น ลำมะคัณ อย่างฟัง อย่างคินะเนีย ไซมัย คำที่เขียนเลียนตามเสียงพูดที่เพี้ยนไปนั้นเกิดจากการเปลี่ยนเสียงวรรณยุกต์ เสียงพยัญชนะ เสียงสระหรือเพิ่มพยางค์และลดพยางค์ และเกิดจากการกลมกลืนเสียง (ชำนาญ รอดเหตุภัย, 2522: 79) ดังตัวอย่างคำต่อไปนี้

ตารางที่ 14 การใช้คำเลียนเสียงพูด และตัวอย่างประโยค

การใช้คำเลียนเสียงพูด	ตัวอย่างประโยค
สั๊กกะคน	
“สั๊กกะคน” มาจากรูปภาษาเขียนว่า สั๊กคน โดยการเพิ่มพยางค์ “กะ” ลงไป	“ตลกหน้าหัก เอ๊ย! ตลกออกหักของอ้ายปอยฝ้าย มาลัยพร วงแม่ใหญ่่นกน้อยอุไรพรค่ะ อืม! ไม่รู้จักสั๊กกะคน” (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 14: 7)
เป็นไร	
“เป็นไร” มาจากรูปภาษาเขียนว่า เป็นอย่างไร, เป็นอะไร เป็นการลดพยางค์	“เป็นไร หนูห็น ไครน้ำ กดกริ่งกระชากอารมณ คนกำลัง...” (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 7: 7)
รีไร	
“รีไร” มาจากรูปภาษาเขียนว่า หรืออย่างไร คำว่า “รี” เป็นการเปลี่ยนเสียงจากวรรณยุกต์ จัตวา เป็นเสียงตรี และเปลี่ยนจากสระเสียงยาว เป็นสระเสียงสั้น ส่วน “ไร” มาจากรูปภาษาเขียนว่า “อย่างไร” เป็นการกลมกลืนเสียง ซึ่งเกิดจากการพูดอย่างรวดเร็วโดยที่เสียงของ พยัญชนะของพยางค์แรกมีอิทธิพลต่อเสียง พยัญชนะของพยางค์ท้ายทำให้เกิดการเปลี่ยน พยัญชนะ ร เป็นพยัญชนะ ง ตามพยางค์หน้า	“อ้อ! อยู่นี้เอง...ฉันเรียกตั้งนานทำไมไม่ตอบ หนู หนวกรรีไรยะ...หา...เนาะ! ยังเฉย” (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 15: 7)

ตารางที่ 14 (ต่อ)

การใช้คำเลียนเสียงพูด	ตัวอย่างประโยค
อาราย “อาราย” มาจากรูปภาษาเขียนว่า อะไร เป็นการเปลี่ยนเสียงวรรณยุกต์จากเสียงเอกเป็นเสียงวรรณยุกต์สามัญ และเปลี่ยนจากสระเสียงสั้นเป็นสระเสียงยาว ส่วนคำ “ราย” เป็นการเปลี่ยนสระเสียงสั้นเป็นสระเสียงยาว	“อะไระคนสวยใจดำ ใคร หมายถึงใครยังจะทำเป็นไก่อ...อี” “อาราย ๆ” (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 19: 8)
เล้ย “เล้ย” มาจากรูปภาษาเขียนว่า เลย โดยเปลี่ยนเสียงจากวรรณยุกต์เสียงสามัญเป็นเสียงตรี	“อ้าว! ไปเล้ย” (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 18: 31)
จี้, น้ำ “จี้” มาจากรูปภาษาเขียนว่า อย่างนี้ เป็นการกลมกลืนเสียงซึ่งเกิดจากการพูดอย่างรวดเร็วโดยที่เสียงพยัญชนะท้ายของพยางค์แรกมีอิทธิพลต่อพยัญชนะต้นของพยัญชนะที่สองทำให้เกิดการเปลี่ยนพยัญชนะจากพยัญชนะ น เป็นพยัญชนะ ง ตามพยางค์หน้า “น้ำ” มาจากรูปภาษาเขียนว่า นะ เป็นการเปลี่ยนสระเสียงสั้นเป็นสระเสียงยาว	“คุยกันสนิทสนมจี้ ต้องไม่ใช่ญาติหรือเพื่อนแน่ ๆ เอ! เขาเป็นอะไรกันน้ำ” (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 13: 10)
เร็ว, ด้วย “เร็ว” มาจากรูปภาษาเขียนว่า เร็ว เป็นการเปลี่ยนเสียงวรรณยุกต์จากเสียงวรรณยุกต์สามัญ เป็นเสียงวรรณยุกต์ตรีและเปลี่ยนสระเสียงสั้นเป็นสระเสียงยาว “ด้วย” มาจากรูปภาษาเขียนว่า ด้วย เป็นการเปลี่ยนเสียงวรรณยุกต์จากเสียงโทเป็นเสียงวรรณยุกต์ตรี	“เร็วเร็ว! หนูห็น ฉันทึกออกแล้ว ไอ้ตัวนี่คือเรปเตอร์ เหวอ! ช่วยด้วยตกแล้ว” (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 22: 19)

ตารางที่ 14 (ต่อ)

การใช้คำเลียนเสียงพูด	ตัวอย่างประโยค
จั้น “จั้น” มาจากรูปภาษาเขียนว่า อย่างนั้น เป็นการกลมกลืนเสียงซึ่งเกิดจากการพูดอย่างรวดเร็ว โดยที่เสียงของพยัญชนะท้ายของพยางค์แรกมีอิทธิพลต่อเสียงพยัญชนะต้นของพยางค์ท้ายทำให้เกิดการเปลี่ยนพยัญชนะ น เป็น พยัญชนะ ง ตามพยางค์หน้า	“อะ! ถ้าจั้นผมก็โทรผิตสิเนี่ย...ผมต้องขอโทษนะครับที่รบกวน” (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 20: 42)
ไป “ไป” มาจากรูปภาษาเขียนว่า ไป โดยเปลี่ยนเสียงจากวรรณยุกต์เสียงสามัญเป็นเสียงตรี	“ไม่เอาแล้ว! ไม่มีอารมณ์จะกินเอาของพวกนี้ไปให้พ้น ๆ หน้าฉันไป” (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 9: 50)
คร๊าบ “คร๊าบ” มาจากรูปภาษาเขียนว่า ครับ โดยเปลี่ยนสระเสียงสั้นเป็นเสียงยาว	“เชิญเลยคร๊าบ เชิญชิมผัดผักบั้งไฟแดงลอยฟ้าของเจ้าลูกชาย เฮียต๋อไปถ่ายจากนครสวรรค์ลอยกันเหิน ๆ คร๊าบ” (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 17: 16)

การใช้คำเลียนเสียงพูดในลักษณะนี้นั้นจะใช้ในการสนทนากับผู้ที่สนิทสนมคุ้นเคยกัน เป็นภาษาที่พูดกันในชีวิตประจำวัน ผู้แต่งมักใช้เพื่อต้องการถ่ายทอดเสียงพูดของตัวละครตามความเป็นจริง ทำให้ตัวละครแต่ละตัวมีลักษณะการใช้คำพูดที่สมจริง ช่วยให้ผู้อ่านได้เข้าใจในอารมณ์ของตัวละครได้และรู้สึกสนุกสนานคล้อยตามไปกับคำพูดของตัวละคร

การใช้คำเรียก – ร้อง

การใช้คำเรียก – ร้อง หมายถึงคำที่ใช้เรียกผู้อื่นหรือเปล่งเสียงแสดงอารมณ์ คำเรียก – ร้องมี 2 ชนิดคือ คำเรียก และคำอุทาน (นววรรณ พันธุเมธา, 2527: 91)

1. คำเรียก หมายถึง คำที่เรียกบุคคล ซึ่งการเรียกบุคคลต่าง ๆ แสดงให้เห็นถึงความ สัมพันธ์ระหว่างผู้เรียกกับผู้ถูกเรียกซึ่งในการใช้คำเรียกอาจเป็นการแสดงออกของความรู้สึกทางอารมณ์ได้

จากการศึกษาการใช้คำเรียกในหนังสือการ์ตูนเรื่องหนูหิ่นอินเดอะซิติพบว่า มี 4 ลักษณะดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตารางที่ 15 การใช้คำเรียกและตัวอย่างประโยค

ประเภทของคำเรียก	ตัวอย่างประโยค
1. คำเรียกชื่อและสภาพของบุคคล เช่น คุณพ่อ, คุณทอง, พี่ทอง, นังค่อน, พี่ส้มโอ, น้องมิลค์, คุณพ่อคุณแม่, เอ๊ยยหุ้ง, พี่อ้าย, อีนาง	คุณมิลค์คะ: สวัสดีค่ะ คุณพ่อ หรือคะอะไรคะ นะยังไม่กลับบ้าน...อาทิตย์หน้าถึง จะกลับ (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 21: 10)
	พี่ทอง : จ๊ะเอ๋! ทำอะไรกันคร้าบ คุณมิลค์ : อู๊ย! คุณทอง หนูหิ่น : พี่ทอง วันนี้อยู่บ้านหรือคะ (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 14: 14)
	หนูหิ่น : อะโด้! นังค่อน พ่อว่าจิ้งได้มื่ออื่นสิมา หาเขาดีว่ามาโลด...จ๊กโมง...โอเค... เอ๊อๆ มื่ออื่นเจอกัน (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 13: 23)
	คุณมิลค์ : พี่ส้มโอ พรงนี้ พี่ส้มโอ : พี่มีนัดจริง ๆ จะต้องทำรายงาน (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 21: 11)
	พี่ส้มโอ : น้องมิลค์ จะใช้ผูกเอาไว้ไม่ใช่โพกหัว ชอบโซ่ว (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 14: 30)
	คุณมิลค์ : คุณพ่อคุณแม่ ทำไมเหงื่อโทรมเลย (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 2: 53)

ตารางที่ 15 (ต่อ)

ประเภทของคำเรียก	ตัวอย่างประโยค
	หนูหิ้น : อีแม่อีพ่อ พ่อแม่ : หนูหิ้น...มาลูกมา น้อง : เอ้อยหิ้น (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 6: 54)
	น้านาง : สวัสดิ์ เอ้อยหุ่ง พี่อ้าย ขอยมาแล้ว เอ้อยหุ่ง : อ้าว! อินางมาเมื่อไหร่ (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 1: 20)
2. คำเรียกที่แสดงอารมณ์ความรู้สึกไม่พอใจ	
เช่น ไอ้หนูหิ้น, อีตาเพชร อีตาเงิน, ยายบ้า ยายรุ่นพี่	คุณมิลค์ : ว้าย ๆ อย่างะเปิกหมดแล้ว ไอ้หนูหิ้นหุคนะ (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 13: 13)
	คุณมิลค์ : ว้าย! คนทะเล้งมาจ้องอะไรเขา พี่สั้มโอ : อีตาเพชร อีตาเงินบ้า (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 13: 15)
	คุณมิลค์ : ยายบ้า นั้นมันขนมที่ฉันจะเอามาให้ ปลากิน...ໂຮ່ หนูหิ้น : เอา! ไม่รู้นี่กะ คนหิวพอดี (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 20: 34)
	คุณลูกหนู : ยายรุ่นพี่...ร้ายกว่าที่เราคิดเยอะ เลย...ไม่ยอมง่าย ๆ หรอก (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 18: 70)
3. คำเรียกร้องบอกตำแหน่งหรืออาชีพ เช่น	
คุณพี่แอร์, คุณนายจุ่น, ท่านผู้พัน, พลวสันต์	หนูหิ้น : จำได้แล้วคุณพี่แอร์ (แอร์โฮสเตส) ใจดีคนนั้นเอง ฮือๆ หนูขอโทษกะที่ เข้าใจผิดมิน่า...หนูคั่นๆหน้า (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 13: 19)

ตารางที่ 15 (ต่อ)

ประเภทของคำเรียก	ตัวอย่างประโยค
	“ฮัลโล่ บ้านคุณนายจูนไข่ม้อยครับ” (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 20: 42) พี่ทอง : ท่านผู้พัน คุณพ่อคุณลูกหนูคงไม่ยอม ให้มาสิครับ (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 18: 61) ครูฝึก : พลวสันต์ก้าวออกมา วสันต์ : สะ! ครับผม (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 17: 63)
4. คำเรียกในเชิงเอ็นดูรักใคร่ เช่น อ้ายทิด, คนฮู้, เด็กน้อย, ลูกเอ๊ย	แม่ : ได้พักนอก ๆ มาแล้วอ้ายทิด พ่อ : เอาไปกั้นใส่น้ำ ใส่เกลือนิดนึงเอาแต่น้ำ มา (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 7: 60) หนูหิ่น : แสบตา...อ๊อ พ่อ ข้อยแสบตา พ่อ : เฮ้อๆ มาๆ มาหาพ่อ โอมมะลู คนฮู้ (คนดี คนเก่งของพ่อแม่) ไม่แสบพวัก! (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 1: 25) พ่อ : นั่น! ก๊ับแก้อ้องแล้ว...มันสิมากินตับเด็ก น้อยนอนสับหัวแดงเดื่อนั้น...เงียบ (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 2: 69) พ่อ: แสบบ่ลูก หนูหิ่น : แสบอยู่...อ๊อพ่อเป็นหยังเอาต้องกินงูกิน แย้กินสารพัด พ่อ : โอ้! ลูกเอ๊ย...อ๊อสา มันแล้งมันอดมันอยาก พวกเฮาสีเลือกกินบ่ได้ดอก (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 3: 112)

คำอุทาน

คำอุทาน หมายถึง คำที่แสดงอารมณ์ความรู้สึกต่าง ๆ ออกมาในบทสนทนา เช่น แสดงอารมณ์ความรู้สึกไม่แน่ใจ ประหลาดใจ ฯลฯ นววรรณ พันธุเมธา (2527: 91) จากการศึกษาคำอุทานในการ์ตูนเรื่องหนูหิ่นอินเดอะซิตี พบว่า มี 15 ลักษณะดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตารางที่ 16 การใช้คำอุทาน และตัวอย่างประโยค

การแสดงอารมณ์ความรู้สึก	ตัวอย่างประโยค
1. คำอุทานแสดงความสงสัย เช่น อ๊ะ, โอ๊ะ, อี, เอ๊ะ, เอ	หนูหิ่น : อ๊ะ! เดี่ยวกะเดียว ฝนอนั้น...หล่อ... คุณมิลค์ : มาอีกแล้ว(อาการบ้าคนหล่อ) (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 20: 9) หนูหิ่น : โอ๊ะ! ทำไมมันสั้นดึก ๆ กันมื่อ (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 1: 24) คุณมิลค์ : หนูหิ่น หนูหิ่น เอ๊ะ! หายไปไหน! (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 15: 7) พี่ส้มโอ : เอ้า เสียงกริ่ง...ใครมานะ (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 14: 56)
2. คำอุทานแสดงอาการกลัว เช่น อี๊, เหวอ, หวา	หนูหิ่น : อี๊! แม่ใหญ่นี้ ตาคูน่ากลัวจัง (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 1: 30) คุณมิลค์ : คุณลุงคะ เราขอเช่าเรือไปรับคนบน เกาะอีกครั้ง พี่ส้มโอ : เหวอ ! ไม่เอาครับพายุกำลังจะมาไว้ พรุ่งนี้ ดีกว่า(ผดุง ไกรศรี, เล่ม 14: 34) หนูหิ่น : หวา! หนูกลัวรีบไปเร็วๆเถอะคะ (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 21: 51)

ตารางที่ 16 (ต่อ)

การแสดงอารมณ์ความรู้สึก	ตัวอย่างประโยค
3. คำอุทานแสดงอาการตกใจ เช่น ว้าย, โอ้โฮ, เหวอ, แวก, เหวย	หนูนีน : นี่แสดงว่าคุณมิลค์กินอะไรมาแล้วไม่ ล้างมือก่อนจะมามีเลือกชุด แมลงสาบ เลยมานะ คุณมิลค์ : ว้าย! ไม่จริงอะ! ฉันไม่เคย เอ! ีจะ เคย...จำไม่ได้แล้ว (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 18: 16)
	หนูนีน : น้ำแข็งใสใสทุกน้ำ หนูนีนตั้ง ฮีฮิ คนขายน้ำ : ทุกน้ำเลยอะ โอ้โฮ! ฮะ ฮะ (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 18: 19)
	หนูนีน : เหวอ! ช่วยด้วยหมาลืขบข้อย (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 18: 20)
	หนูนีน : ะ ะ รูปพูดได้หรอ...พะ...พะ แวก! ผีหลอก เหวอ! แสก ๆ (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 18: 32)
	หนูนีน : เหวย! ทำไมตำรึนแรงขนาดนั้นคะ คุณมิลค์ เห็นมัยครกแตก (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 17: 14)
4. คำอุทานแสดงความรู้สึกผิดหวัง เช่น โห้, เอ้า... โห้, โห้เอ๊ย, เอ๊ย	หนูนีน : เปลาอะ ดูฝรั่งรูปหล่อต่างหากละคะ คุณมิลค์: โห้! นึกว่าสนใจกีฬา ฟุตบอล อะอีก (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 20: 11)

ตารางที่ 16 (ต่อ)

การแสดงอารมณ์ความรู้สึก	ตัวอย่างประโยค
	คุณมิลค์: ไม่ไปดีกว่าระยะนี้ไม่มีหนังสือ ๓ เข้าเลย คุณมิลค์: เอ้า! โห้! (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 18: 23)
	หนูหิ้น : หอมจัง...ข้าวผัดปู...กึ่ง ไข่เจียว คุณมิลค์: หิวก็กินซะสิ หนูหิ้น : ขอบคุณค่ะ อ๊ะ! คุณมิลค์ คุณส้มโอ โห้เอ๊ย! ที่แท้ก็ฝืนตัวเอง (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 14: 37)
	คุณมิลค์: เอ๊ย! ฮิฮิฮิไม่น่าเชื่อเลยว่าชายที่ โรแมนติก ลำนวนจดหมายดีสุภาพ... จะมีรูปร่าง หน้าตาพลิกโฉมขนาดนี้ (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 14: 50)
5. คำอุทานแสดงความรู้สึกไม่แน่ใจ เช่น เอ, เอ่อแฮม	หนูหิ้น : เอ! เมื่อกี้คุณมิลค์ให้เราอ่านนมอะไรน้ำ นมจืดหรือนมหวานรึว่านมเทย่าแคลี่ พัดเลียปากแผล็บ (ผดุง.20, น.12) คุณทอง : กิ่งก่ายกัษ้อีกัวน่า คุณมิลค์ : แล้วจะเลี้ยงมันยังงัยคะมิลค์เลี้ยงไม่ เป็น นะ...ตัวเบ้อเรอเขียวอ้อ! คุณทอง : ไม่ยากเลยครับ อาหารมันอยู่ในถุงนี้ ครับ วันละครึ่งมันกินไม่จุ คุณมิลค์ : เอ่อแฮม! แต่นั่นว่า คุณทอง : สงสารมันเถอะครับผมเอาไปด้วย ไม่ได้จริง ๆ ถ้าปล่อยไว้มันต้องตาย แน่ (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 14: 57)

ตารางที่ 16 (ต่อ)

การแสดงอารมณ์ความรู้สึก	ตัวอย่างประโยค
6. คำอุทานแสดงความรู้สึกดีใจ เช่น โอ้ว, เย้, ไซโย... ไซโย	หนูหิ้น : นั่นพี่ถั่วและเชิญยี้มนี่โอ้ว! ตัวเป็น ๆ ตกลงว่าตัวจริงเยอะเลย ฮ่าฮ่าฮ่า (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 20: 17) คุณมิลค์ : ไปสวนสนุกดรีมเวิลด์ดีกว่าที่นี้ยัง ไม่เคยไปเลย หนูหิ้น : เย้! ดีค่ะ ดีหนูอยากไปนานแล้ว (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 18: 23) เพื่อน ๆ : ไซโย! ไซโย มีความสุขมาก ๆ นะจ๊ะ มิลค์ (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 6: 36)
7. คำอุทานแสดงความรู้สึกโล่งใจ เช่น อา, เฮ้อ, โห	หนูหิ้น : ไม่น่ามาจู้ด ๆ ตอนนี่เลย กำลังจะลื่น พี่ลื่นขอ... ลื่นบักแบ็กเซมด้วย อา! เรียบร้อย... รีบออกไปเชียร์ต่อ (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 20: 19) คุณมิลค์ : เฮ้อ! งานวันสถาปนามหา'ลัย ผ่าน ไปแล้วสบายใจจัง... ได้เงินช่วยเหลือ พิการตั้งเยอะ (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 17: 21) คุณมิลค์ : น้ำร้อนจริง ๆ อูย ไกด์ : เดี่ยวก็ชินค่ะ หนูหิ้น : โห! กว่าจะปรับตัวได้ (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 9: 38)

ตารางที่ 16 (ต่อ)

การแสดงอารมณ์ความรู้สึก	ตัวอย่างประโยค
8. คำอุทานแสดงการใช้ความคิดเพื่อต้องการจะพูดต่อไป เช่น เอ่อ, เอ, อ้า...เอ่อ	คุณวิทิต : เอ่อ! ขอโทษครับคุณคือคุณหนูหิ้น หรือเปล่าครับ(ผดุง ไกรศรี, เล่ม 20: 39) หนูหิ้น : เอ! เดี่ยวจะคิดหาคำป้อยมันก่อนสาธุ ! ขอให้มันเป็นโรคละเส้นแค้นให้มัน เป็นโรคตาแดงในกระเพาะอาหาร (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 5: 30) หนูหิ้น : เอ่อ! คุณมิลค์ขา...กึ่งปอม เอ้ย! กึ่งก่า ยักซ์ตัวนั้นบ่ได้อยู่ได้ต้นไม้หลังครัว แล้วละค่า (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 14: 66) คุณทอง: เจ้าอีกวน่ากึ่งก่ายักซ์ของผมเป็นไง บ้างครับ หนูหิ้น : อ้า...เอ่อ!คุณทองทานอะไรมาแล้ว หรือยังคะ(ผดุง ไกรศรี, เล่ม 14: 68)
9. คำอุทานแสดงอาการไม่พอใจ เช่น ฮ่วย, อุ๊วะ, โ๊ว, อืม, โห, อี, ว๊วย	หนูหิ้น : ฮ่วย!กำลังบ่อน...ผู้ได้ โทรมานอีกน้อ นี่...รีว่าคุณมิลค์ (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 20: 42) หนูหิ้น : อุ๊วะ! พวกหมาเห่าเครื่องบินนี่ตาไม่ ถึงของห้างยังมาแซวอีก ธิบ ๆ ไปให้ พั่น ๆ ดึกว่า (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 18: 18) หนูหิ้น : โ๊ว! ขอโทษค่ะบ่ไหว ๆ ใ้ไม่ค่อน เจียวนี้ใช้ไ่ยุ่งไม่ได้ผลเลย ...ฟาดก็ แล้ว...เอาดีก็แล้วหนูหิ้นเลยขว้างไ่ มันเลย บินเต็มห้อง เหมือนเดิมสงสัยจะ ไม่ไ่ความคะ (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 1: 17)

ตารางที่ 16 (ต่อ)

การแสดงอารมณ์ความรู้สึก	ตัวอย่างประโยค
	คุณมิลค์ : อืม! ยายบ้านี่มันน่าหมั่นัก คิดค่า นายหน้า 30% หนูหิ้น : โห! คุณมิลค์โหดอะ โหดไม่ต้องเลย อะ(ผดุง ไกรศรี, เล่ม 6: 15) หนูหิ้น : อี! ประชดโหดจะไปซะให้ไกลลิบเลย พุดมากปากเปียกเปล่า ๆ (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 15: 31) หนูหิ้น : ้วย! เขาหน้าหักแต่เสียงคินะคะเพราะ เขาเอาปากร้องไม่ได้เอาหน้าร้อง (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 14: 7)
10. คำอุทานแสดงการตอบรับ เช่น เออ, เอ้า, ฮือ, อืม, อ้อ, เอ้อ	หนูหิ้น : คุณมิลค์ต้องรับปากก่อนว่าจะช่วย หนูหิ้น คุณมิลค์ : เออ ฉันรับปากมีอะไรก็ว่ามา (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 20: 45) คุณมิลค์ : เอ้า! ตกลงฉันจะไปพบนายคนนั้น แทน... แค่นี้เองเองนะ (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 20: 47) หนูหิ้น : หนูสัญญาว่ามาคราวหน้าไม่ทำขาย หน้าอีก คุณมิลค์ : ฮือ! ใช้น้ำอายุที่สุดเลย (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 18: 39)

ตารางที่ 16 (ต่อ)

การแสดงอารมณ์ความรู้สึก	ตัวอย่างประโยค
	หนูหิ้น : คุณมิลค์ไปเสิร์ฟดีกว่าค่ะ คุณมิลค์ : อืม! ฉันก็ว่างั้นแหละ (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 17: 15)
	หนูหิ้น : คุณมิลค์ค่ะพรุ่งนี้วันหยุดหนูขอออกไปเที่ยวกับสาวค่อนนะค่ะ คุณมิลค์ : อืม! ได้อย่างนั้นก็แล้วกัน...มันอันตราย (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 17: 23)
	พี่ส้มโอ : เดินไปทางโน้นกันมัย คนไม่ค่อยมี อ๊ะ! ฟ้าบาดิก คุณมิลค์ : เอ้อ! ดีเหมือนกัน (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 14: 30)
11. คำอุทานแสดงอาการตกตะลึง เช่น อืมฮืม, โอ้ว, ว้าว, ป้าด, โอ้อ้า.....ฮู้ว, อ้า	หนูหิ้น : อืมฮืม! สวยจังค่ะ คุณมิลค์ : ไม่ต้องมาชมหรอก ฉันนะสวยอยู่แล้ว (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 18: 7)
	มอเตอร์ไซค์รับจ้าง : โอ้ว! ทั้งสวยทั้งร้องเพลง เพราะ (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 18: 11)
	คุณส้มโอ : เอาละ...เข้ามาแล้วไปนี่ก่อนเลยไปดู 7 สิ่งมหัศจรรย์ของโลก หนูหิ้น : ว้าว! ถ่ายรูปให้หนูที (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 18: 26)
	หนูหิ้น : ป้าด! หลังใหญ่ขนาดนี้ไม่กลัวผีหลอกหรือคะ (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 20: 47)

ตารางที่ 16 (ต่อ)

การแสดงอารมณ์ความรู้สึก	ตัวอย่างประโยค
12. คำอุทานแสดงอาการร้องเรียก เช่น เฮ้ย, แฮ่ม, เฮ้า	พวกหนุ่ม ๆ : สาวสวยมาแล้วตามจีบดีกว่า เฮ้ย ! ใครดีใครได้นะ (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 18: 12) คุณมิลค์ : แฮ่ม! ร้องเพลงอะไร หนูหิ้น : จะวาย! แฮ่! คุณมิลค์มาก็ไม่บอก (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 18: 23) คนในงานเลี้ยง : เฮ้า! ได้เวลาเป่าเค้กแล้ว... คุณ มิลค์ขอเชิญเพื่อน ๆ มา ร้องเพลงอายุพร (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 6: 35)
13. คำอุทานแสดงความรู้สึกขยะแขยง ,รังเกียจ เช่น อี้ย, แหวะ	เด็ก ๆ : แหวะ! เหม็นวิญญาณผีปาร้าอาละวาด แล้ว หนีเร็ว (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 15: 49) คุณมิลค์ : อี้ย ! ลัน เกลียด เกลียดแมลงสาบ ขยะแขยง (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 18: 16)
14. คำอุทานแสดงความรู้สึกนึกขึ้นได้, เข้าใจ เช่น อ้อ, อ้อ	หนูหิ้น : อ้อ! รู้แล้วค่า อี...อีก็อยากซื้อว่าไม้ค้อน ทำไมล่ะ! ไม้ค้อนมันก็ต้องดีต้องขว้าง นั่น แล้ว (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 1: 17) คุณมิลค์ : ค่อยสดชื่นขึ้นมาหน่อย...อ้อ! เรามี เรื่องคุยกับหนูหิ้นนี้น่า...เกือบลืม (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 15: 9)

ตารางที่ 16 (ต่อ)

การแสดงอารมณ์ความรู้สึก	ตัวอย่างประโยค
15.คำอุทานแสดงอารมณ์สงสารเห็นใจ เช่น โธ่, โถ	หนูหิ้น : บาปสองต่อเลยเราโกหกแล้วได้ดี โธ! ขอโทษนะค่ะ คุณมิลค์หนูจะฆ่า แมลงสาบมารับเคราะห์แทนให้ได้ค่ะ (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 18: 16)
	คุณมิลค์ : เป็นไง...ไหวมัย หนูหิ้น : บ่ไหวค่า คุณมิลค์ : โถ! จี๊จ๊วเงินหลายพันสินะ (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 14: 13)
	หนูหิ้น : โธ!คุณนายเจ้าขาหนูก็เร่งทำอยู่แต่งงาน มันเยอะจะให้ทำอย่างรวดเร็วได้ไงคะ (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 15: 69)

การใช้คำเรียก และคำอุทานเหล่านี้ช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจ และเห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างตัวละครในสถานภาพที่แตกต่างกัน รวมทั้งแสดงอารมณ์ความรู้สึกต่าง ๆ ของตัวละครที่ออกมาในบทสนทนาซึ่งคำเรียกที่ปรากฏในการ์ตูนเรื่องหนูหิ้นอินเดอะชิตีมี 4 ลักษณะคือ 1. คำเรียกชื่อ และสภาพของบุคคล เช่น คุณพ่อ, คุณทอง, พี่ทอง, น้องนงค์ 2. คำเรียกที่แสดงอารมณ์ความรู้สึกไม่พอใจ เช่น ไอ้หนูหิ้น, อีตาเพชร อีตาเงิน 3. คำเรียกร้องบอกตำแหน่งหรืออาชีพ เช่น คุณพี่แอร์, คุณนายจูน 4. คำเรียกในเชิงเอ็นดูรักใคร่ เช่น อ้ายทิด, คนฮู้, เด็กน้อย, ลูกเอ๊ย ส่วนการใช้คำอุทานที่ปรากฏในการ์ตูนเรื่องหนูหิ้นอินเดอะชิตีพบว่ามี 15 ลักษณะ คือ 1. คำอุทานแสดงความสงสัย เช่น อ๊ะ, โอ๊ะ, ฮิ, เอ๊ะ, เอ๋ 2. คำอุทานแสดงอาการกลัว เช่น อี้, เหวอ, หวา 3. คำอุทานแสดงอาการตกใจ เช่น ว้าย, โอ้โฮ, เหวอ, แวก, เหวย 4. คำอุทานแสดงความรู้สึกผิดหวัง เช่น โธ่, เอ้า..โธ่, โธ่เอ๊ย, เอ๊ย 5. คำอุทานแสดงความรู้สึกไม่แน่ใจ เช่น เอ, เอ่อแหม 6. คำอุทานแสดงความรู้สึกดีใจ เช่น โอ้ว, เย้, ไซโย...ไซโย 7. คำอุทานแสดงความรู้สึกโล่งใจ เช่น อา,เฮ้อ,โฮ 8. คำอุทานแสดงการใช้ความคิดเพื่อต้องการจะพูดต่อไป เช่น เอ่อ, เอ, อ้า...เอ่อ 9. คำอุทานแสดงอาการไม่พอใจ เช่น ฮ่วย, อุบ๊ะ, โอ้ว, ฮืม, โห, ฮี, วุ้ย 10. คำอุทานแสดงการตอบรับ เช่น เออ, เอ้า, ฮือ, อืม, อืม, เอ้อ 11. คำอุทานแสดงอาการตกตะลึง

เช่น อืมฮืม, โอ้ว, ว้าว, ป้าด, โอ้อ้อ...ฮู้ว, อ้า 12. คำอุทานแสดงอาการร้องเรียก เช่น เฮ้ย, แฮ่ม, เอ้า
 13. คำอุทานแสดงความรู้สึกขะเขว, รังเกียจ เช่น อี้ย, แหะ 14. คำอุทานแสดงความรู้สึกนึกขึ้น
 ได้, เข้าใจ เช่น อ้อ, อ้อ 15. คำอุทานแสดงอารมณ์สงสารเห็นใจ เช่น โห้, โถ

การใช้คำเสริม

การใช้คำเสริม หมายถึง คำที่เสริมเข้าไปในประโยคเพื่อบ่งชี้เจตนาของผู้ส่งสารว่าต้องการบอกเล่า สิ่ง ขอร้อง ถาม หรือบอกสถานภาพของผู้พูดกับผู้ฟังว่าเหมือนกัน หรือต่างกันบอกความสัมพันธ์ระหว่างผู้พูดกับผู้ฟังว่าสนิทสนมกันหรือไม่ นววรรณ พันธุเมธา (2527: 73) จากการศึกษาการใช้คำเสริมในหนังสือการ์ตูนเรื่องหนูหิ่นอินเดอะซิติ พบว่ามีการใช้คำเสริม 3 ประเภทดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตารางที่ 17 การใช้คำเสริม และตัวอย่างประโยค

ประเภทของคำเสริม	ตัวอย่างประโยค
1. คำเสริมเพื่อบอกเล่าหรือแจ้งให้ทราบ	
เช่น นะ, แหะ, นะ, เรอะ, เหอะ, ซะด้วย, ละ, หน้อย, มั่ง	หนูหิ่น : ไปแล้ว...เฮ้อ! คุณมิลค์นะ คุณมิลค์... เรียนมหา'ลัยก็ยุ่งยากจังแหละ สู้เป็นคน ใช้ไม่ได้ (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 3: 9)
	หนูหิ่น : สบายกว่าคุณมิลค์ตั้งเยอะเลยแหะ คุณมิลค์ : เฮ้ย ๆ พุดดี ๆ นะ (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 13: 9)
	โจร : เจ็บนะ แกคิดว่านี่เป็นปลอมเรอะ ถอด สร้อย แหวน, ของมีค่าใส่ถุงนี้เร็ว ๆ ใคร ขัดขึ้น...ตาย (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 21: 17)
	พี่สั้มโอ : นี่! ได้บัตรคอนเสิร์ตนายมอสมมา 3 ใบละ คุณมิลค์ : ว้าว! ดีจังพี่สั้มโอรอบไหน วันไหน (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 21: 6)

ตารางที่ 17 (ต่อ)

ประเภทของคำเสริม	ตัวอย่างประโยค
	หนูนีน : อ๊วยตาย! ก็ทุ้มแล้ว...ละครมาแล้วหรือ ยังน้อนี้ต้องเร่งมือหน่อย (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 22: 7) หนูนีน : ที่นี้ก็มีญี่ปุ่นมุงเหมือนกัน คุณมิลค์ : เขามามุงคุณหน้าแปลกอย่างเธอจัง (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 9: 38)
2. การใช้คำเสริมเพื่อแสดงการถาม เช่น มั้ย, น้อ, มั้ยละ, เหรอ, ละหือ, หรือยัง	คุณทอง : หนูนีน...คุณิจำที่ผู้หญิงได้มั้ย พี่แอร์ : สวัสดิ์จะ หนูนีนบินเดี่ยว (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 13: 19) หนูนีน : มืออื่นวันหยุด...ไปเที่ยวไหนดิ น้อ รี ว่าอยู่บ้านนอนกลางวันเหมือนคนบาง คน(ผดุง ไกรศรี, เล่ม 13: 23) คุณมิลค์ : พูดทำอย่างให้พาไปไข่มั้ยละ อย่าฝัน หนูนีน : จ๊าย! แะ ู้ทัน (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 21: 25) หนูนีน : เอ้! บ้านเราไม่มีรถคันนี้ละ เขามาเหรอ ละ (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 4: 9) คุณมิลค์ : ว้าว! กลับมาแล้วเหรอหนูนีน เอ้ ๆ ทำไมหน้างละหือ (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 2: 30) หนูนีน : คุณมิลค์มานานหรือยังกะ คุณมิลค์ : ก็หลายชั่วโมงแล้วละ หาทางกลับอยู่ (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 22: 14)

ตารางที่ 17 (ต่อ)

ประเภทของคำเสริม	ตัวอย่างประโยค
3. การใช้คำเสริมเพื่อบอกสถานภาพ 3.1 คำเสริมบอกผู้พูดเพศชาย เช่น ครับ, กราบ	หนูหิ้น : กรี๊ด! พี่มอส ขอเพลงๆ มอส : เพลงอะไรครับ! (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 2: 19) คุณทอง : ไปนะครับในฐานะเพื่อนใหม่ครับ คุณมิลค์ : ในฐานะเพื่อนคุณเห็นจะยังไม่ได้เพื่อน หนูหิ้นดีกว่าคุณเจ้าเล่ห์นักปลอมเป็นคนสวน...บ้านยาย (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 2: 36) นักเขียนการ์ตูน : อ้า! มาแล้วครับได้ยินว่า บ.ก.จะ เลี้ยงขนมจริง ๆ (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 5: 66)
3.2 คำเสริมบอกผู้พูดเพศหญิง เช่น ยะ, นะ คะ, ค่า	คุณมิลค์ : นี่เพลงอะไรของเธอยะคุณหนูหิ้น ม้วนัมนื้อเพลงเขารึเปล่า หนูหิ้น : บได้ม้วนะคะเพลงนี้ของคณะร็อก หนูหิ้นอินซะแล้วโดยตรง (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 21: 7) คุณมิลค์ : นี่! ฉันถามดี ๆ นมอะไร เอามาจากไหน หนูหิ้น : นมจั่วค่า (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 15: 59)
3.3 คำเสริมบอกผู้พูดที่เป็นกลุ่มเบี่ยงเบนทางเพศ เช่น ฮ้า, ฮ่า, ขา, ค่ะ	คุณลูกหนู : พี่ทอง...ช่วยถือกระเป๋าของลูกหนู ไปไว้ในรถให้หน่อยสิคะ พลวสันต์ : ได้ฮ้า คุณลูกหนูขากระเป๋าเข้ารถ เรียบร้อยแล้วค่ะ...ว้าวสี่ผมเจดนี่เร็ด จริง ๆ ฮ้า (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 17: 70)

ตารางที่ 17 (ต่อ)

ประเภทของคำเสริม	ตัวอย่างประโยค
3.4 คำเสริมบอกสถานะของผู้พูดว่าสถานภาพต่ำกว่าผู้ฟัง เช่น เพคะ เจ้าขา, ขอรับ, ครับผม	หนูหิ้น : เชิญเจ้าหญิงบัญชา หนูหิ้นมาเลยเพคะ คุณมิลค์ : พรุ่งนี้เราจะไป (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 21: 12) คุณวิชิต : โอเค ฉันจะช่วยแต่ครั้งเดียวนะ นายบุญแก้ว : ขอบคุณ ขอรับเจ้านาย (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 20: 48) จอห์นวู้: ตายตาย! นังแจ้ว อะไรเนีย ฉันสั่งให้ ชักผ้า ภูบ้าน ล้างจาน ทำไมยังกอง พะเนินเทินทีกอยู่ เหมียว : อื้อย! โห้! คุณนายเจ้าขา (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 15: 68) ครูฝึก : พลวสันต์ก้าวออกมา พลวสันต์ : ฮะ! ครับผม (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 17: 63)

คำเสริมเหล่านี้ช่วยทำให้บทสนทนาสมจริงสมจังและมีรสชาติมากขึ้น ให้อารมณ์ความรู้สึกคล้อยตามสถานการณ์ที่ผู้เขียนกำหนด

การซ้ำคำ

การซ้ำคำหมายถึง คำคำเดียวกันนำมากล่าวสองครั้งทำให้มีความหมายเน้นหนักหรือบางที่ต่างกับคำเดียวเพียงคำเดียว บรรจบ พันธุเมธา (2544: 76) จากการศึกษาการใช้การซ้ำคำในหนังสือการ์ตูนเรื่องหนูหิ้นเดอะซี้ดีพบว่า มีลักษณะดังตัวอย่างตัวอย่างต่อไปนี้

ตารางที่ 18 การใช้คำซ้ำ และตัวอย่างประโยค

ประเภทของคำซ้ำ	ตัวอย่างประโยค
1. คำซ้ำที่มีการเปลี่ยนเสียงวรรณยุกต์ให้สูงขึ้น เช่น จริงจัง, แซบแซบ, บ้ายบาย, จ้วงจ้วง	หนุหั้น : คำ เสร็จแล้วคำ แหม โจร่อนจริงจัง (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 5: 7) หนุหั้น : มาแล้วกะ...ชิมมัยกะตักเตนทอดแซบ แซบ คุณมิลค์ : อุแหะ! เอาไปไกล ๆ ฉันจะอ้วก (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 5: 63) คุณป้า : หนุเป็นคนดี...คนไทย น้ำใจงามโอ ชอบคนไทยขอให้หนุโชคดี บ้ายบาย (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 14: 40) หนุหั้น : เฮ้อ! ฝนสลายเมื่อปลายฝนต้นหนาว ไปนอนดีกว่า จ้วงจ้วง (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 16: 11)
2. คำซ้ำบอกพหูพจน์ เช่น ฟัน ๆ นิด ๆ, สาว ๆ ชุด ๆ, เพื่อน ๆ พี่ ๆ น้อง ๆ, คุณ ๆ, ต่าง ๆ, รู ๆ	คุณมิลค์ : โอ้ย! ตาย ๆ ยายหนุหั้นนี่ ๆ เขาใช้ ยังจี่ เปิดฝาออกแล้วก็ฟัน ๆ นิด ๆ จี่ (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 1: 17) คุณมิลค์ : โอ้โฮ! คนมารายงานตัวเยอะเลย สาว ๆ สวย ๆ ทั้งนั้น ถอยดีกว่ามั้ง (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 3: 34) คุณมิลค์ : ใครเธอหนุหั้น รู้จักกันที่ไหน เมื่อไหร่ พามาทำไม หนุหั้น : เป็นชุด ๆ (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 3: 47)

ตารางที่ 18 (ต่อ)

ประเภทของคำซ้ำ	ตัวอย่างประโยค
	หนูนีน : เพื่อน ๆ พี่ ๆ น้อง ๆ ไปเที่ยวที่ไหนกัน อย่าเก็บของในธรรมชาติกลับมาจะ อนุรักษ์ทำให้คนรุ่นหลังได้ดู (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 14: 37) คุณทอง : มาแล้วหรือ...เชิญครับเชิญ เอ้า! เคนไปรับกระเป๋าคุณ ๆ ขึ้นรถเร็ว (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 4: 10) แมรี่ : นี่คือปลาแซลมอน ไข่ นม เนย มายองเนส และเครื่องเทศต่างๆ (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 4: 47) หนูนีน : เสื้อชั้นในเป็นรูปๆ ของพี่ทองใช้แทน สวิง ซ่อนกึ่งได้แจ้ว (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 5: 52)
3. คำซ้ำที่ทำให้ความหมายผ่อนลง เช่น เปี้ยว ๆ นิด ๆ, ใหญ่ ๆ	หนูนีน : คุณมิลค์ขา ซื้อมั้กหุ้งให้หนูนีนแน ค่า... คุณมิลค์ : อะไร บักหุ้ง หนูนีน : นี่คะนี่เปี้ยว ๆ นี่ คุณมิลค์ : อ้อ! มะละกอยะเอาไปทำไม?! (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 1: 59) หนูนีน : สถานการณ์นะซีคะจำต้องแต่ง คุณมิลค์ว่าหนูแต่งแล้วเข้าทำบักะแต่ หลวมนิด ๆ (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 3: 20)

ตารางที่ 18 (ต่อ)

ประเภทของคำซ้ำ	ตัวอย่างประโยค
	หนูนิน : คือเขาใส่เสื้อคลุมตัวใหญ่ๆ แบบเจ้าพ่อใส่แว่นตาดำ สวมหมวก ออกไปเบิ่งกะมันยืนอยู่หน้าบ้านพี่ทอง (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 5: 31)
4. คำซ้ำที่มีความหมายกว้างและไม่เจาะจง เช่น แถว ๆ, ข้าง ๆ, ตู๊ด ๆ, กะเทย ๆ	หนูนิน : ถึงบ้านพี่ทองแล้ว ถ้าอยู่แถว ๆ รั้วก็ดี โอ้ว! อยู่จริง ๆ ด้วยหน้าประตู (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 3: 42) คุณมิลค์ : ฉันพักห้องข้าง ๆ นี้ พี่ส้มโอก็พักข้าง ๆ เธออยู่ห้องกลางพี่ทองกับนายเคนพักห้องริมโน้นจำไว้นะห้ามก่อเรื่อง (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 4: 16) คุณมิลค์ : ไกร หนูนิน : ปู๊คะ ตู๊ด ๆ กะเทย ๆ เขาว่าเขาชื่อเลอศักดิ์เป็นเพื่อนของคุณมิลค์ค่า (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 14: 8)
5. คำซ้ำที่บอกการดำเนินไปเรื่อย ๆ หมายถึงซ้ำที่แสดงความหมายของคำว่าลักษณะกิริยาอาการที่ต่อเนื่อง เช่น ต้อย ๆ ติ้ว ๆ	คุณมิลค์ : พี่ส้มโอไว้ดูวันอื่นไม่ได้หรอนะไปนะมิลค์ซื้อน้ำหอมกลิ่นใหม่ หอมมากสองขวดให้พี่ส้มโอขวดนึงรับรองหนุ่ม ๆ ได้กลิ่นแล้วเดินตามต้อย ๆ พี่ส้มโอ : ไปก็ไป (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 21: 48)

ตารางที่ 18 (ต่อ)

ประเภทของคำซ้ำ	ตัวอย่างประโยค
6. คำซ้ำที่เลียนเสียงหรือคำเลียนอาการกริยา หมายถึง คำที่เลียนเสียงอาการกริยามนุษย์ ได้แก่ อิ ๆ โอะๆ, คิกๆ, โส้ๆ, จ๊ัยๆ, บึ้นๆ	หนูหิ้น : โอ้ย! หนูหิ้นวินค๊ะ!! ห้องหมุนตัว ๆ ก็อ ไม้ค้อนเขียว (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 1: 19) คุณมิลค์ : อิๆ โอะๆ อ้า! คิกๆ โส้ๆ โอ้ย! ที่แท้ก็อิๆ เจนนี่ : ข้าอะไร น่าสงสารลูกเงจะตาย (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 55: 21) หนูหิ้น : เฮ้! ได้ไปเที่ยวทะเลอีกแล้วคราวนี้ โชคดีจะได้ไปเที่ยวเกาะ คุณมิลค์ : จ๊ัยๆ เบา...หนูหิ้น อย่าเว่อร (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 14: 26) หนูหิ้น : บึ้น ๆ หนูหิ้นมาหนูหิ้นมาแล้วเด้อคน สวยใจดำ คุณมิลค์ : ว๊ัย! ไอ้บ้าตกใจหมด (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 19: 8)
7. คำซ้ำที่เน้นความ คือ คำที่ซ้ำกันเพื่อเน้น ความหมายให้ชัดเจนมากขึ้น พิเศษขึ้น เช่น ดี ๆ, ตื่น ๆ, ตื่นแล้ว ๆ, ลูก ๆ, สุด ๆ, จริง ๆ, ชุบ ๆ	หนูหิ้น : สวยกว่าคุณมิลค์ตั้งเยอะเลยแหละ คุณมิลค์ : เฮ้ย ๆ พุดดี ๆ นะ (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 13: 9) หนูหิ้น : เจ้มิลค์ ตื่น ๆ ๆ คุณมิลค์ : ตื่นแล้ว ๆ หนูหิ้น : ตื่นแล้วลูกกรียังกะ ลูก ๆ ๆ (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 3: 7)

ตารางที่ 18 (ต่อ)

ประเภทของคำซ้ำ	ตัวอย่างประโยค
	หนูหีน : ฮี! นมกล่องนี้แหละเข้าไมโครเวฟอุ่น ความร้อนสุด ๆ สองนาทีกี่พอ (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 20: 12) คุณมิลค์ : ว้าย! อะไรมาน่าเกลียดจริง ๆ กระเด็นเต็มเลย หนูหีน : หนูถึงไม่อยากจะตอบใจจะทำลังกินขนม โก๋อยู่ (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 15: 8) คุณมิลค์ : แล้วหน้าอย่างงี้ตั้งยุบ ๆ อย่างงี้จะเอา ไปแสดงเป็นตัวอะไรละ (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 6: 14)

การใช้คำซ้ำในการ์ตูนเรื่องหนูหีนอินเดอะซิติ พบว่า การใช้คำซ้ำนี้มีผลต่อเนื้อหา อารมณ์ของตัวละครที่จะถ่ายทอดความหมายไปสู่อารมณ์และความรู้สึกของผู้อ่าน ทำให้ผู้อ่านเข้าใจได้อย่างแจ่มชัด คำซ้ำที่ปรากฏในเรื่องนี้สามารถแบ่งออกเป็น 7 ลักษณะได้ดังนี้

1. คำซ้ำที่มีการเปลี่ยนเสียงวรรณยุกต์ให้สูงขึ้น เช่น “เสร็จแล้วค่า แหม...ใจร้อนจริงจริง” ทำให้ความหมาย และอารมณ์ของตัวละครได้เห็นอย่างชัดเจนมากขึ้น
2. คำซ้ำบอกพหูพจน์ เช่น “โอ้โฮ! คนมารายงานตัวเยอะเลย สาว ๆ สวย ๆ ทั้งนั้น ถอดดีกว่ามั้ง” ทำให้เราทราบว่าจำนวนผู้หญิงที่มาประกวดนางสาวไทยมีหลายคน
3. คำซ้ำที่ทำให้ความหมายอ่อนลง เช่น “คือเขาใส่เสื้อคลุมตัวใหญ่ ๆ แบบเจ้าพ่อ...” ทำให้เราทราบว่าขนาดของเสื้อคลุมตัวไม่ใหญ่มาก
4. คำซ้ำที่มีความหมายกว้างและไม่เจาะจง เช่น “ถึงบ้านพี่ทองแล้ว ถ้าอยู่แถว ๆ รั้วก็ดี โอ้ว! อยู่จริง ๆ ด้วยหน้าประตู่” เป็นการซ้ำคำบุพบทแสดงความเป็นเฉพาะเจาะจงไม่สามารถจะกำหนดเจาะจงบริเวณให้ชัดเจนได้

5. คำซ้ำที่บอกการดำเนินไปเรื่อย ๆ เช่น “โอ๊ย! หนูห็นอินละ ห้องหมุนตัว ๆ ถือไม้ค้อน” เป็นการซ้ำคำกริยาบอกการดำเนินไปเรื่อย ๆ

6. คำซ้ำที่เลียนเสียงหรือคำเลียนอาการกิริยา เช่น “จ๊ี้ๆๆ เบา...หนูห็น อย่าเวอร์” ทำให้ทราบถึงลักษณะอาการและความหมายของคำตามบริบทได้มากขึ้น

7. คำซ้ำที่เน้นความ เช่น “ว้าย ! อะไรระน่าเกลียดจริง ๆ กระเด็นเต็มเลย” เป็นการซ้ำคำเพื่อเน้นความหมายให้ชัดเจนมากขึ้นและทำให้เกิดอารมณ์ความรู้สึก

จะเห็นได้การใช้คำซ้ำเป็นลักษณะพิเศษที่เห็นได้อย่างชัดเจนในการ์ตูนเรื่องหนูห็นอินเดอะซิติ์ ซึ่งการซ้ำคำทำให้มีความหมายที่หนักแน่นมากขึ้น และสามารถสื่อความคิดและอารมณ์ของตัวละครได้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น

การใช้คำตัด คำย่อ

การใช้คำตัด คำย่อหมายถึง การตัดหรือลดรูปของคำให้เหลือแต่น้อยกว่าเดิมเพื่อให้พยางค์สั้นเข้า แต่ยังมีความหมายเท่าเดิม การย่ออาจย่อหรือใช้ตัวอักษรก็ได้ ถ้าเป็นตัวอักษร เรียกคำย่อ คำชั้ทองหล่อ (2537: 137-138) ในการ์ตูนเรื่องหนูห็นอินเดอะซิติ์ ปรากฏว่ามีการใช้คำตัดและคำย่อทั้งที่เป็นภาษาไทย และภาษาต่างประเทศ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตารางที่ 19 การใช้ คำตัด, คำย่อและตั้งอย่างประโยค

ประเภทของคำ	ตัวอย่างประโยค
1. คำตัด	
โทษ มาจากคำเต็ม ขอโทษ	คุณมิลค์ : จะบ้าเหอ! อยู่ ๆ มากอดฉันทำไม ปล่อยนะ! นึกอะไรขึ้นมา หนูห็น : อะ! อ้า ฮึๆ โทษค่า...หนู...หนู (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 16: 10)
ห้าง มาจากคำเต็ม ห้างสรรพสินค้า	หนูห็น : อุ๊ยะ! พวกหมาเห่าเครื่องบินนี่ตาไม่ถึง ของห้างยังมาแซวอีก รีบ ๆ ไปให้พ้น ๆ ดีกว่า (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 18: 18)

ตารางที่ 19 (ต่อ)

ประเภทของคำ	ตัวอย่างประโยค
โทร มาจากคำเต็ม โทรศัพท์	คุณมิลค์ : เออ...เธอเฝ้าหน้าบ้านไว้เดี๋ยวฉันจะ ขึ้นไปบนบ้าน ฉันมองไปยังบ้านโน้น ถ้าเห็นผิด้สังเกตนั่นจะโทร. เรียกตำรวจ ทันที (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 5: 32)
อุทยานฯ มาจากคำเต็ม อุทยานแห่งชาติ	พี่ทอง : หาที่พักกันก่อนดีกว่า หาพื้นมาสูมไฟ อีกหน่อยเจ้าหน้าที่ป่าไม้...อุทยานฯ คงตามหา (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 5: 46)
หม่อง มาจากคำเต็ม ยาหม่อง	คุณมิลค์ : เธอนี้เหลือเกินจริง ๆ นะหนูห็น... ปวดหัว
หมับ มาจากคำเต็ม ขมับ	หนูห็น : เอา หม่อง ทาหมับซิคะ (ผดุง ไกรศรี, เล่ม4: 13)
ทาน มาจากคำเต็ม รับประทาน	คุณมิลค์ : อืม...อร่อย ๆ ไปตามพี่สั้มโอมาทาน หน่อยป๊ หนูห็น : คำ...เห็นมัยบอกแล้วสิ ๆ (ผดุง ไกรศรี, เล่ม14: 65)
มหาลัย มาจากคำเต็ม มหาวิทยาลัย	พี่ทอง : มาไงเนี่ย! คุณลูกหนู : ยายรุ่นพี่ คุณมิลค์ : มาจากมหา'ลัยเลยวะมารับ (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 18: 63)
จารย์ มาจากคำเต็ม อาจารย์	เจนนี่ : ทอง ต้องส่งพรุ่งนี้ จีทหนาปึก แค่อ่าน ให้หมดก็ปาเข้าไปครึ่งคืนแล้ว มุก : จะทำทันได้ไง จารย์โหดอะ (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 21: 42)

ตารางที่ 19 (ต่อ)

ประเภทของคำ	ตัวอย่างประโยค
หวัดดี มาจากคำเต็ม สวัสดิ์	วสันต์ : ฮาย! พี่ทองฮ้า หวัดดี ฮ้า ฮ้าว! พี่ทอง : วสันต์ (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 18: 65)
ผู้ว่า ๆ มาจากคำเต็ม ผู้ว่าราชการ	คุณมิลค์ : ฟุ! เหนื่อยจริง ๆ ได้ผู้ว่าฯ คนใหม่ แล้วรถก็ยังติดเหมือนเดิม (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 15: 8)
เป็ก มาจากคำเต็ม สเป็ก	หนูหิ้น : อู๊ย! โอ้ว! หล่อจังถูกเป็ก (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 15: 21)
โรงบาล มาจากคำเต็ม โรงพยาบาล	เจ้าหน้าที่โรงพยาบาล : กลับโรงบาลศรีธัญญา ได้ แล้วตอนนี้เขาเล็ก இத தர் சான் ட்ரீவ் กำลังฮิต มนุษย์สอง ศตวรรษโน้น (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 15: 38)
2. การใช้คำย่อ	
ก. ข. ค. มาจากคำเต็ม ก้างขวางคอ	หนูหิ้น : เขารู้มั้งว่าคุณมิลค์กับคุณส้มโอก็ไป ด้วย พี่ทอง : ไม่รู้...ถ้ารู้...รับรองว่างตลอด เรื่อง อะไรจะ บอก...บอกก็ว่าเป็นก.ข.ค. สิ อึ๊ๆ (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 4: 11)
จ.ม. มาจากคำเต็ม จดหมาย	หนูหิ้น : อ๊ะ! มาอีกแล้ว จ.ม. รักจากหนุ่มนิรนาม (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 14: 44)
กทม. มาจากคำเต็ม กรุงเทพมหานคร	นางด่อน : เอาละถึงแล้ว...สวนหย่อมนี้ลมเย็นดี เนาะน่านั่งกินข้าวป่า หนูหิ้น : อ่า ๆ บ้าดีข้าวป่าใน กทม. (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 13: 24)

ตารางที่ 19 (ต่อ)

ประเภทของคำ	ตัวอย่างประโยค
ม. มาจากคำเต็ม มัธยมศึกษา	หนูหิ้น : โห่เอ๊ย! นึกว่าของใคร ของนั่งหนูหุด ปีนี้นั่นคงจะเรียนมัธยมแล้วมั้ง ม.4 รึ (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 13: 45)
ก.ก.น. มาจากคำเต็ม กางเกงใน	หนูหิ้น : โอ้ว! นี่ค่ะแฟชั่นใหม่ คุณมิลค์สวย เซ็กซี่จนเห็น ก.ก.น. (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 1: 26)
ม. มาจากคำเต็ม มหาวิทยาลัย	คุณมิลค์ : ห้อยพระท่าไม
ผ. มาจากคำเต็ม ผี	หนูหิ้น : ใครจะไปรู้ละว่าใน ม.ไม่มีผ. (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 21: 49)
ร.ป.ก. มาจากคำเต็ม รักษาความปลอดภัย	หนูหิ้น : ถึงแล้ว... โชคดี ร.ป.ก. เขาจำมิลค์ได้ เลยอนุญาตให้เข้ามาเอาของที่ตึก (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 21: 50)
ส.บ.ม. มาจากคำเต็ม สบายมาก	หนูหิ้น : แต่เท่านี้สบายมากค่า หนูหิ้นบ่ยัน ดำนานะ เกี่ยวข้าว ตักน้ำ หนักกว่านี้ เยอะ ทำตลอดไม่ตายค่า แค่นี้...หุ น้อยกินร่าอ่อน ฮี..ฮี ส.บ.ม. (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 1: 29)

การใช้คำในการ์ตูนเรื่องหนูหิ้นอินเดอะซิตี้ นิยมใช้คำตัด คำย่อซึ่งคนส่วนใหญ่รู้เข้าใจความหมายดีหรือใช้พูดในชีวิตประจำวัน เป็นภาษาง่าย ๆ กะทัดรัด และเป็นการเพิ่มอารมณ์ความรู้สึกให้กับผู้อ่านได้

ลีลาภาษาในการใช้สำนวนโวหาร

การศึกษาเรื่องสำนวนในงานวิจัยนี้ จะศึกษาในเรื่องความหมายของภาษาในการใช้สนทนา รวมทั้งศึกษาวิธีการใช้สำนวนที่หลากหลายของผู้เขียนที่มีผลต่อความหมายและอารมณ์ของตัวละคร การใช้สำนวนโวหารในการ์ตูนหนูหิ่นอินเดอะซิตีนี้เป็นการใช้ภาษาในลักษณะพิเศษที่ต่างจากวรรณกรรมทั่ว ๆ ไป คือ การ์ตูนเรื่องนี้ใช้ภาษาในรูปแบบของบทสนทนาประกอบภาพการ์ตูน ซึ่งลักษณะที่จะบรรยายฉาก พรรณนาฉาก และเหตุการณ์ต่างๆ ย่อมจะไม่มี เพราะสามารถใช้ภาพการ์ตูนในการบรรยายพรรณนาแทนอยู่แล้ว

การใช้สำนวนภาษาในรูปแบบบทสนทนาของการ์ตูนหนูหิ่นอินเดอะซิตีนี้ตรงกับหลักเกณฑ์ของทวิศักดิ์ ญาณประทีป (2523: 121–126) ที่กล่าวไว้มี 5 ลักษณะ คือ

1. โวหารหรือภาพพจน์ที่สื่อความคล้ายคลึงกันเป็นเกณฑ์
2. โวหารหรือภาพพจน์ที่สื่อความแตกต่างกันเป็นเกณฑ์
3. โวหารหรือภาพพจน์ที่สื่อลักษณะสัมพันธ์กันเป็นเกณฑ์
4. โวหารหรือภาพพจน์ที่สื่อจินตนาการเป็นเกณฑ์
5. โวหารหรือภาพพจน์ที่สื่อการกล่าวเทียบเคียงโดยเข้าใจเอาเองเป็นเกณฑ์

การ์ตูนหนูหิ่นอินเดอะซิตีมีการใช้โวหารในลักษณะต่าง ๆ ดังนี้

1. โวหารหรือภาพพจน์ที่สื่อความคล้ายคลึงกันเป็นเกณฑ์ มีการใช้ลักษณะโวหารต่าง ๆ ดังนี้

1.1 การใช้อุปมา คือ การใช้โวหารที่นำสิ่งสองสิ่งมาเปรียบเทียบกันโดยใช้คำเชื่อมอุปมาหลายคำ เช่น เหมือน, กับ, ดัง, อย่าง, ยิ่ง, เปรียบเสมือน ฯลฯ ดังตัวอย่างเช่น

หนูหิ่น : หย่านมแม่มาได้ 15 นวน ตอนนี้เป็นสาว 16 ตัวจันนอนหนาวสันตัง

ลูกนกมันหนาวอกหนาวใจ (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 17: 6)

หนูหิ่น : ดู ๆ แล้วพิชชาก็คล้ายขนมถึงแตกบวกขนมมั่งผึ่งนะหนูว่า

คุณมิลค์ : นั่นเปรียบเทียบอีกแล้ว (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 9: 11)

หนูนีน : อืย! ผู้ชายคนนี้มีงานด้วยหรือดูสารรูป แล้วยังกะคนไม่เคยรวย
(ผดุง ไกรศรี, เล่ม 21: 17)

กระจกวิเศษ : นางคือองค์หญิงสโนว์หีน ผู้มีผมดำลึบราวปีกกา ตาเป็นประกาย
ดั่งดวงดาว ปากบางราวกลีบกุหลาบ ดั่งหักดั่งสะพานขุบ
(ผดุง ไกรศรี, เล่ม 9: 44)

หนูนีน : คุณมิลค์ หุ่นคือหีลจริง ๆ นางสาวไทยไม่ได้ครึ่ง

คุณมิลค์ : จริงเปล่า

หนูนีน : จริงค่า งามปานนางฟ้าเลย (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 2: 9)

1.2 การใช้อุปลักษณ์เปรียบเทียบ คือ การใช้สำนวนโวหารโดยการนำสิ่งสองสิ่งมา
เปรียบเทียบกันว่าเป็นสิ่งเดียวกันหรือเท่ากันทุกประการโดยใช้ คำ เป็น, เท่า, คือ ฯลฯ ในการ
เปรียบเทียบ ดังตัวอย่างเช่น

คุณจินนี่ : รู้มั๊ย วันนี้เธอคือฮีโร่ของยายมิลค์เลยนะ

หนูนีน : ฮีโร่มัชฌิมหรือคะ...บ่เอาเด้อคะ (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 3: 19)

คุณมิลค์ : นี่ ๆ มันจะมากไปแล้วนะ เล่นด้วยชักเคลิ้ม...แหม!

หนูนีน : ขอโทษค่า...อื ๆ นึกว่าตัวเองเป็นพี่คุณมิลค์

(ผดุง ไกรศรี, เล่ม 22: 28)

หนูนีน : อืหยังคะนี่ บานเป็นกระดัง

คุณมิลค์ : พืชเช่า...อืหืมพูดซะเสีย (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 9: 10)

คุณมิลค์ : แต่ในฝัน เจ้าสร้อยเป็นยายลูกหนู ส่วนเพชรกล้าเป็นพี่ทองของเธอ

(ผดุง ไกรศรี, เล่ม 19: 23)

1.3 การใช้นิทานเปรียบเทียบ ได้แก่ การนำสำนวนคำพังเพย สุภาษิต มากล่าวเปรียบเทียบ
ซึ่งในการ์ตูนหนูนีนอินเดอะชิตี นั้นเป็นการใช้บทสนทนาระหว่างตัวละครไม่เหมาะสมแก่การใช้
นิทานเปรียบเทียบ จึงมีแต่การใช้สำนวน คำพังเพย สุภาษิตมากล่าวเปรียบเทียบ ดังตัวอย่างเช่น

หนูหิ่น : คุณมิลค์...ก็จ้าวานรได้แก้วของมีค่าอยู่ในมือแต่ไม่รู้ค่า”

คุณมิลค์ : เธอวานร จันเป็นแก้ว (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 21: 15)

สำนวน “วานรได้แก้ว” หมายถึง การไม่รู้ค่าของสิ่งที่มี ผู้แต่งใช้สำนวน “วานรได้แก้ว” เปรียบเทียบ และประชดประชันทำนองไม่พอใจ ตัวละครอีกฝ่ายหนึ่งที่ไม่เห็นคุณค่าของสิ่งที่อยู่กับตัวหรือมีไว้ในครอบครอง

คุณมิลค์ : ที่หน้าที่หลังอย่าไขว้ออฟ ครูฝึกเขาบอกเขาสอนทำเป็นเก่งไม่ปฏิบัติตาม

หนูหิ่น : คนลืมนอย่าข้ามกะ (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 21: 39)

สำนวน “คนลืมนอย่าข้าม” หมายถึง คนดีที่ต้องตกต่ำ ยากจนหมดอำนาจไม่ควรจะลบหลู่ดูถูก เพราะอาจจะกลับเฟื่องฟูขึ้นอีกได้ ผู้แต่งใช้สำนวน “คนลืมนอย่าข้าม” ในสถานการณ์ที่ตัวละคร รู้สึกผิดและไม่อยากให้ซ้ำเติมในข้อผิดพลาด ทำให้ผู้อ่านเข้าใจในพฤติกรรมและอารมณ์ของตัวละครมากขึ้น

หนูหิ่น : เฮ้! พรุ่งนี้วันหยุดไม่ใช่หรอคะ ปกติวันเสาร์ – อาทิตย์คุณมิลค์จะ

ตื่นสาย ห้ามใครมาปลูก นอนชนิดกินบ้านกินเมือง ไม่ใช่หรอคะ

คุณมิลค์ : นี่! จันบอกให้ปลูกก็ปลูก (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 21: 57)

สำนวน “นอนกินบ้านกินเมือง” หมายถึง นอนจนสายยังไม่ตื่น ไม่ยอมทำมาหากิน หรือทำงานใด ๆ ก็เกียจ ผู้แต่งใช้สำนวน “นอนกินบ้านกินเมือง” เปรียบเทียบและประชดประชันกับพฤติกรรมของตัวละครที่มีลักษณะเกียจ

พี่ทอง : เดี่ยวเย็นนี้ฉลองเหรียญทองหน่อยพี่เป็นสปอนเซอร์เอง

หนูหิ่น : เลี้ยงสปอนเซอร์หรือพี่ทอง...ก็ดีค่ะ คุณครูซึ่งจะเสียเหงื่อมาก ๆ เลย

ต้องดื่มสปอนเซอร์หน่อย

คุณมิลค์ : น่านฟังไม่ได้ศัพท์จับไปกระเดียดอีก (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 7: 21)

สำนวน : “ฟังไม่ได้ศัพท์จับไปกระเดียด” หมายถึง การฟังไม่แจ่มแจ้งชัดเจนว่าเรื่องราวเป็นอย่างไรแล้วนำมากล่าวหรือมาทำมาใช้ผิด ๆ พลาด ๆ ผู้แต่งใช้สำนวน “ฟังไม่ได้ศัพท์จับไปกระเดียด” คำนี้เปรียบเทียบกับพฤติกรรมของตัวละครที่ฟังอะไรไม่รู้เรื่องและเอาไปพูดผิด ๆ

คุณมิลค์ : นี่ ๆ มานั่งหน้าคู่กับฉันนี่ ฉันไม่ใช่คนขี้อวดให้เธอนะยะ

หนูหิ่น : แหม! ก็หนูนี่กว่านั่งคู่จะเป็นการดีตัวเสมอท่าน (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 1: 10)

สำนวน “ดีตัวเสมอท่าน” หมายถึงการแสดงกิริยาอาการทำตนให้เท่าเทียม ผู้แต่งใช้สำนวนดีตัวเสมอท่าน กับพฤติกรรมที่อ่อนน้อมของตัวละครกับผู้มีสถานภาพที่สูงกว่า

หนูหิ่น : “ใกล้เกลือกินด่างแท้ ๆ ไม่รักเราก็น่าจะพิจารณาคุณมิลค์

หรือคุณส้มโอก็ยังดี (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 13: 10)

สำนวน “ใกล้เกลือกินด่าง” หมายถึง สิ่งที่ดีอยู่ใกล้ไม่ถือเอา ผู้แต่งใช้สำนวน “ใกล้เกลือกินด่าง” เปรียบเทียบประชดประชันทำนองน้อยใจในตัวละครอีกฝ่ายหนึ่งที่ไม่เห็นคุณค่าของตนเองหรือคนที่อยู่รอบข้างแต่กลับเห็นคนอื่นดีกว่า

หนูหิ่น : ใครจะมาขอบพิทองต้องผ่านด่านหนูไปก่อน หนูจะกีดกันให้ถึงที่สิด

พี่ส้มโอ : เข้าตำรา ข้าไม่ได้ใครก็อย่าหวัง พุดง่าย ๆ สุนัขหวงก้างสิ

(ผดุง ไกรศรี, เล่ม 13: 11)

สำนวน “สุนัขหวงก้าง” หมายถึง การหวงในสิ่งที่ไม่ใช่ประโยชน์ต่อตนเอง ผู้แต่งใช้สำนวน “สุนัขหวงก้าง” เพื่อให้ผู้อ่านเห็นภาพว่าตัวละครมีนิสัยที่เห็นแก่ตัว หวงในสิ่งที่ไม่ใช่ประโยชน์ต่อตนเอง

คุณมิลค์ : นี่ ๆ คุณหนูหิ่นขา ของพวกนี้ไม่เอาแล้วนะกะ คุณหนูหิ่นเอาแต่

เสื้อผ้าสัก 2 – 3 ชุด ไปก็พอ งานนี้ไปเที่ยวทะเลอย่างเดียว หนูหิ่นไม่ต้องทำอะไรเลยเข้าใจมั๊ย”

หนูหิ่น : “อ้อ! เข้าใจง่าย ๆ เลยค่า ...คราวหน้าคุณมิลค์ก็ต้องพูดว่าเก็บเสื้อผ้านะกะไม่ใช่เก็บข้าวของ”

หนูหิ่น : หนูคนซื่อค่า แต่ว่าไม่โง่ แม่สอนเสมออย่า “หัวล้านนอกครู”

(ผดุง ไกรศรี, เล่ม 4: 8)

สำนวน “หัวล้านนอกครู” หมายถึง ทำนอกแบบแผนไม่ทำตามรอยที่เขาทำกัน ปฏิบัติกัน ผู้แต่งใช้สำนวน “หัวล้านนอกครู” เปรียบเทียบกับพฤติกรรมของตัวละครเพื่อให้ผู้อื่นเข้าใจในพฤติกรรมของตัวละครว่าเป็นคนที่เคารพในคำสั่งของเจ้านายอย่างเคร่งครัด

คุณมิลค์ : หนูห็นเธอไม่คิดจะเปลี่ยนชื่อใหม่บ้างเหอ...อิอิ

หนูห็น : ถ้าหนูเปลี่ยน หนูก็ต้องเป็นลูกออกตัณญ์ลุ่มหลงไปกับอบายมุขของ
สังคมเมืองหลวงลุ่มบ้านเกิดเมืองนอนเป็นควายลุ่มบวก เป็นวัวลุ่มตีน”
(ผดุง ไกรศรี, เล่ม 17: 43)

สำนวน “วัวลุ่มตีน” หมายถึง ลุ่มกำพืดของตนเอง ผู้แต่งใช้สำนวน “วัวลุ่มตีน” เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมของตัวละครที่เป็นคนไม่ลุ่มตัว และภูมิใจในต้นตระกูลของตนเอง

หนูห็น : อ้า...หน้าตาขุนแผน...คู้่น ๆ แะะ อ้าย...เอ๊ะชายหัวเราะมหาสนุก
ตัวจริงเสียงจริง น่าน...เอิ้นปั๊บนั่นปั๊บนั่น...อ้ายคือ เอ๊ะเรตอาร์ นักเขียน
การ์ตูน ตอนแก้หล่อ...แม่นบ่กะ หนูเคยเห็นตัวจริง
ขุนแผน : ขยี้บ้า เอ๊ะเอ๊ะที่ไหน ข้าไม่รู้...ไม่เห็นริชากำลัง หน้าลื้อหน้าขวาน
แล้วกัน...ไปให้พ้นก่อนจะโดนดาบของตู (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 19: 19)

สำนวน “หน้าลื้อหน้าขวาน” หมายถึง ช่วงระยะเวลาที่คับขัน ผู้แต่งใช้สำนวน “หน้าลื้อหน้าขวาน” ในสถานการณ์เชิงเปรียบเทียบเพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจในพฤติกรรมของตัวละครที่เข้ามาขัดขวางในเรื่องของคนอื่นในช่วงเวลาคับขัน

คุณมิลค์ : ใครเหอหนูห็น รู้จักกันที่ไหนเมื่อไหร่พามาทำไม บอกไว้ก่อนห้าม
พาคนแปลกหน้า ไม่รู้หัวนอนปลายเท้าเข้าบ้านนี้
หนูห็น : คำ (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 3: 47)

สำนวน “ไม่รู้หัวนอนปลายเท้า” หมายถึง ไม่รู้จักซึ่งถึงฐานะความเป็นอยู่ว่าเป็นคนประเภทใด ผู้แต่งใช้สำนวน “ไม่รู้หัวนอนปลายเท้า” เปรียบเทียบกับบุคคลที่ไม่รู้ประวัติความเป็นมาชาติกำเนิดซึ่งไม่ควรไว้ใจและอาจนำความเดือดร้อนมาสู่ตนเองได้

1.4 การกล่าวทำความ เป็นการกล่าวถึงบุคคล สถานที่ เหตุการณ์ที่สำคัญ ๆ เป็นที่รู้จักกันทั่วไปยกมาประกอบข้อความ หรือเป็นการใช้ข้อความอันที่รู้จักกันคืออยู่แล้ว เช่น วาตะของนักปราชญ์ รัฐบาล กวี หรือบทเพลง ดังตัวอย่างเช่น

การดัดแปลง เพลง “คุณลำไย” ของคุณลูกนก สุภาพร

หนูหิ้น : ยังจำไม่เคยลืมเลือน คอยเตือนหนูหิ้นเอาไว้ เธอเคยเรียกฉันลำไย
เรียกไหม ได้ไหม ให้เรียกลำไย... (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 20: 26)

เนื้อเพลงนี้ดัดแปลงคำว่า “ตัวเอง” เป็น “หนูหิ้น” ซึ่งเป็นชื่อตัวละครที่กำลังร้อง และดัดแปลงท่อนเพลงจริงที่ร้องว่า ฉันยังเก็บเอาไว้ในใจเรื่อยมา เป็น เรียกไหมได้ไหมให้เรียกลำไย ซึ่ง ซึ่งเป็นชื่อประเภทเพลงของอีสานประเภทหนึ่งที่ตัวละครชื่นชอบ

การดัดแปลง เพลง “ปริญาใจ” ของคุณศิริพร อำไพพงษ์

หนูหิ้น : ได้ฮักกับอ้ายเหมือนใจได้ปริญา หนูหิ้นลูกชานา วุฒิการศึกษามีน้อย...
เรื่องงานขอบอก เข้าล็อกหนู สู้บ่ถอย ถึงใครเขาว่าคำต้อย ปล่อยให้หนูทำ
ได้เลย (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 14: 44)

เนื้อเพลงนี้ดัดแปลงจากเนื้อร้องจริงที่ร้องว่า “ได้ฮักกับอ้าย เหมือนใจได้ปริญา ชีวิตผู้สาวบ้านนา วุฒิการศึกษามีน้อย ขาดโอกาสเรียน เพราะจนเป็นคนเลื่อนลอย โชคดีมีอ้ายเฝ้าคอย หักย่นให้โอกาสใจ ” เพื่อต้องการให้เข้ากับอาชีพคนใช้ของตัวละคร

การดัดแปลง เพลง “บุษบา” ของคุณนิโคล เทริโอ

หนูหิ้น : คูสิ ยังต้องมานั่งซักผ้าอยู่อีก รวยก็รวย ต้องมานั่งซักผ้าด้วยมือ บ้านโต
อย่าง นี้...น่าอายจริงๆ...เครื่องซักผ้ามันเสียมันยังบ่ได้เอาไปซ่อม...
หนูหิ้นก็อยู่คนเดียวตามฟาร์ม...ฉันซื้อบุษบา หนักหนา หนักนะ หนักหนา
หนักหนา ฉันซื้อบุษบา (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 13: 56)

ผู้แต่งดัดแปลงเนื้อเพลงบุษบา ของคุณนิโคล เทริโอ เนื้อเพลงนี้ดัดแปลงคำว่า หน้า หน้า หน้า เป็นหนักนา หนักนะ หนักนา หนักหนา ซึ่งผู้แต่งตั้งใจให้ตัวละครร้องประชดประชัน เจ้านายที่ไม่ยอมซ่อมเครื่องซักผ้าจึงทำให้ตนเองต้องทำงานหนักเพิ่มขึ้น

การดัดแปลง เพลง “ทหารเกณฑ์คนจน” ของเอกพจน์ วงศ์นาค

พืทอง : ฝึกเสร็จแล้วหนอเรา ไปซื้อข้าวให้นาย

(ผดุง ไกรศรี, เล่ม 19: 63)

ผู้แต่งดัดแปลงเนื้อเพลงทหารเกณฑ์คนจน ของเอกพจน์ วงศ์นาค เนื้อเพลงนี้ดัดแปลงจากเพลงเดิมคือ “ฝึกอีกแล้วหนอเรา ตั้งแต่เช้าจนค่ำ” เปลี่ยนเป็น “ฝึกเสร็จแล้วหนอเรา ไปซื้อข้าวให้นาย” สะท้อนให้ผู้อ่านเห็นถึงวิถีชีวิตประจำวันของทหารรับใช้หลังจากฝึกเสร็จแล้วในแต่ละวัน

2. โวหารหรือภาพพจน์ที่สื่อความแตกต่างกันเป็นเกณฑ์ มีการใช้โวหาร ดังนี้

2.1 ปฏิภาค คือ ข้อความที่ขัดแย้งกันมาสร้างประโยชน์ ไม่ว่าผู้ใช้จะจงใจหรือไม่ก็ตาม ทั้งนี้เพื่อต้องการเน้นให้ข้อเขียนนั้น ๆ มีความประทับใจ ดังตัวอย่างเช่น

คุณมิลค์ : หน้าบานมาเชยวนะ คูมัน คูมัน มีความสุขคนที่บ้านหิวไส้จะขาด

(ผดุง ไกรศรี, เล่ม 3: 49)

หนูหิ้น : โอ้! ว้าว นากิน ชิม ๆ ฮี๊! ทำไมมันไม่ยัด เหมือนในโฆษณาทีวี โอ๊ะ ๆ!

แหม...พิชซ่าไม่ยัดแต่จัมูกเรานิดันมายัดแทนสิ (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 4: 58)

2.2 บันไดความ หมายถึง การลำดับเนื้อความจากขั้นสามัญก่อน แล้วค่อยเข้มข้นขึ้นตามลำดับ จบลงด้วยประโยคหรือข้อความที่เข้มข้นรุนแรงที่สุดหรือประทับใจที่สุดดังตัวอย่างเช่น

พืทอง : เอ...เกือบชัวโมงแล้ว คุณมิลค์ของหนูหิ้นยังไม่อยากมาอีก

หนูหิ้น : นั่นสิจะไปแต่งตัวอะไร ทำไมช้าจังหรือว่าไปตัดชุดใหม่ถึงได้ช้า

หรือว่ารู๊วจะได้กินของฟรีเลยไปล้วงคออ้วกออกจะได้ท้องว่าง รู๊ว

ล้วงคอยังไม่พอเลยถ่ายท้องต่อเพื่อจะได้กินเยอะ ๆ

คุณมิลค์ : หรือว่าจะไรอีกยะ

หนูหิ้น : หรือว่ามาตั้งนานแล้ว หนูตาเซ่มองไม่เห็นเอง แหะ ๆ สวยจังเลยคะ
ผมเปียช่วยสวย

จะเห็นได้ว่าประโยคที่หนูหิ้นพูดกับพี่ทองนั้นจะค่อย ๆ เพิ่มความเข้มข้นของข้อความขึ้นเรื่อย ๆ และจบลงด้วยข้อความที่ตกลงจบจำจนให้ผู้อ่านสนุกสนานและประทับใจ

3. โวหารหรือภาพพจน์ที่ถือลักษณะสัมพันธ์กันเป็นเกณฑ์ มีการใช้ดังนี้

3.1 นามนัย หมายถึง การเรียกชื่อสิ่งหนึ่งที่มีความหมายแทนอีกสิ่งหนึ่ง ซึ่งมีความสัมพันธ์กัน ดังตัวอย่างเช่น

คุณมิลค์ : เธอ...จริง ๆ เลยนะหนูหิ้น ขึ้นเป็นแบบนี้บ่อย ๆ ฉันจะคิให้ดูทีวันนะ

หนูหิ้น : ฮ่วย ๆ อย่าเดี๋ยค่า ถ้าหนูไม่ได้ดูคลื่นรักสิคราม หนูจะไม่มีแรงทำงาน

คะมันเป็นยาชูกำลังในการทำงานในวันต่อไป (ผดุง ไกรศรี, เล่ม16: 8)

คำว่า “ยาชูกำลัง” หมายถึง สิ่งเป็นกำลังใจในการทำงาน

คุณมิลค์ : เฮ้อ! เรื่องอะไรละช่องนี้...อี! ไม่น่าดู

หนูหิ้น : เฮ้า! เปลี่ยนช่องเฉยเลย

คุณมิลค์ : ว้า! ช่องนี้ก็น้ำเน่า...อี (ผดุง ไกรศรี, เล่ม20: 7)

คำว่า “น้ำเน่า” หมายถึง ละครที่มีลักษณะการดำเนินเรื่องแบบเดิม ๆ ทำนองอิงคาริษา ดูแล้วไม่น่าสนใจ น่าเบื่อ เช่นเดียวกับน้ำที่เน่า มีแต่จะส่งกลิ่นเหม็น

คุณลูกหนู : แลกที่นั่งกันมัย

หนูหิ้น : อู๊! บ่ได้หุรอกค่า...หนูมาดูหนัง บ่อยากดูมวยหญิงชิงทอง อี ๆ

คำว่า “มวยหญิงชิงทอง” หมายถึง การที่ผู้หญิงตบตีกันแย่งชิงผู้ชายคนเดียวกัน เหมือนกับนักมวยที่กำลังชกเพื่อชิงเหรียญทอง

คุณมิลค์ : พรุ่งนี้หลาน ๆ ฉัน 3 คนจะมาเที่ยวที่นี่ ฉันอยากให้เธอเป็นพี่เลี้ยง
เด็ก ๆ หน่อย

หนูหิ้น : อ้อ! สบายค่า

คุณมิลค์ : เตรียมตัวเจอлингทโมนพรุ่งนี้ไว้นะหนูหิ้น

หนูหิ้น : ค่าซาบาย (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 15: 44)

คำว่า “лингทโมน” หมายถึง เด็ก ๆ ที่ชอบเล่นซุกซนไม่ชอบอยู่นิ่ง ๆ เช่นเดียวกับ ลิง
ที่อยู่ไม่สุข

คุณมิลค์ : ไปกินนี่ดีกว่า ที่ว่างเยอะกว่า กว้างกว่าปลอดภัยจากอสรพิษ

หนูหิ้น : อสรพิษอะไร! ที่ไหน (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 9: 59)

คำว่า “อสรพิษ” หมายถึง ผู้ชายที่มีนิสัยเจ้าชู้ เช่นเดียวกับงูที่มีพิษและไวใจไม่ได้

3.2 การย้ายที่คำขยาย หมายถึง การใช้คำขยาย หรือคำวิเศษ ซึ่งโดยปกติใช้กับความ
หรือชื่ออย่างหนึ่ง แต่ไปใช้กับคำอื่นดังตัวอย่าง เช่น

หนูหิ้น : คนหล่อของคุณมิลค์คือแบบลูกครึ่งฝ้าหรั่ง ส่วนคุณส้มโอถือแบบดี ๆ
ดีด ๆ อะไรนี่แหละ แต่ว่านั่นบ่แม่นแบบของหนูหิ้นกะ แบบครึ่งฝรั่งก็
จัดซิด แบบดีก็บ่เข้มขันซิด (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 19: 27)

ใช้คำว่า “จัดซิด, เข้มขัน” ขยายรูปร่างหน้าตาความหล่อ ซึ่งจริง ๆ แล้วควรใช้คำ
ไม่น่าสนใจ, ไม่มีเสน่ห์ ขยายแทน เพราะคำว่า จัดซิด เข้มขัน มักจะใช้ขยายรสชาติของอาหาร

4. โวหารหรือภาพพจน์ที่ถือจินตนาการเป็นเกณฑ์ ซึ่งมีการใช้ดังนี้

4.1 อติพจน์ หมายถึง การพูดเกิดความเป็นจริง เพื่อแสดงออกทางอารมณ์เน้นความรู้สึก
ดังตัวอย่างเช่น

หนูหิ้น : อ๊วยตาย! ว้ายกรีดชุดอียังนี้ โอ้ย! หนูบ่เอาด้วยแล้วโป้เกิน

คุณมิลค์ : จริงด้วย เว้าสุด ๆ เลย โอ้โฮ! ไม่ไหวมั้งพี่ส้มโอ ป๊ะป้ารู้โดนฆ่าแน่
(ผดุง ไกรศรี, เล่ม 3: 36)

คำว่า “ฆ่า” ในที่นี้หมายถึง การถูกดู ตำหนิ หรือถูกทำโทษเป็นการใช้โวหารอดิพจน์ กล่าวเกินจริงเพื่อเพิ่มอารมณ์ให้ผู้อ่านให้เข้าใจถึงอารมณ์และอุปนิสัยของตัวละครดังกล่าว

หนูหิ่น : หนูถึงไม่อยากตอบไฉนคะ กำลังกินขนมโก๋อยู่

คุณมิลค์ : งั้นก็กินให้เสร็จ เร็ว ๆ มาเก็บกวาดเศษขนมซะด้วย ^{*}เดี๋ยวหมดแห้ว

หามฉันทน์ (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 15: 8)

ประโยคที่ว่า “เดี๋ยวหมดแห้วหามฉันทน์” ในที่นี้ หมายถึง มดจะขึ้นมากินขนมที่หกเลอะเทอะเกลื่อนอยู่ทีพื้น หรืออาจจะขึ้นมากัดต่อยเจ้าของบ้านได้ เป็นการใช้โวหารอดิพจน์กล่าวเกินจริงเพื่อเพิ่มอารมณ์ไม่พอใจที่เห็นบ้านสกปรกเลอะเทอะด้วยเศษขนม

คุณมิลค์ : เฮ้! ไหนล่ะพิชซ่า ไปร้านไม่ถูกหรือตรงปากซอยแค่นี้ กลับมา

แต่ตัวเฉยเลย ขายนี่ไม่ได้เรื่องเลย

หนูหิ่น : หนูไปมาแล้ว แต่ว่าคนมันเยอะต่อคิวยาวเป็นกิโล ๆ

(ผดุง ไกรศรี, เล่ม 4: 56)

ประโยคที่ว่า “ยาวเป็นกิโล” ในที่นี้หมายถึง การที่มีคนมาเข้าแถวต่อกันเป็นจำนวนมากเพื่อมาซื้อของ เป็นการใช้โวหารอดิพจน์กล่าวเกินจริงเพื่อเพิ่มอารมณ์ให้ผู้อ่านหรือตัวละครที่กำลังฟังเข้าใจในอารมณ์ ความรู้สึกของตัวละครดังกล่าวที่ไม่ยอมซื้อพิชซ่ามาให้

หนูหิ่น : เรื่องอาหารอีสาน หนูหิ่นดีละทำชนทั่วประเทศสิ ๆ กินแล้วต้องคิดใจ

ถึงขั้นเลียมือเลียจานละค่า (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 14: 64)

ประโยคที่ว่า “ถึงขั้นเลียมือเลียจาน” ในที่นี้หมายถึง การคิดใจในรสชาติของอาหารอย่างมาก เป็นการใช้โวหารอดิพจน์กล่าวเกินจริงเพื่อเพิ่มอารมณ์ให้ผู้อ่านรู้สึกคล้อยตามในคำพูดของตัวละครเกี่ยวกับฝีมือการทำอาหาร

หนูหิ่น : เอ่อ! คุณพี่ จ.กะพอจะมีชุดให้สโนว์หิ่น เปลี่ยนบ่จะได้เฮ็ดงาน

ถนัด ๆ เหนื่อย ๆ บ้านสะอาดในพริบตา เรียกหาหนูหิ่น (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 9: 48)

คำว่า “ในพริบตา” ในที่นี้หมายถึง รวดเร็ว ว่องไว เป็นการใช่วิหารอดิพนธ์กล่าวเกินจริงเพื่อให้ผู้อ่านรู้และเข้าใจในบุคลิกลักษณะของตัวละครว่าเป็นคนกระฉับกระเฉงคล่องแคล่วทำงานไวและมีความชำนาญ

หนูหิ่น : อื้อ! วันนี้คุณมิลค์กลับบ้านก่อนตะวันตกดิน เดี่ยวค่า เดี่ยวใจเย็น ๆ
มาแล้วค่า...อ้าว! ใจร้อนเดี๋ยวไฟไหม้รถเอา (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 21: 43)

ประโยคที่ว่า “ไฟไหม้รถ” ในที่นี้หมายถึง คำพูด การประชดประชันของตัวละครที่เสียดสี คนที่มีอารมณ์ร้อน จะเรียกใช้อะไรต้องได้ทันที เป็นการใช่วิหารอดิพนธ์กล่าวเกินความจริงเพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจถึงอารมณ์ของตัวละครทั้งสอง

4.2 สัญลักษณ์ หมายถึง การนำคำที่มีความหมายหนึ่งสมมติขึ้นแทนสภาพ หรือสิ่งต่าง ๆ เพื่อแนะให้คิดตามและมีความหมายสากลอันเป็นที่ยอมรับกันทั่วไป อาจจะเป็นคำ ๆ เดียวหรือข้อความก็ได้ ดังตัวอย่างเช่น

หนูหิ่น : เชิญเจ้าหญิงบัญชา หนูหิ่นมาเลยเพคะ
คุณมิลค์ : พรุ่งนี้เราจะไปงานเปิดแบงก์ (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 21: 12)

คำว่า “เจ้าหญิง” เป็นสัญลักษณ์ของผู้หญิงที่สูงศักดิ์

ตำรวจ : ไอ้เสื่อ เจ้าหน้าทีตำรวจล้อมไว้หมดแล้วออกมามอบตัวเสียโดยดี!
(ผดุง ไกรศรี, เล่ม 5: 35)

คำว่า “ไอ้เสื่อ” เป็นสัญลักษณ์ของโจรผู้ร้าย

ทหารเกณฑ์ : โอ้ว! ว้าว! เฮ้ย! พวกเรานางฟ้าลงมาเดินดินไว้อ!
(ผดุง ไกรศรี, เล่ม 16: 65)

คำว่า “นางฟ้า” เป็นสัญลักษณ์ของผู้หญิงสวยงามสง่า

เจนนี่ : น้า...แค่สนุก ๆ ไม่เห็นจะเสียหายตรงไหนไม่ได้ใส่ชุดว่ายน้ำโชว์

สัปดาห์สั้น ๆ

คุณมิลค์ : ไม่เอา ๆ ไม่อยากให้คนเขอะเขอะมองเราคนเดียวไม่ชอบอะ

มุก : เป็นอะไร ตอนเป็นเฟรชชีก็เคยได้ตำแหน่งดาวมาแล้ว

(ผดุง ไกรศรี, เล่ม 20: 60)

คำว่า “ดาว” เป็นสัญลักษณ์ของความเป็นที่นิยมความโดดเด่นเป็นที่จับตามอง

5. โวหารหรือภาพพจน์ที่ถือการกล่าวเทียบเคียงโดยเข้าใจตัวเองเป็นเกณฑ์ คือ การที่ผู้เขียนเสนอข้อความที่ผู้อ่านเข้าใจข้อความนั้นเองว่าผู้เขียนต้องการอย่างไร ตัวละครมีลักษณะทางอารมณ์เป็นอย่างไร มีการใช้ดังนี้คือ

ปฏิบัติ หมายถึง การใช้ประโยคคำถามที่ไม่ต้องการคำตอบ เพราะข้อความที่ถามนั้นเป็นคำตอบอยู่แล้วว่าอะไรเป็นอย่างไรงี้ ตัวอย่าง เช่น

คุณมิลค์ : ขนาดวันแรกของหนูห็นะคะยังไม่ได้เริ่มงานเลย ยังวุ่นขนาดนี้วันต่อไปจะเป็นยังไง (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 1: 20)

ประโยคคำถามนี้บอกความว่า วันต่อไป ก็ต้องมีเรื่องวุ่นวายแน่นอน

หนูห็น : เป็นไงคะ จืดชืดมั๊ยคะ...แต่ถ้าไม่กินเกิดติดอยู่ที่นี้จนตายจะกินอะไร (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 22: 17)

ประโยคคำถามนี้บอกความว่า ถึงอย่างไรก็ต้องกินเพื่อประทังชีวิตให้อยู่รอด

หนูห็น : ช่วย! บักห่านะนี่...ขับรถภาษาอะไรพะ คนเดินอยู่ไม่ดูรีไร (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 4: 23)

ประโยคคำถามนี้บอกความว่า ตัวละครมีเจตนาที่จะต่อว่าคนขับรถที่ขับรถโดยประมาท

สรุปลักษณะการใช้โวหารของการ์ตูนเรื่องหนูหิ่นอินเดอะซิตีที่มีการใช้ตามเกณฑ์ของทวิศักดิ์
ญาณประทีป จำแนกไว้ 5 ประการดังนี้

1. โวหารหรือภาพพจน์ที่สื่อความคล้ายคลึงกันเป็นเกณฑ์
 - 1.1 การใช้อุปมา
 - 1.2 การใช้อุปลักษณ์
 - 1.3 การใช้นิทานเปรียบเทียบ
 - 1.4 การกล่าวซ้ำความ
2. โวหารหรือภาพพจน์ที่สื่อความแตกต่างกันเป็นเกณฑ์
 - 2.1 การใช้ปฎิพากย์
 - 2.2 การใช้บันไดความ
3. โวหารหรือ ภาพพจน์ที่สื่อลักษณะสัมพันธ์กันเป็นเกณฑ์
 - 3.1 การใช้นามนัย
 - 3.2 การย้ายที่คำขยาย
4. โวหารหรือการใช้ภาพพจน์ที่สื่อจินตนาการเป็นเกณฑ์
 - 4.1 การใช้อดีตพจน์
 - 4.2 การใช้สัญลักษณ์
5. โวหารหรือภาพพจน์ที่สื่อการกล่าวความเทียบเคียงโดยเข้าใจเอาเองเป็นเกณฑ์
 - 5.1 การใช้ปฎิพจน์

ลีลาในการใช้น้ำเสียง

น้ำเสียง คือ อารมณ์ความรู้สึกหรือเจตนาที่แฝงเร้นมากับข้อเขียน หรือบทประพันธ์ของ
ผู้ประพันธ์ และแสดงให้เห็นทัศนะของผู้เขียนที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง

คุณผดุง ไกรศรี แสดงทัศนคติของตนเองออกมาผ่านผลงาน “การ์ตูนหนูหิ่นอินเดอะซิตี”
เพื่อให้ผู้อ่านได้รับรู้อารมณ์ต่าง ๆ ของเขา เมื่อผู้อ่านสามารถรับรู้ในอารมณ์โดยสามารถจับน้ำเสียง
ที่สื่ออารมณ์ต่าง ๆ ได้ตรงกับเจตนารมณ์ของผู้เขียน ผู้อ่านก็จะเกิดอารมณ์ร่วมหรือเข้าใจความรู้สึก
นั้น ๆ ของผู้เขียนได้

ลีลาในการใช้น้ำเสียงของการตื้นเรื่องหนูหิ่นอินเดอะซิตีนี้ตรงกับประเภทของน้ำเสียงตามลักษณะน้ำเสียงที่ วิภา กองนันท์ (2520: 122) กล่าวไว้ดังนี้

1. น้ำเสียงเย้ยหยัน คือ การเย้ยหยันบุคคลที่ผิดพลาด ล้มเหลวในบางประการมีลักษณะเหมือนกับการสมน้ำหน้าผู้ที่บุคคลนั้น ๆ ได้ประสบผลอย่างนั้น ดังตัวอย่าง เช่น

คณะกรรมการประกวด : ต้องขอโทษนะค่ะ เกิดความผิดพลาดคือน้องไม่มีสิทธิ์
เข้าประกวดนะค่ะเพราะอายุยังไม่ถึง 18 ปี เอาไว้น้อง
ประกวด มีสทินไทยแลนด์แทนคิมยัยะ
คุณมิลค์ : อี ๆ เห็นหน้าหนูหิ่นตอนนั้นแล้วขำจริง ๆ ผิดหวังอย่างแรงเลยอดหนึ่งพัน
(ผดุง ไกรศรี, เล่ม 3: 38)

จากเหตุการณ์นี้จะเห็นได้ว่า คุณมิลค์ใช้น้ำเสียงเย้ยหยันหนูหิ่นที่ไม่มีสิทธิ์เข้าประกวดนางสาวไทย เพราะมีอายุไม่ถึงเกณฑ์และอดได้เงินหนึ่งพันบาทค่าใส่ชุดว่ายน้ำเข้าประกวดแทนคุณมิลค์และคุณส้มโอ

หนูหิ่น : ว้าย! ดูแขนดูหน้าหนูหิ่นคำเป็นส่วน ๆ เลย
คุณมิลค์ : สม...บอกให้ทาครีมกันแดด อย่าลืมทาเองเดี๋ยวก็ลอกเป็นแผ่น ๆ อี ๆ
ส้มโอ : ขำคำ อี ๆ (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 20: 37)

จากเหตุการณ์นี้จะเห็นได้ว่า คุณมิลค์และคุณส้มโอใช้น้ำเสียงเย้ยหยันหนูหิ่นที่ไม่ยอมทาครีมกันแดด จึงทำให้ผิวคำเป็นส่วน ๆ

หนูหิ่น : อู๊! พี่ทอง เร็ว ๆ หน่อยค่า
คุณมิลค์ : เป็นไรหนูหิ่น
ส้มโอ : หนูปวดท้องฉี่ค่า อู๊! ซีด!
คุณมิลค์ : สมน้ำหน้า ตะกละนักกินเข้าไปได้ใจน้ำตั้ง 5 – 6 แก้วยักษ์
(ผดุง ไกรศรี, เล่ม 9: 13)

จากเหตุการณ์นี้จะเห็นได้ว่า คุณมิลค์ใช้น้ำเสียงเย้ยหยัน หนูหิ่นที่เห็นแก่กินน้ำอัดลมจนปวดปัสสาวะในขณะที่นั่งรถกลับบ้าน

คุณมิลค์ : หนูหิ้น หนูหิ้น หนูหิ้น ฉันเรียกตั้งนานไม่ได้ยินรี้งหูตึงหรือ อะไร
เป็นไป

หนูหิ้น : คุณมิลค์มีอะไรจะใช้หนูหิ้นหรือคะ

คุณมิลค์ : เฮว! ทำไมเสียงแหบอย่างงี้

หนูหิ้น : คาราโอเกะ 10 เพลงรวดเมื่อคืนทำเหตุคะ

คุณมิลค์ : อี ๆ สม...กลายเป็นแหบเสน่ห์ไปเลยว้ย

(ผดุง ไกรศรี, เล่ม 21: 71)

จากเหตุการณ์นี้จะเห็นได้ว่า คุณมิลค์ใช้น้ำเสียงเยาะหยัน หนูหิ้นเรื่องที่ร้องคาราโอเกะ
ในวันเกิดคุณมิลค์จนเสียงแหบ

คุณลูกหนู : พี่ทองไม่กลับ เสาร์ - อาทิตย์ถึงกับต้องถอนหายใจเลยรี้นพี่

คุณมิลค์ : ว่างมากรีใจ

คุณลูกหนู : ก็ว่างพอที่จะมาบอกว่าความสัมพันธ์ฉันคู่รักระหว่างลูกหนูกับพี่ทอง

กำลังก้าวหน้าเกินกว่าใคร ๆ ละคะ อี อี บ้ายบาย...สวัสดีจ้ะ

(ผดุง ไกรศรี, เล่ม 19: 61)

จากเหตุการณ์นี้จะเห็นได้ว่า คุณลูกหนูใช้น้ำเสียงเยาะหยันคุณมิลค์เรื่องความสัมพันธ์
และความสนิทสนมกันระหว่างตนเองกับพี่ทองทหาเรณท์ที่คุณมิลค์แอบชอบเพื่อขำให้คุณมิลค์
โกรธไม่พอใจ

2. น้ำเสียงเสียดสี คือ ลักษณะการว่าโดยการเปรียบเทียบ เหน็บแนมหรือพูดกระทบกระแทก
แดกดันเพราะความไม่พอใจ ดังตัวอย่างเช่น

พี่วิลลี่ : สวัสดีครับคุณมิลค์ยินดีที่ได้รู้จักครับ

คุณมิลค์ : สวัสดีค่ะ

พี่วิลลี่ : ใช้งานน้องสาวหนักไปนะครับ

คุณมิลค์ : อู๊! อะไรนะคะ

หนูหิ้น : ไม่เป็นไรคะ มันเป็นธรรมดาที่น้องคนเล็กต้องเจอแกล้งแต่สุดท้ายก็

กลายเป็นซิลเดอเรลล่า (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 4: 23)

จากเหตุการณ์นี้จะเห็นได้ว่า หนูหิ้นใช้น้ำเสียงเสียดสีเหน็บแนมไม่พอใจ คุณมิลค์ที่ใช้
งานหนัก และเพื่อเรียกร้องให้พี่วลีเห็นใจ

คุณมิลค์ : อ้อ! มีอะไรก็บอกสิเห็นเธอหน้าบูดจึงยอมรับว่าไม่สบายใจ...อยู่กับฉันมา
หลายปีไม่เคยเห็นเป็นอย่างนี้ อยากให้ ช่วยอะไรบอกได้

หนูหิ้น : หนูมาอยู่นี้เกือบสามปีไม่เคยลาเมื่อบ้านเลย

คุณมิลค์ : ฮ้า! จริงหรือ

หนูหิ้น : ว้าว! ก็จริงซิคะถูกจิกหัวใช้ตลอดจนแทบไม่มีเวลาหายใจ เนี่ยหนูเลย
ไม่มีเวลากลับบ้านอิ (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 6: 40)

จากเหตุการณ์นี้จะเห็นได้ว่า หนูหิ้นใช้น้ำเสียงเสียดสีเหน็บแนม คุณมิลค์และคุณส้มโอ
ที่ไม่ค่อยใส่ใจดูแลหรือถามทุกข์สุขของลูกจ้างที่จากบ้านเกิดมาทำงานอยู่ในกรุงเทพฯ

คุณมิลค์ : เฮ้า! มานั่งจ้องหน้าฉันทำไมยะ ฉันมีอะไรผิดปกติหรือ!

หนูหิ้น : เปล่าค่ะ

คุณมิลค์ : เปล่าอะไร ฉันเห็นนั่งตาไม่กะพริบ มีอะไรจะพูดหรือขอ

หนูหิ้น : คือว่าคือ อันที่จริงหนูหิ้นไม่อยากจะพูดหรอกค่ะแต่มันจำเป็นหนูหิ้น

บ่อยากให้คุณมานินทาว่าลูกน้องคุณมิลค์ไร้สัจจะ โกหกหลอกลวงคน

คุณมิลค์ต้องรับปากก่อนว่าจะช่วยหนูหิ้น ถ้าคุณมิลค์ไม่ช่วย หนูก็จะถูก

ประณามหยามหมิ่น ภาพพจน์ที่ไม่ดีต่าง ๆ นานาก็จะย้อนกลับมาหาคุณมิลค์

ผู้เป็นเจ้านาย...คือนายแห้วคนนั้นเขาเข้าใจว่าหนูหิ้นเป็นผู้หญิงสวยขาว สูง

ขาว เข้าดี เร็ว! แบบคุณมิลค์นี่ละมั้งคะ

คุณมิลค์ : นี่ ๆ อย่างบอกนะว่าจะให้ฉันเล่นละครให้เธอ

หนูหิ้น : ถูกแพงเลยคะ คุณมิลค์สัญญาแล้วต้องไม่ผิดสัญญาเด้อค่า

(ผดุง ไกรศรี, เล่ม 20: 47)

จากเหตุการณ์นี้จะเห็นได้ว่า หนูหิ้นใช้น้ำเสียงเสียดสีเหน็บแนม คุณมิลค์เพื่อให้คุณมิลค์
ช่วยเหลือตนเองโดยอ้างถึงผลเสียที่จะตามมาสู่ คุณมิลค์ผู้เป็นนายจ้างว่า หากไม่ยอมช่วยเหลือ คน
อื่น ๆ อาจจะมาว่ากล่าว คุณมิลค์ได้ว่ามีลูกน้องที่ไม่มีสัจจะคงเป็นเพราะเจ้านายไม่ได้อบรมสั่งสอน

คุณมิลค์ : นึกว่าจะเป็นแต่หมอลำ ลูกทุ่ง...วันนี้ร้องเพลงของปาน ธนพรซะด้วย
หนูหิ้น : หนูฟังได้ทุกแนวแหละค่า...มีแต่คนใจคับแคบนั่นแหละไม่เปิดใจรับฟัง
แนวอื่นบ้าง

คุณมิลค์ : ฉันไม่ได้ใจแคบนะแต่ฉันฟังหมอลำเธอไม่รู้เรื่อง
หนูหิ้น : หนูก็ฟังเพลงผาหรั่งที่คุณมิลค์เปิดฟังประจำหนูก็ฟังไม่รู้เรื่องแต่หนูก็ฟัง
ได้เพราะดนตรีเขาไพเราะ จังหวะมันเสียงมีพลัง ฟังแล้วสนุกเพลง
เป็นภาษาสากลที่คนทั้งโลกเข้าใจมีแต่คุณมิลค์...ไม่เข้าใจ
คุณมิลค์ : นี่ เคียวกี่โดน...ฮี่...หลอกค่าฉันไข่ม้อย (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 13: 23)

จากเหตุการณ์นี้จะเห็นได้ว่า หนูหิ้นใช้น้ำเสียงเสียดสีเหน็บแนม คุณมิลค์ที่ไม่ยอมเปิด
ใจรับฟังเพลงแนวอื่น ๆ และมักจะดูถูกเพลงแนวอีสานหมอลำที่หนูหิ้นชอบร้อง

คุณมิลค์ : ฮึ่ม! อะไรกันเนี่ย มีแต่ข่าข่มขื่นฆ่า ฆ่าแล้วข่มขื่นทั้งนั้นเลยคนเรา
สมัยนี้ทำไมจิตใจมันโหดเหี้ยมนัก
หนูหิ้น : จริงด้วยกะ หนูหิ้นงี้ ย้ายย่าน เอ๊ย! ก้าว กลัว
คุณมิลค์ : อย่างเธออะไม่ต้องกลัวหรอก...ฮี่ๆ เพราะเธออะมีหน้าเป็นอาวุธโจรเห็น
ก็กลัวไม่กล้าเอาชีวิตเข้าเสี่ยงโฮโฮโฮ
หนูหิ้น : พูดถึงความว่าไงกะ หนูไม่ใช่คนขี้ส่าย ทำขบะคะมองดี ๆ มองลึก ๆ
(ผดุง ไกรศรี, เล่ม 16: 41)

จากเหตุการณ์นี้จะเห็นได้ว่า คุณมิลค์ใช้น้ำเสียงเสียดสีเพื่อหยอกล้อรูปร่างหน้าตาที่ไม่
สวยของหนูหิ้น ถ้าคนร้ายเห็นคงไม่กล้าทำร้าย

พี่สั้มโอ : ฟุ! แม่ที่สุด ร้อนก็ร้อนรถก็คันมาเสีชะอีกเอาเข้าอู่แล้วเขาบอกอีกสองสาม
วันแน่พรงนี้ต้องไปหาคุณป้าแต่เช้าเสียดด้วยทำไงดี เอ่อ! น้องมิลค์จ๊ะ
คุณมิลค์ : คงให้พี่สั้มโอขี่มรณไม่ได้ เพราะเลิกเรียนเย็นมาก
พี่สั้มโอ : พี่ต้องเอาเอกสารไปให้คุณป้านะ
หนูหิ้น : คุณมิลค์เรียนบ่าย คุณสั้มโอไปเช้าก็ให้คุณสั้มโอขี่มรณก่อนก็ได้นี่คะคนสวยใจดำ
เคยได้ยินแต่ในเพลงเพิ่งรู้ว่ามิตัวจริงเสียงจริงอยู่
คุณมิลค์ : อ้าวนี้ ๆ เกิดฉันกลับมาค่าละแท็กชื่ก็ไวใจไม่ค่อยจะได้ชะด้วย...ไม่ยอม

ฟีสั่มโอ : อ๊ะ! ก็ได้ ๆ ไม่ให้ยืมก็ได้ ไว้คุณพ่อคุณแม่กลับจากต่างประเทศก่อนเถอะ
 ท่านจะรู้ว่า...ใครน้ออดเงินไปซื้อ ๆ จนหมดแล้วมายืมเงินพี่ไปใช้...ทั้ง ๆ
 ที่ยังไม่สิ้นเดือน ใครหนอ...รับปากคุณแม่เรื่องจะดูแลปลาคาร์ฟ แต่ปล่อยให้
 ตายไปตัวนึงแล้ว...

คุณมิลค์ : โอเคค่ะ... โอเค (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 16: 42)

จากเหตุการณ์นี้จะเห็นได้ว่า หนูหิ้นและฟีสั่มโอใช้น้ำเสียงเสียดสีคุณมิลค์ที่ไม่ยอมให้ฟี
 สั่มโอใช้รถเพื่อไปส่งเอกสารให้คุณป้า โดยอ้างเหตุผลส่วนตัวซึ่งแสดงให้เห็นถึงนิสัยเห็นแก่ตัว
 ของคุณมิลค์

คุณมิลค์ : หนูหิ้นพรงนี้ช่วยปลูกฉันแต่เช้าหนอยนะฉันกลัวหลับเพลินนะ
 หนูหิ้น : เอ้า ! พรงนี้วันหยุดไม่ใช่หรอคะ ปกติวันเสาร์ – อาทิตย์คุณมิลค์จะตื่น

สายห้ามใครมาปลูก นอนชนิดกินบ้านกินเมืองไม่ใช่หรอคะ

คุณมิลค์ : ไม่ต้องเรื่องมากหรอกค่า พรงนี้เป็นวันสำคัญของฉัน ฉันต้องรีบตื่น
 เดี่ยวไม่ทันตัดบาตร (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 21: 57)

จากเหตุการณ์นี้จะเห็นได้ว่า หนูหิ้นใช้น้ำเสียงเสียดสีเหน็บแนมคุณมิลค์ที่ปกติวันหยุด
 คุณมิลค์จะนอนตื่นสายอยู่เป็นประจำ

คุณมิลค์ : ฉันกำลังก้มใจเรื่องมหา'ลัยจัดงานสถาปนา มหาวิทยาลัยประจำปีขึ้น
 ทุกคนต้องออกร้านขายอาหารเพื่อหารายได้ให้เด็กพิการที่ช่วยเหลือ
 ตนเองไม่ได้ ปรีกษากันในคณะแล้วยังสรุปไม่ได้เลยว่าจะทำอะไรขาย
 เพราะแต่ละคนไม่มีใครทำอาหารเป็น เป็นแต่กิน

หนูหิ้น : ก็แน่ละคะ เพราะพรรคพวกคุณมิลค์มีแต่ลูกเศรษฐีกันทั้งนั้นจะทำอะไร
 เป็น...ดีแต่ซื้อข้าวลูกเดียว

คุณมิลค์ : นี่ ! อย่ามาแอบค่านั่นนะ(ผดุง ไกรศรี, เล่ม 17: 8)

จากเหตุการณ์นี้จะเห็นได้ว่า หนูหิ้นใช้น้ำเสียงเสียดสีคุณมิลค์และเพื่อน ๆ ของคุณมิลค์
 ที่เป็นลูกเศรษฐีทำอะไรไม่เป็น สั่งให้คนอื่นทำให้จนเคยตัวจนคิดเป็นนิสัย

3. น้ำเสียงคำหิ คือ การแสดงน้ำเสียงดิเคียน คำหิ ในการกระทำของบุคคลมักจะแสดงคำพูดออกมาตรง ๆ ไม่อ้อมค้อมดังตัวอย่าง เช่น

กลุ่มมอเตอร์ไซค์รับจ้าง : ฮุฮ ฮาฮา ลีเดินแพ้นทางไค่น้ออินางระวังเหยียบดิน
ขึ้นปลิ้นฟางหง่างเต๋อ

หนูหิ้น : อุบ๊ะ! พวกหมาเห่าเครื่องบินนี้ ตาไม่ถึงของห้างยังมาแซวอีก...รีบ ๆ
ไปให้พ้น ๆ ดีกว่า (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 18: 18)

จากเหตุการณ์นี้จะเห็นได้ว่าหนูหิ้นใช้น้ำเสียงคำหิไม่พอใจในคำพูดขี้ล้อของกลุ่มมอเตอร์ไซค์รับจ้างเรื่องการแต่งตัวของหนูหิ้น

คุณมิลค์ : หนูหิ้น หนูหิ้น หนูหิ้น เอ๊ะ! หายไปไหน! หนูหิ้น อ้อ! อยู่นี่เอง...
ฉันเรียกตั้งนาน ทำไมไม่ตอบหนูหิ้นวกริเยะ...หา...แนะ! ยังเฉย
หนูหิ้น : อยากตอบคำแต่ว่าปากไม่ว่าง (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 15: 7)

จากเหตุการณ์นี้จะเห็นได้ว่า คุณมิลค์ใช้น้ำเสียงคำหิไม่พอใจในเรื่องที่หนูหิ้นไม่ยอมขานรับตอบและแกล้งทำเป็นไม่ได้ยินคำร้องเรียกของตนเอง

หนูหิ้น : โอ้ว! นี่ไง ตักแตนทอดของโปรดเคยกินมั้ยะถ้าไม่เคยก็เคยชนะนะกะ
ขายไ้กะ ตักแตนทอด

พ่อค้า : จีดละ 20 จ๊ะ

หนูหิ้น : ป้าด ๆ จีดละ 20...จะขายไปซื้อรถเบนซ์เลยริงเง โดตั้งสองร้อยเชีย
นะ...ต้นทุนไม่ถึงร้อย...คนไทยด้วยกันเป็นหยังขูดรีดกันนักละพี่อ้าย

พ่อค้า : ตักแตนเป็น ๆ โดนึ่งก็เป็นร้อยไหนจะต้องมาทอด ใช้น้ำมัน แก๊ส ไข่
แรง ไข่ เวลา ซอสเฮย ถูเฮย ต้นทุนบาน

หนูหิ้น : บานแคไหน น้ำมันก็น้ำมันเก่า ทอดแล้วทอดอีก แก๊สก็ถูกลง ซอสก็ตราอะไร
ไม่มีมอก. ถูก็ถูกระดากพับถู ๆ (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 5: 63)

จากเหตุการณ์นี้จะเห็นได้ว่าหนูหิ้นใช้น้ำเสียงคำหิไม่พอใจในราคาของตักแตนทอดที่แพงเกินไป ทั้ง ๆ ที่ใช้อุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ไม่มีคุณภาพ เช่น ใช้น้ำมันเก่าทอด หรือใช้ซอสที่ไม่ได้มาตรฐานเป็นการเอาเปรียบผู้บริโภค

คุณมิลค์ : นี่เธอจะบ้าเหรอ เอานมกล่องเข้าเตาอบ ฉันให้เอานมสดในแก้วนั้นไปอุ่น...

บ้าเป็นไรเปล่านะ

หนูหิ่น : ไม่ค่ะ

คุณมิลค์ : มาอยู่ตั้งนาน ยังไม่หายซื้อบ้ออีก...เฮ้อถ้าไมโครเวฟฉันพังเจอหัก

เงินเดือนแน่ (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 20: 13)

จากเหตุการณ์นี้จะเห็นได้ว่า คุณมิลค์ใช้น้ำเสียงตำหนิไม่พอใจในความไม่รู้เรื่องของหนูหิ่นที่เอานมกล่องใส่ตู้ไมโครเวฟจนเกิดระเบิด

พี่ส้มโอ : หนูหิ่นไปตลาดซื้อกุ้ง หอย ปู เลือกตัวโต ๆ เอาอย่างละ โดนี่เงิน

หนูหิ่น : มาแล้วค่า

คุณมิลค์ : เดี่ยวก่อน มานี่ซิ...ทำไมกุ้ง หอย ปู มันรูปร่างพิกลอย่างนั้น ว้าย! กุ้ง ... กุ้งฝอย

พี่ส้มโอ : แล้วนี่หอย

คุณมิลค์ : หอยจ๊อบ หอยขม

พี่ส้มโอ : ปูเค็ม

คุณมิลค์ : ฉันจะทำอาหารทะเลเผา ทำไมเธอซื้อของอย่างงี้มาละ

พี่ส้มโอ : หนูหิ่น...ถามจริง ๆ นี่เธอมันง่อกจริง ๆ หรือแกล้งง่อกันแน่

คุณมิลค์ : รู้จักกุ้งตัวโต ๆ มั้ย เท่าที่เขาเอามาเผานะ หอยด้วย หอยแครง

หอยแมลงภู่ รู้จักมั้ย รู้แต่หอยจ๊อบนี่ แล้วก็ปู ปูม้า ปูทะเลตัวโต ๆ

ขายาว ๆ ไม่ใช่ปูดอง (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 9: 19)

จากเหตุการณ์นี้จะเห็นได้ว่า พี่ส้มโอ และคุณมิลค์ใช้น้ำเสียงตำหนิไม่พอใจในความไม่รู้ประสาของหนูหิ่นที่สั่งให้ไปซื้อของทะเลมาทำอาหาร แต่หนูหิ่นกลับเข้าใจผิดไปซื้อกุ้งฝอย ปูเค็ม หอยจ๊อบ มาแทนเพราะนึกว่าคุณส้มโอและคุณมิลค์จะรับประทานส้มตำ อ่อมหอยและกุ้งเต้น

หนูหิ่น : ช่วย! บักห่านี่ขับรถภาษาอะไรพะคนเดินอยู่ไม่รู้รีไรตาบอดเปลวระ

คนขับรถ : ตาไม่บอด แต่มันไม่สามัคคีกันมันเลยเห็นภาพซ้อน โทษทีนึกว่าถัง

ขยะเลยไม่หักหลบ...บ้ายบาย

หนูหิ่น : โอ้! เห็นตูเป็นถังขยะ บักสตรีงเหล่เอ๊ย ตาไม่ถึงของนอกแล้วยังปากปี

จ่ออีก เฮ้ย! เดี่ยว กลับมาخذใช้ค่าไขก่อน ปิดธอว้อย! ไข่แตกหมด

เลย...สาธุ! ขอให้ตามันเหล่ยิ่งกว่านี้อีก ไอ้บ้า (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 4: 23)

จากเหตุการณ์นี้จะเห็นได้ว่า หนูหิ้นใช้น้ำเสียงคำหิไม่พอใจคนที่ขับรถเฉี่ยวตนเอง ในขณะที่เดินทางกลับบ้าน และไม่ยอมชดใช้ค่าเสียหายแสดงให้เห็นถึงนิสัยเห็นแก่ตัวไม่รับผิดชอบของคนขับรถ

4. น้ำเสียงประชดประชัน คือ การกระทำหรือพูดอีกอย่างหนึ่ง แต่หมายความว่าเป็นอย่างหนึ่งซึ่งไม่ตรงกับคำพูด เช่นบอกว่า “ดี” แต่หมายความว่า “ไม่ดี” หรือ การแกล้งกระทำให้เกิดความเพราะความไม่พอใจ ดังตัวอย่างเช่น

หนูหิ้น : ฮูว์! กว่าจะรดน้ำต้นไม้เสร็จปาเข้าไปเกือบเพล หิวจนตาลาย เมื่อยด้วย

คุณมิลค์ : หนูหิ้น เหนื่อยมั๊ย

หนูหิ้น : ไม่เหนื่อยหรอกหนูมันหึงเหงะเลยใช้มาเถอะละ งานหนัก งานเบา งาน

มาก งานน้อย อดลงมาสักหนูได้เลยละไม่ห้วงหนูบ้างเลยว่าจะทำไหว

ไหม ฮี! (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 15: 23)

จากเหตุการณ์นี้จะเห็นได้ว่า หนูหิ้นใช้น้ำเสียงประชดประชันไม่พอใจคุณมิลค์ ผู้เป็นนายจ้างที่เธอมักใช้ให้หนูหิ้นทำงานบ้านหนัก ๆ อยู่เสมอ จนบางครั้งตนเองรู้สึกน้อยใจที่ไม่มีใครช่วยเหลือ

หนูหิ้น : แอ่กๆอิ ฮี ฮี เปียกมอดยอด

คุณมิลค์ : หนูหิ้น ... โห เปียกโชกเชียวกำลังจะเอารถออกไปรับอยู่พอดี...ป๊ะ

เข้าบ้าน

หนูหิ้น : ถ้าหนู รอดคุณมิลค์คงต้องนอนเฝ้าร้านมั้งคะ! ฮี

คุณมิลค์ : นี่! ไม่ต้องพูดประชด (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 17: 51)

จากเหตุการณ์นี้จะเห็นได้ว่า หนูหิ้นใช้น้ำเสียงประชดประชันคุณมิลค์ที่กว่าจะทำอะไรต้องใช้เวลาานต้องรอจนเสียเรื่องอยู่เสมอ

5. น้ำเสียงรื่นเริง คือ ลักษณะการแสดงออกที่มีน้ำเสียงร่าเริงแสดงควมมีอารมณ์ดี ดังตัวอย่างเช่น

หนูหิ้น : อ้าวส่งถึงเรานี้ ใครเขียนมาน้อ...เอ๊ะ! บ้านเลขที่บ่มี แสตมป์บ่ติด เขียนจำหน้า
ถึงคุณหนูหิ้น แสดงว่ามีคนมาแอบหย่อนไว้ในตู้ไหนลองเบิ่ง...หวังว่าคงล
บใช้จดหมายลูกโซ่ ถ้าให้เดา...เจ้าของจดหมายต้องรูปหล่อพ่อรวยหน้าทีการ
งานดีแน่ ๆ โอ้ว! งานนี้หนูหิ้นหนีความอึดบ่พ้นซะแล้ว ถูกผู้บ่าวแอบลัก
โซ่โซ่ โซ่ (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 14: 43)

จากเหตุการณ์นี้จะเห็นได้ว่า หนูหิ้นใช้น้ำเสียงรื่นเริง ที่ได้รับจดหมายรักจากชายนิรนาม

คุณมิลค์ : วันหยุดนี้จะไปเที่ยวได้ ก่อนจะหมดฤดูกาลท่องเที่ยวดีมัยน้อ

หนูหิ้น : อ้า! ดีค่าดีสนับสนุน

คุณมิลค์ : ใครจะให้เธอไปด้วยมิตราบะ

หนูหิ้น : จี๊! โห้! คุณมิลค์ขา...หนูหิ้นไปด้วยนะกะนั่งลิเก หนูหิ้นจะนวดหน้า เอ๊ย!

นวดเท้า คลายเครียดให้

คุณมิลค์ : เพื่อนซี้แพ็คเกจทัวร์ไว้สี่ที่มีเราคือฉัน พี่ส้มโอ เพื่อนฉัน...

หนูหิ้น : หนูล่ะกะ

คุณมิลค์ : กับเธอ...

หนูหิ้น : เย้! คุณมิลค์ คุณมิลค์ใจดีจังเลย (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 20: 29)

จากเหตุการณ์นี้จะเห็นได้ว่าหนูหิ้นใช้น้ำเสียงร่าเริงดีใจที่คุณมิลค์อนุญาตให้หนูหิ้นไป
เที่ยวทะเลด้วยกัน

หนูหิ้น : เอ้อ! ตอนเราผ่านสถานีวิทยุเสียงสามยอดนี้ จากนั้นไปบ่ไกล...ลอง แวะเข้าไป

ดูซิ...เกิดโชคดีได้เจอดีเจ เขียวสยาม วงษ์คำจันทร์ จะได้ขอลายเซ็นขอเพลง
ขอเบอร์โทร อีๆ (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 22: 48)

จากเหตุการณ์นี้จะเห็นได้ว่าหนูหิ้นใช้น้ำเสียงรื่นเริงแสดงความคิดใจที่จะไปพบและขอ
ลายเซ็นของดีเจขวัญใจคือคุณเขียวสยาม วงษ์คำจันทร์

พี่ส้มโอ : ให้หนูหิ้นไปไหนหรือน้องมิลค์

คุณมิลค์ : อ้อ! ให้ไปซื้อการ์ตูนมหาสนุกให้กะ

พี่ส้มโอ : ไปเครียดอะไรมาต้องมาอ่านการ์ตูนตลกน้องมิลค์

คุณมิลค์ : มิลค์จะเอามาตรวจดูรายชื่อผู้โชคดีจากเกมบิงปอนด์หายไปไหนอะ ะ

มิลค์ร่วมสนุกไว้...ส่งไปตั้งเยอะเพื่อโชคดี

หนูหิ้น : มาแล้วละมหาสนุก

คุณมิลค์ : อ๊ะ! มาแล้วหรือเอามาเนี่ยเร็ว! กร๊าด! ว้าย! ฉันถูกรางวัลที่สามโอ หนูหิ้นมาดู

เนี่ยเร็ว เหนื่อยๆ รางวัลที่ 2 เครื่องเล่นวิทยุเทพ อะฮ้าๆ โชคดี...เกิดมาเพิ่งเคย

ได้รับรางวัล (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 5: 56)

จากเหตุการณ์นี้จะเห็นได้ว่าคุณมิลค์ใช้น้ำเสียงรื่นเริงแสดงออกถึงความดีใจที่ได้รางวัล
ที่ 2 จากการร่วมสนุกเล่นเกมสล็อตในหนังสือการ์ตูนมหาสนุก

หนูหิ้น : อืม ไปกับใครดีน้ำไปกับ...พี่ทอง อี! ไม่เอาดีกว่ากลัวคำครหา หญิง ชายไปกัน

สองต่อสองไปข้างอ้างแรมต่างบ้านต่างเมืองกลับมาต้องถูกคนขี้อิจฉากล่าวหา

ไม่มีชิ้นดี...เอ! จะไปกับใครดีน้อ อ้า! นี่ก็ออกแล้ว

คุณมิลค์ : กับใคร!

หนูหิ้น : คนที่หนูไว้วางใจได้สิคะ

คุณมิลค์ : ใครล่ะ

หนูหิ้น : ก็ใครล่ะคะนอกจากคุณมิลค์เจ้านายใจดีสุดสวยของหนูคนนี้

คุณมิลค์ : อะ...โอ! หนูหิ้น...เธอน่ารักจริง ๆ เย้ ปะ! ไปทำพาสปอร์ตกัน

(ผดุง ไกรศรี, เล่ม 9: 27)

จากเหตุการณ์นี้จะเห็นได้ว่าคุณมิลค์ใช้น้ำเสียงรื่นเริงแสดงความดีใจที่หนูหิ้น เห็น
ความสำคัญของตนเองและชวนไปเที่ยวประเทศญี่ปุ่นด้วยกัน จากการส่งชิ้นส่วนชิงโชค

คุณมิลค์ : เขาคงแต่งสวนได้ด้วยนะมีฝีมือเนี่ย

หนูหิ้น : เห็นมะ พี่ทองเขาขยันเก่งด้วย คุณมิลค์ไม่เข้าใจ...ว่าเขา

คุณมิลค์ : ว่าไรฉันแค่เตือนยะ

หนูหิ้น : ความจริงคนแบบนี้หายาก...พูดก็พูด หนูชอบคนแบบนี้แหละ สูงยาว

เขาคี ขยัน เก่ง สุภาพ ใจดี อะไรอีกน้ำ คุณมิลค์จะว่าอะไรมั้ยะถ้า

หนูหิ้นจะชอบพี่ทอง (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 2: 28)

จากเหตุการณ์นี้จะเห็นได้ว่าหนูหิ่นใช้น้ำเสียงรื่นเริงแสดงความพอใจในตัวพี่ทองคนสวนข้างบ้านที่ขยัน เก่ง สุภาพ จนทำให้หนูหิ่นชื่นชอบ

6. น้ำเสียงเคร่งเครียด คือ ลักษณะน้ำเสียงที่แสดงออกถึงความจริงจังหรือเคร่งเครียดกับการทำงานดังตัวอย่างเช่น

คุณมิลค์ : อืม! เออ! หนูหิ่น...เธอไม่คิดจะเปลี่ยนชื่อใหม่บ้างเหรอ...ฮิฮิ

หนูหิ่น : ทำไมล่ะคะ

คุณมิลค์ : ก็ชื่อหนูหิ่นฉันว่ามันเซย ๆ ยังไงก็ไม่รู้สิหนูหิ่น...เนอะ

หนูหิ่น : ถ้าหนูเปลี่ยนหนูก็ต้องเป็นลูกออกตัณญ์ลุ่มหลงไปกับอบายมุขของสังคมเมือง
หลงลืมบ้าน เกิดเมืองนอนเป็นควายลืมบวก เป็นวัวลืมดิน

(ผดุง ไกรศรี, เล่ม 17: 43)

จากเหตุการณ์นี้จะเห็นได้ว่าหนูหิ่นใช้น้ำเสียงเคร่งเครียดกับคุณมิลค์ เพราะตนเองไม่
อยากเปลี่ยนชื่อตามคำขอของคุณมิลค์โดยมีเหตุผลว่าไม่อยากขึ้นชื่อว่าเป็นคนลืมถิ่นฐานบ้านเกิด
เมื่อมาอยู่ในเมือง แสดงให้เห็นถึงความรักถิ่นฐานบ้านเกิดและความกตัญญูของหนูหิ่น

คุณมิลค์ : ยังไง ๆ เธอก็จะติดยูปพวกนี้ไว้ในห้องนี้ว่าจั้นเถอะ

หนูหิ่น : อะ! ถ้ามีรูปศิลปินเดี่ยวพวกพี่ ๆ เขาเป็นกำลังใจถึงงานหนักแค่ไหนหนูหิ่น

ผู้ตายค่ะ (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 1: 16)

จากเหตุการณ์นี้จะเห็นได้ว่าหนูหิ่นใช้น้ำเสียงเคร่งเครียดเพื่อแสดงออกถึงความจริงจังกับ
การทำงานถึงแม้ว่างานจะหนักแค่ไหนถ้าได้เห็นรูปศิลปินนักร้องคนโปรดก็จะมีกำลังใจไม่ย่อท้อ

หนูหิ่น : ฮึ้ย! ดูสิ...มันชะเง้อมองเข้าไปในบ้านของพี่ทองด้วยไม่ได้ ๆ ต้องแอบดูให้

รู้แจ้งแบบนี้ไม่ได้มาดีแน่ คนมาดีต้องไม่ทำต่อล้อต่อเถ่งแบบนี้ ฮิ ๆ ๆ

วิญญาณนักสืบสาวเริ่มทำงานแล้วผู้ใดคิดร้ายกับตระกูลพี่ทอง...หึ ๆ

มันจะต้องได้รับผลตอบแทนอย่างสาสม (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 5: 29)

จากเหตุการณ์นี้จะเห็นได้ว่าหนูหิ่นใช้น้ำเสียงเคร่งเครียดเพื่อแสดงออกถึงความจริงจังที่จะปฏิบัติหน้าที่คอยดูแลสอดส่องบ้านพี่ทองตามที่ได้รับปากไว้กับพี่ทอง

หนูหิ่น : เอา! หนูหิ่นตัดสินใจแล้ว หนูหิ่นจะไปสมัครนักเรียนการแสดงพอกันทีกับชีวิต
คนรับใช้ ที่ไร้ค่าต่อไปหนูหิ่นเป็นคาราซื้อเสียงเงินทองก็ต้องตามมา...
เงิน...เงิน (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 15: 64)

จากเหตุการณ์นี้จะเห็นได้ว่าหนูหิ่นใช้น้ำเสียงเคร่งเครียดเพื่อแสดงออกถึงความจริงจังที่หนูหิ่นตั้งใจจะสมัครเรียนเป็นนักแสดงเพื่อมีโอกาสดังตัวไม่ต้องมาเป็นคนรับใช้เหมือน เดิม แสดงให้เห็นว่าหนูหิ่นมีความมุ่งมั่นเป็นคนจริงจังกับชีวิต

คุณมิลค์ : นี่ปล่อยฉันนะ
คนร้าย : อย่าขัดฉันนะผมไม่ชอบ โกรธ
หนูหิ่น : เฮ้ย! พี่... ไหงเป็นจี้...อย่ายุ่งกับเจ้านายหนู ถ้าจะทำอะไรเจ้านายหนู ทำหนูแทน
ดีกว่า ยอมตายแทน (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 16: 50)

จากเหตุการณ์นี้จะเห็นได้ว่าหนูหิ่นใช้น้ำเสียงเคร่งเครียดเพื่อแสดงออกถึงความจริงจังที่จะปกป้องคุณมิลค์ด้วยชีวิต แสดงให้เห็นว่าหนูหิ่นมีความซื่อสัตย์จงรักภักดีต่อคุณมิลค์

จากผลการวิเคราะห์ลักษณะของน้ำเสียงที่กล่าวมาข้างต้นนี้ ผู้วิจัยยังพบลักษณะการใช้น้ำเสียงเพิ่มเติมที่นอกเหนือจากการวิเคราะห์อีก 2 ลักษณะคือ น้ำเสียงเอ็นดูรักใคร่ และ น้ำเสียงเศร้าเสียใจ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

7. น้ำเสียงเอ็นดูรักใคร่ คือ ลักษณะน้ำเสียงที่แสดงออกถึงความรู้สึกเป็นห่วงเป็นใยมักจะใช้กับผู้ที่ยกย่องหรืออยู่สถานะที่ต่ำกว่า ดังตัวอย่างเช่น

คุณมิลค์ : รู้มั๊ยเธอทำให้เราเป็นห่วงแทบแย่ กลัวเธอถูกคนอื่นล่อลวงไปในทางไม่ดี
พี่ส้มโอ : มาอยู่กับเราเถอะ พวกเรารักเธอ (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 4: 68)

จากเหตุการณ์นี้จะเห็นได้ว่าคุณมิลค์ใช้น้ำเสียงเอ็นดูรักใคร่เพื่อแสดงออกถึงความห่วงใยหนูหิ่นที่ลาออกจากการเพราะน้อยใจที่ คุณมิลค์และพี่ส้มโอเปิดรับสมัครแม่ครัวคนใหม่

หนุหีน : เอ้าเจ้าหมาน้อย มากินข้าว กินแล้วก็ไปซะ หมาจะทีย่างแฉะก็ช่วยได้
 แค่นี้แหละ ความจริงฉันก็อยากจะเลี้ยงแมววันละตัวขอโทษ หนึ่งกลับ
 อย่างแกถ้าเจ้านายฉันมาเห็นเข้า แกโดนตะเพิด (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 15: 42)

จากเหตุการณ์นี้จะเห็นได้ว่าหนุหีนใช้น้ำเสียงแสดงความเอ็นดูรักใคร่หมากะทิสุนัข
 จี๊เรื้อนที่คอยมาขออาหารบ้านคุณมิลค์เกือบทุกวัน

พ่อ : จู๊ๆโอ๊ๆเขาๆ หยุดร้องไห้ละลูกหล้า ร้องให้สับหัวแลงมันบดิรู้มัย
 (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 7: 61)

จากเหตุการณ์นี้จะเห็นได้ว่าพ่อของหนุหีนใช้น้ำเสียงแสดงความเอ็นดูรักใคร่หนุหีนที่
 นอนหลับเวลาเย็นทำให้นอนไม่เต็มอิ่มจึงร้องไห้แง

คุณมิลค์ : โอ...หนุหีน...ฉันไม่อยากให้เธออยู่ได้ยังไง...ทั้งขยันทั้งมีน้ำใจอย่างนี้
 คนดี ๆ อย่างเธอจะหายากเรื่องลดเงินเดือนอะไรนะ...(ผดุง ไกรศรี, เล่ม 21: 9)

จากเหตุการณ์นี้จะเห็นได้ว่าคุณมิลค์ใช้น้ำเสียงแสดงความเอ็นดูรักใคร่หนุหีนที่กำลัง
 น้อยใจคุณมิลค์ที่จะไล่ตนเองออกจากงาน

8. น้ำเสียงเศร้าเสียใจ คือ ลักษณะน้ำเสียงที่แสดงออกถึงความรู้สึกเสียใจหรือผิดหวัง
 ดังตัวอย่างเช่น

หนุหีน : เวิร์กรรมของหนุหีนแท้นอ เป็นคนรับใช้เขาทั้งชาติ หนักกว่าที่บ้าน
 คุณมิลค์ซะอีก...หนิเสื่อประจะเข้แท้ๆ (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 9: 50)

จากเหตุการณ์นี้จะเห็นได้ว่าหนุหีนใช้น้ำเสียงเศร้าเสียใจในโชคชะตากรรมของตนเองที่
 ต้องมาเป็นคนใช้ ถึงแม้ว่าจะไม่ได้ทำงานที่บ้านคุณมิลค์ก็ตาม

หนุหีน : หยุดพูดอะคะคุณมิลค์ ฮือๆ หนุหีนทนฟังไม่ได้ หนุหีนรับไม่ได้ที่ทองใจร้าย
 ใกล้เคียงกินต่างแท้ๆไม่รักเราก็น่าจะพิจารณาคุณมิลค์หรือคุณส้มโอก็ยังดี

จากเหตุการณ์นี้จะเห็นได้ว่าหนูหิ่นใช้น้ำเสียงเศร้าเสียใจที่เห็นคนที่ตนเองแอบชอบคือพี่ทองกำลังนั่งคุยกับหญิงสาวสวยอยู่สนามหน้าบ้าน ตนเองจึงรู้สึกผิดหวังในความรัก

หนูหิ่น : คุณมิลค์ คุณส้มโอ ไม่ต้องการเราอีกแล้วจึงหาคนอื่นมาแทนเรา หนูขอ
ลาออกดีกว่าถูกไล่ออก (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 4: 62)

จากเหตุการณ์นี้จะเห็นได้ว่าหนูหิ่นใช้น้ำเสียงเศร้าเสียใจ และน้อยใจที่คุณมิลค์ และคุณส้มโอจะเปิดรับสมัครหาแม่ครัวคนใหม่

คุณมิลค์ : เมื่อฟังฉันพูดจบเธอรีบออกจากที่นี่ไปโดยทันทีเลยนะ

หนูหิ่น: หนูผิดอะไร คุณมิลค์จะไล่หนูออกหรือคะ บอกหนูสิคะว่าไม่จริง คุณมิลค์แค่
อำหนูเล่น หนูทั้งขยัน ซื่อสัตย์ อดทน ดิ้นรน ฝึกฝน...(ผดุง ไกรศรี, เล่ม 17: 44)

จากเหตุการณ์นี้จะเห็นได้ว่าหนูหิ่นใช้น้ำเสียงเศร้าเสียใจที่เข้าใจว่าคุณมิลค์ผิดคิดว่าคุณมิลค์จะไล่ออกทั้งๆที่คุณมิลค์สั่งให้หนูหิ่นออกไปทำธุระข้างนอกแทนตนเอง

สรุปด้านการใช้น้ำเสียงที่แสดงออกในการ์ตูนเรื่องหนูหิ่นอินเดอะซิตี้มีการใช้ลักษณะน้ำเสียงที่มีลักษณะหลากหลายแต่อยู่ภายใต้เนื้อหาที่สนุกสนานเป็นพื้นฐานและแฝงลักษณะน้ำเสียงต่างๆ เช่น น้ำเสียงเสียดสี เยาะหยัน ประชดประชัน รื่นเริง เกร่งเกรียด เอ็นดูรักใคร่ และเศร้าเสียใจ ซึ่งผู้แต่งเลือกใช้ลักษณะน้ำเสียงต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสมลงตัวกับพฤติกรรม นิสัยของตัวละครทำให้ผู้อ่านมีความรู้สึกสนุกสนานในเนื้อหาและเกิดอารมณ์ร่วมกับผู้เขียนด้วย

ลีลาการใช้เครื่องหมายวรรคตอน

การ์ตูนเรื่องหนูหิ่นเดอะซิตี้ พบว่ามีการใช้เครื่องหมาย 7 ลักษณะดังต่อไปนี้

1. เครื่องหมายอัศเจรีย์ (!) เครื่องหมายอัศเจรีย์หรือที่มักเรียกกันว่า “เครื่องหมายตกใจ” จะใช้ไว้หลังคำอุทาน คำร้องเรียก หรือวางไว้หลังวลี หรือประโยคใด ๆ ที่ต้องการให้ผู้อ่าน ออกเสียงได้ถูกต้องตามความเป็นจริง และเหมาะสมกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ซึ่งผู้เขียนไม่สามารถเขียนด้วยตัวหนังสือได้ ลักษณะการใช้เครื่องหมายอัศเจรีย์ปรากฏดังต่อไปนี้

1.1 การใช้เครื่องหมายอัศเจรีย์เพียงตัวเดียว (!) ตัวอย่าง เช่น

คุณมิลค์ : อะ แฮ่ม! ทำอะไรอยู่คะคุณหนูหิ้นแอบมองข้ามรั้วเงี้ยเสียมารยาทนะ
(ผดุง ไกรศรี, เล่ม 13: 7)

พี่ทอง : โห! เสียความตั้งใจ...เอางี้...คุณมิลค์ครับ...รบกวนคุณไปเป็นเพื่อนหนูหิ้น
ด้วย นะครับขอเชิญด้วยครับ

หนูหิ้น : อืย! เอ่อ! (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 2: 36)

หนูหิ้น : คุณมิลค์เป็นไรคะคุยกับหนูหิ้นที่ไรหน้ายุ่งเป็นขลุ่ยออกลูกทุกทีเลย...

คุณมิลค์ : คุยกับเธอแล้วฉันจะบ้าว๊อย! (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 5: 24)

หนูหิ้น : เฮ้ย ๆ ขยายหนูหิ้นเป็นไร มั่วแล้ว...มั่วแล้ว เมารีเปล่า

คุณมิลค์ : ไม่มั่ว ไม่เมา...นะกะ...อีก คนอย่างหนูหิ้นไม่เคยเมา...มีแต่มีนกับ
อ๊วก! (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 6: 37)

1.2 การใช้เครื่องหมายอัศเจรีย์หลายตัว (!!!) การใช้เครื่องหมายอัศเจรีย์หลายตัวนี้เพื่อต้องการให้ผู้อ่านเกิดความรู้สึกหงง หงสย หรือไม่เข้าใจ ซึ่งผู้อ่านจะรับรู้ความรู้สึกของเครื่องหมายได้จากเนื้อเรื่อง ตัวอย่างเช่น

หนูหิ้น : อะ! พี่ทองอยู่หน้าบ้านพอดี...พี่ทอง...พี่ทองมานี้ແ່ນค่า...หนูหิ้นมี
ข่าวสิรายงานค่า

พี่ทอง : มีไรหรือหนูหิ้น

หนูหิ้น : เดี่ยวค่า...ทำเป็นว่ามีคนมาหาค่อน...กดกริ่ง ว้าว! พี่ทอง...คุณมิลค์
ขา...พี่ทอง มาเยี่ยมคะ

คุณมิลค์ : อ้อ! เชิญ สิคะ...เข้ามาเลยคะ

พี่ทอง : มีงี้ด้วย...หนูหิ้น

หนูหิ้น : เชิญค่า...เปิดดูให้

คุณมิลค์ : ขอบใจ...บริการดีนี้หนูหิ้น...!!! น่าหงสย... (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 7: 11)

การใช้เครื่องหมายอัศเจรีย์ หลายตัวนี้อาจเป็นไปได้ว่าต้องการให้ผู้อ่านรับรู้ความรู้สึกงุนงงเป็นอย่างมาก จึงใส่เครื่องหมายอัศเจรีย์หลายตัว จากตัวอย่างข้างต้นแสดงให้เห็นว่าคุณมิลค์งุนงงสงสัยกับการกระทำของหนูหิ่นที่อยู่ดี ๆ ก็รีบกุ้กจอบบริการอย่างเอาอกเอาใจซึ่งจะตรงกันข้ามกับปกติ

1.3 การใช้เครื่องหมายอัศเจรีย์ปนกับเครื่องหมายอื่น (!?) ตัวอย่างเช่น

หนูหิ่น : พี่เพชรกับพี่เงินไม่ไปด้วยกันหรือคะพี่ทอง

พี่ทอง : อ้อ! ไม่จ๊ะ พี่ ๆ เขาไม่ว่างกัน

หนูหิ่น : เขารู้มั้คะว่าคุณมิลค์กับคุณส้มโอก็ไปด้วย

พี่ทอง : ไม่รู้...ถ้ารู้รับรองว่างตลอด “เรื่องไรจะบอก...บอกก็เป็น ก.ข.ค. ดี

(ในความคิด)

หนูหิ่น : พี่ทองทำหน้าที่เจ้าเล่ห์...!? (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 4: 11)

การใช้เครื่องหมาย !? ถ้าพิจารณาตามเนื้อเรื่องจะเห็นได้ว่าการใช้เครื่องหมายปนกัน ซึ่งจะใช้แสดงความรู้สึกของหนูหิ่นในบรรทัดสุดท้ายว่ารู้สึกตกใจที่พี่ทองทำ

ท่าทางเจ้าเล่ห์ในเวลาที่หนูหิ่นถามถึงพี่เงินและพี่เพชร ในขณะที่เดียวกันก็มีความสงสัยในท่าทางการแสดงออกของพี่ทอง

คุณแมรี่ : นี่คือปลาซัลมอน ไช่ นม เนย มายองเนส และเครื่องเทศต่าง ๆ

หนูหิ่น : ! ? ! ? ! (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 4: 47)

การใช้เครื่องหมาย ! ? ! ? ! ถ้าพิจารณาตามเนื้อเรื่องจะเห็นได้ว่าการใช้เครื่องหมายปนกัน ซึ่งจะใช้แสดงความรู้สึกของหนูหิ่นที่รู้สึกแปลกใจ และสงสัยในวิธีการทำอาหารของคุณแมรี่

จากตัวอย่างการใช้เครื่องหมายอัศเจรีย์จะเห็นได้ว่าการใช้เครื่องหมายอัศเจรีย์เพียงตัวเดียวจะใช้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์การใช้เครื่องหมายวรรคตอน ส่วนการใช้เครื่องหมายอัศเจรีย์หลายตัวและเครื่องหมายอัศเจรีย์ปนกับเครื่องหมายอื่นนั้นไม่ปรากฏว่ามีการใช้ในลักษณะเช่นนี้ในหลักเกณฑ์การใช้เครื่องหมายวรรคตอน การใช้ในลักษณะดังกล่าวเป็นไปเพื่อให้ผู้อ่านเกิดความรู้สึกพิเศษขึ้นเอง ผู้อ่านสามารถคิดและจินตนาการไปตามความรู้สึกอย่างแท้จริงกับเรื่องนั้นๆ

2. การใช้เครื่องหมายจุดไข่ปลา (...) เครื่องหมายจุดไข่ปลา หรือคนทั่วไปเรียกว่า “ไข่ปลา และจุดละ” ในการ์ตูนเรื่องหนูหิ่นอินเดอะซิตีใช้จุดไข่ปลาเพื่อแสดงการหยุดเว้นระยะคำพูด ตัวอย่างเช่น

คุณมิลค์ : โน่นไง ยืนเกาะรั้วแอบมองเข้าไปบ้านนายทอง คูลี... น้ำหกไหลอาบ

กำแพงเลย (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 13: 7)

พี่ทอง : อ้อ! เรียนด้วยกัน... ส่วนผมกับรูชีก็... รูชีเป็นลูกสาวคุณน้ามารศรีของ

ผม... บังเอิญจริง ๆ เลย... พวกคุณกับน้องสาวผม

หนูหิ่น : อ้า ! ค่อยยังชั่ว... บ่ได้เป็นแฟนกันยังมีลุ้น... ยังมีลุ้น (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 7: 12)

คุณมิลค์ : โอ้หนูหิ่น... สอຍเสຍอะไรของเธอนี้ไม่ใช่หมอล้านะคนมองเขาใหญ่แล้ว

หนูหิ่น : อย่าสนใจเลยค่าพอจบงานก็บ้านใครบ้านมันไม่มีใครเขาตามไปค่าถึงบ้าน

หรือค่า (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 2: 18)

พี่ส้มโอ, คุณมิลค์ : อะไร... เนี่ยนะ เครื่องทำน้ำอุ่น... อ้าป๊ะ! กรรมการ : ครับ... ใส่น้ำตั้ง

บนเตาไฟอุ่นจนร้อนเลยละครับห้ามเปลี่ยน

(ผดุง ไกรศรี, เล่ม 5: 21)

คุณมิลค์ : ซื่ออาหารคาวหวานเสร็จคงได้เวลาพระมาบิณฑบาตพอดี... ถือถาดมาด้วย

หนูหิ่น : ค่า (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 6: 26)

การใช้เครื่องหมายจุดไข่ปลาตามหลักเกณฑ์การใช้เครื่องหมายวรรคตอนจะใช้ในกรณีที่ต้องละคำ หรือข้อความที่ไม่ต้องการกล่าวถึงหรือการตัดตอนข้อความมาเพียงบางส่วนแต่การใช้เครื่องหมายจุดไข่ปลาในการ์ตูนเรื่องหนูหิ่นเดอะซิตีนี้จะใช้ในลักษณะที่แตกต่างกันออกไป ดังที่กล่าวข้างต้น

3. การใช้เครื่องหมายไม้ยมก (๓) จะใช้สำหรับซ้ำคำ ซ้ำวลี หรือประโยค เพื่อต้องการเน้นย้ำความหมายของคำซ้ำนั้นๆ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

3.1 การใช้เครื่องหมายไม้ยมกเพียงตัวเดียว

3.1.1 การใช้เครื่องหมายไม้ยมกเพื่อซ้ำคำตัวอย่างเช่น

คุณมิลค์ : นี่ ๆ คุณหนูหิ้นขา ของพวกนี้ไม่เอาแล้วนะคะคุณหนูหิ้นเอาแต่
เสื้อผ้าสัก 2-3 ชุดไปก็พอ (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 4: 7)

คุณมิลค์ : ไม่ไปดีกว่า ะยะนี้ไม่มีหนังสือ ๆ (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 18: 23)

คุณมิลค์ : พี่ส้มโอ...พรงนี้

พี่ส้มโอ : พี่มันจริง ๆ จะต้องทำรายงาน(ผดุง ไกรศรี, เล่ม 21: 11)

คุณมิลค์ : โชคดีแก่แปลตื้น ๆ เสร็จจะ...กลับบ้าน

หนูหิ้น : โอ๊ยเจ็บ ๆ เบา ๆ ค่ะ(ผดุง ไกรศรี, เล่ม 21: 39)

3.1.2 การใช้เครื่องหมายไม้ยมกเพื่อซ้ำวลี ตัวอย่างเช่น

แขกในงาน : หนูเก่งจังเลย จบเรื่องแล้วจะสมนาคุณให้

คุณมิลค์ : น้องสาวหนูเองคะ

หนูหิ้น : น่าน ! ดูเขา ๆ (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 21: 16)

หนูหิ้น : มาแล้ว เข้ามา ๆ (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 13: 48)

ครูฝึกทหาร : เข้าแถว ๆ ใครได้ยืนเรียกชื่อแล้วรีบ ๆ เข้าแถวเร็ว ๆ ทหาร
(ผดุง ไกรศรี, เล่ม 16: 61)

ครูฝึกทหาร : พอแล้ว ๆ ไม่ต้องวิดพื้น ไปวิ่งรอบสนามแทนปฏิบัติ
(ผดุง ไกรศรี, เล่ม 16: 64)

เจนนี่ : ตามใจ ๆ ไม่ประวาดก็ไม่ประวาด เนอะมุก (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 20: 60)

แขกในงาน : ขอให้สวycin ๆ มีแฟนหล่อ ๆ เหมือนเรา นะจ๊ะมิลค์
(ผดุง ไกรศรี, เล่ม 6: 36)

3.2 การใช้เครื่องหมายไม้ยมกหลายตัว (ๆๆ) การใช้เครื่องหมายไม้ยมกจำนวนหลายตัวซ้ำเสียงหรือซ้ำคำ เพื่เน้นย้ำ ซ้ำเสียง ให้ออกเสียงเท่ากับจำนวนเครื่องหมายหรือต้องการเน้นย้ำความหมายของคำนั้น ๆ เป็นพิเศษ ทั้งนี้ต้องการให้ผู้อ่านได้รสทางอารมณ์ ตัวอย่าง เช่น

หนูหิ่น : ฮือ ๆ ๆ พี่ทอง...พี่ทอง...พี่ทอง

คุณมิลค์ : เอ้า ๆ พี่ทอง พี่ทองอยู่นั่น...เลยไม่ต้องรู้เรื่องอะไรพอดี
(ผดุง ไกรศรี, เล่ม 13: 17)

หนูหิ่น : วันนี้หนูไปสำนักทรงเจ้ากับสาวค่อนมาซื้อเจ้าแม่โถมา ผกามา ผผู้มี
อิทธิฤทธิ์สามารถดับไฟด้วยปากได้ และตัดกรรมเก่าได้...เดี๋ยวหนูจะ
เล่าเรื่องวันนี้ให้ฟังละ ลอดๆๆๆเจ้าจะเงะๆๆๆ นี่ละค่า...จบละ
(ผดุง ไกรศรี, เล่ม 13: 32)

หนูหิ่น : ไม่เอ้า! หนูยังเชียร์คุณรุชีไม่จบเลยคุณมิลค์ คุณส้มโอ พี่ทองช่วยด้วย!
คุณรุชี ไทยแลนด์สู้ๆๆๆๆ
(ผดุง ไกรศรี, เล่ม 7: 20)

คุณมิลค์ : นวดคอบนวดไหล่หน่อยนะ...เมื่อย

หนูหิ่น : ค่า...เฮ้ ๆ ขอดัดนะกะไค้ผลอหลับหน้าท้องดิ้งเลยดิ้งหน้าตา...นวด ๆ ๆ
(ผดุง ไกรศรี, เล่ม 6: 52)

จากตัวอย่างการใช้เครื่องหมายไม้ยมกจะเห็นได้ว่าการใช้เครื่องหมายไม้ยมกเพียงตัวเดียวจะใช้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์การใช้เครื่องหมายวรรคตอน ส่วนการใช้เครื่องหมายไม้ยมกหลายตัวนั้นไม่ปรากฏว่ามีการใช้ในลักษณะเช่นนี้ในหลักเกณฑ์การใช้เครื่องหมายวรรคตอน การใช้ในลักษณะดังกล่าวเป็นไปเพื่อต้องการให้ผู้ผู้อ่านเกิดความรู้สึกพิเศษ และได้รสชาติทางอารมณ์

4. เครื่องหมายยัติภังค์ (-) จะใช้เป็นเครื่องหมายขีดสั้นใช้เป็นเครื่องหมายให้รู้ว่าพยางค์หน้ากับพยางค์หลังนั้นติดกันหรือเป็นคำเดียวกันตัวที่เขียนแยกนั้นจะอยู่ในบรรทัดเดียวกันหรือคนละบรรทัดก็ได้ นอกจากนั้นยังทำหน้าที่ค้นคำหรืออักษร และค้นเสียงอ่าน ในการรู้ต้นเรื่องหนูนินอินเดอะชิตีพบว่ามีการใช้เครื่องหมายยัติภังค์ เพื่อจุดประสงค์ต่างๆ ต่อไปนี้

4.1 เพื่อค้นคำหรือตัวอักษร เช่น

เจ้าแม่โลมา : เหอ-เหอ-เหอ อืมหน้าตาแบบนี้มีกรรมเขอะนะ เกิดมาอาภัพ
ความสวยฮาฮา (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 13: 31)

หนูนิน : บ่มีอิหยังเกินไปสำหรับชายที่เรารักขอถามคุณมิลค์อีกที...เคยมั้ยะ
รัก-ครั้ง-แรก หรือ รัก-แรก-พบ...นะ (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 24: 4)

หนูนิน : ว่าตามนะคะแนนจากพี่หนูนินไปทางซ้าย จ้า-ไบ-จิง-ซ่า-ผู้-ใด-
มัน-ว่า ผู้-นั้น-มัน-ตด-เสียง-ดั่ง-ปึง-ปึง-ปู้ด-จี-ไก-
เหม็น...ตุ้ย!

หนูนิน : ตุ้ยที่คุณนวมแปลว่าคุณนวมตดละ (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 15: 50)

หนูนิน : อ้อ...น้ำพริกนี้ทำจากก๊อดจี้ค่า แจ่ว-ป็น ก๊อดจี้ค่า...ก๊อดจี้ควายนะเคยเห็น
มั้ยะกินกับผักอีฮีน (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 18: 35)

4.2 เพื่อใช้แทนความหมายว่า “ถึง” เช่น

หนูนิน : ที่แท้ทั้งสองเป็นเพื่อนเรียนกันมาก่อนสมัยเรียนอยู่เกรด 1-6
โรงเรียน นานาชาติ (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 7: 8)

หนูนิน : คุณมิลค์ขา...นี่จะย้ายบ้านรึไ้กะ...ดูสิกระเป๋าสีเสื้อผ้าตั้ง 5-6 ไบ
(ผดุง ไกรศรี, เล่ม 6: 45)

4.3 เพื่อใช้แทนความหมายว่า “และ” เช่น

“รัฐซึ่งเป็นลูกครึ่งไทย-อเมริกา มีความสามารถ ด้านกีฬาหลายด้าน โดยเฉพาะกีฬายิมนาสติกเมื่อประเทศไทยมีโอกาสดูแข่งขันกีฬายิมนาสติกแชมป์เอเชียเธอจึงถูกดึงตัวมารับใช้ชาติ (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 7: 15)

พี่โป่ง : น้องคนนี้น่ารักจัง **เต็น – แชว – กรีด !** ได้สะใจจริง ๆ แต่งตัวก็คึกขุมัก
หนูหิ้น : อ๊ย! อีหลี อ๊ย! จริง ๆ เหรอคะ (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 2: 19)

คุณมิลค์ : นี่จะเขียนเรื่องสั้นขายจริง ๆ เระะ หนูหิ้น...ฉันไม่น่าซื้อ
หนังสือขายหัวเราะ - มหาสนุกมาให้เธออ่านเลย
(ผดุง ไกรศรี, เล่ม 15: 55)

หนูหิ้น : แอ่ ๆ หนูชอบกิน – **ตับ** ที่มีไส้ไก่พันรอบไม้ปิ้งไก่อร่อยที่สุดอ๊อ
(ผดุง ไกรศรี, เล่ม 6: 50)

4.4 เพื่อใช้คันระหว่างคำอ่านในแต่ละพยางค์ เช่น

คุณมิลค์ : โหล...ไกรนะกะ! ของคุณหนูหิ้นนิเฟอร์ค่า! อี
หนูหิ้น : อ๊ย! ขอบคุณค่า โอ้ว! คุณโป่งเหรอคะ **ชา – หวัด – ดี – คะ** ขอโทษนะ
กะพูดทายเป็นไม่ค่อยชัดอ๊อ อ๊ย ๆ มีคนอิจฉา (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 2: 21)

หนูหิ้น : บ่เลยค่า...ทรงสิกินเห็ดนี้สงสัยจะเป็นเห็ดเผาะหรือไข่เห็ดระโงกนะ
เพราะมัน **โล้น ๆ**

คุณมิลค์ : **ทรงสะ – กิน – เฮด** ไม่ใช่สิกินเห็ดว้อยมั่วไปโน่น...เห็ดบ๊าบอะไร!
(ผดุง ไกรศรี, เล่ม 18: 48)

การใช้เครื่องหมายยัติภังค์ จะใช้อย่างถูกต้องตามหลักเกณฑ์การใช้เครื่องหมายวรรคตอนดังกล่าวไว้ข้างต้น

5. เครื่องหมายชนิดจิต () หรือมักเรียกว่า “วงเล็บ” ในการดูเรื่องหนูหิ่นอินเดอะซิตีมีการใช้เครื่องหมายชนิดจิตเพื่อจุดประสงค์ต่อไปนี้

5.1 ใช้เพื่ออธิบายหรือขยายความที่อยู่ข้างหน้าตัวอย่าง เช่น

คุณมิลค์ : นี่เธอใจจริง ๆ หรือแกล้งโง่กันเนอะ นี่เขาเรียกหมากฝรั่ง มันไม่ใช่ผลไม้มันเป็นขนมเคี้ยวกิน น้ำหวาน เคี้ยวหวาน ๆ จะเป็นยางเป่าเป็นลูกโป่งได้

หนูหิ่น : หมดแล้วยังคะ หนูขอหย่า (เคี้ยว) หนูอย่เกิดมายังไปเคยเลย แอ้ ๆ
(ผดุง ไกรศรี, เล่ม 13: 41)

หนูหิ่น : อ้าว! ภาษาบักสิดา (ฝรั่ง) ฟังบู้เรื่อง รอประเดี้ยวคำ คุณสั้มโอชาฝรั่งมา
คำไปคุย กะเขาทีหนูคุยบู้เรื่อง (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 7: 8)

พีโป้ง : น้องน่ารักแบบแปลก ๆ เวลาพูดก็สำเนียงแปลก ๆ ...ลูกครึ่งรีเปล่าอะ
หนูหิ่น : โอ้ อ้า...คะครึ่ง ค่ะ...ดีจานเปนลูกเก็งนะคะ (ครึ่งอุบล – อุดร เต๋อ)
(ผดุง ไกรศรี, เล่ม 2: 20)

หนูหิ่น : เอ ! เคี้ยว...คิดหาคำ “ป๊อย” (ดำ – แซง) มันก่อน...สาธุ! ขอให้มันเป็นโรค สะแล้นเต็นให้มันเป็นโรคตาแดงในกระเพาะอาหาร อีหยังอีก...ให้มัน “ตั้ง แหมบ” (ตั้งหัก) ตาหีบ (ตาดี่) “ปากแหว่” (ปากแห่วง) “หน้าเปเลดเป็ด” (หน้าแบนมำกอะ) พอ...แกนี้มันก็หมดสภาพมนุษย์แล้ว
(ผดุง ไกรศรี, เล่ม 5: 30)

หนูหิ่น : คุณมิลค์...จ่ง (เหลื่อ) ขนมนเล็กให้หนูหน้อยนะเกิดมาหนูยังบ่เคยกินขนมนเล็กเลย (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 6: 37)

5.2 ใช้เพื่อบรรยายเหตุการณ์หรืออธิบายลักษณะอาการ เช่น

หนูหิ่น : โอ๊ะ โอ้! สวยจังมาหาผู้ได้คะ

รูซี่ : (สำเนียงฝรั่ง) ที่ที่บ้านเลขที่ 473/5 ซ้ายมัยคะ

หนูหิ้น : อะไรระคะ (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 7: 8)

การใช้เครื่องหมายขลิขิตจะใช้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์การใช้เครื่องหมายวรรคตอนดังกล่าวไว้ข้างต้น

6. เครื่องหมายอัญประกาศเดี่ยว (‘.....’) พระยาอุปกิตศิลปสาร (2531: 314) ได้กล่าวถึงเรื่องของการใช้เครื่องหมายอัญประกาศไว้ในหนังสือ “หลักภาษาไทย” ว่ามี 2 ประเภท คือ อัญประกาศคู่ และอัญประกาศเดี่ยว อัญประกาศคู่ (“.....”) หรือเรียกว่าอัญประกาศชั้นนอกแต่ถ้าข้อความในอัญประกาศชั้นนอกนั้นมีเลขในชั้นอยู่ก็ใช้อัญประกาศเดี่ยว (‘.....’) หรือเรียกว่าอัญประกาศใน

ในการ์ตูนเรื่องหนูหิ้นอินเดอะซิตี้พบการใช้เครื่องหมายอัญประกาศเดี่ยวเพื่อให้เน้นความหมายของคำนั้นโดยจะพูดเน้นเสียงหรือลงน้ำหนักเสียงที่คำนั้นมากกว่าคำอื่น ๆ เช่น

กระเป๋ารถมล์ : ตัวรับ ขึ้นใหม่ตัวด้วยครับ

หนูหิ้น : อ้า! เขาให้เราตัว ‘ตัว’ ภาษาอีสานแปลว่า โกหก ทำงิดิเขาจะให้เราตัว

(ผดุง ไกรศรี, เล่ม 13: 48)

หนูหิ้น : น้ำคะ...คุณส้มโอคะ ‘น้ำ’ ฝรั่งว่าจิงได้คะ

พี่ส้มโอ : Water วอเทอร์

หนูหิ้น : ว้อเตอร์ค่า ฮี ๆ

รูชี : โอ้ ! Thank you แทงก็้ว

(ผดุง ไกรศรี, เล่ม 7: 9)

หนูหิ้น : เดียวค่าคุณมิลค์ คุณส้มโอ... ‘จี้เกี่ยม’ (จิ้งจก) ร้องทัก แสดงว่าห้ามไป

ไหนดอกบ้านนะคะ พ่อใหญ่แม่ใหญ่ หนูว่า...เป็นการเตือนถึงเรื่องกลาง

ร้ายคะ (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 5: 59)

7. เครื่องหมายอัญประกาศคู่ (“.....”) การใช้เครื่องหมายอัญประกาศคู่ในการ์ตูนเรื่องหนูหิ้นอินเดอะซิตี้ จะมีจุดประสงค์ที่ใช้เพื่อกันคำหรือข้อความให้ผู้อ่านสังเกตเป็นพิเศษ เช่น

หนูลิ้น : เดี่ยวหนูจะสอนภาษาลาวให้เอาไว้ประดับความรู้เผื่อได้ไปแถว ๆ ริมแม่น้ำโขง
จะได้รู้ภาษาเขมบ้าง

ครูสอนภาษาอังกฤษ : จะดีหรือคะเดี๋ยวหมามีคุณหนูจะโกรธนะคะ

หนูลิ้น : คำแรก “โง่หลายตายสา”

ครูสอนภาษาอังกฤษ : “โง่หลายตายซา”

หนูลิ้น : คำที่สอง “แมงง่องแง่ง ลอยต้องแต่งในหม้อแอ่งน้ำ” เอาพูดตามลิกะ

(ผดุง ไกรศรี, เล่ม 2: 27)

หนูลิ้น : เกมนี้ให้ทุกคนว่าตามและชี้ไปที่ละคนคนละคำจนถึงคำว่า “ตุ้ย” แลว

บ้านพี่เรียกเกมนี้ว่า “จำใบจึง – ใบข้า” หากคนตด (ผดุง ไกรศรี, เล่ม 15: 50)

คุณมิลค์ : วันนี้ฉันจะพาไปกินข้าวนอกบ้าน

หนูลิ้น : โอ้! ดีจัง ไปกิน “ข้าวป่า” (ปิกนิก) คุณมิลค์คอยหนูแป้นะคะ

(ผดุง ไกรศรี, เล่ม 18: 45)

หนูลิ้น : ฮู้ว! คุณมิลค์ก็ พูดมากปากเปือกชะน้อ “จ่ม” (บ่น) เก่งปานคนแก่

(ผดุง ไกรศรี, เล่ม 4: 56)

การใช้เครื่องหมายอัญประกาศคู่และอัญประกาศเดี่ยวทั้ง 2 ลักษณะดังกล่าวเป็นการใช้ที่
ถูกต้องตรงกับหลักเกณฑ์การใช้เครื่องหมายวรรคตอน

สรุปด้านการใช้เครื่องหมายในการ์ตูนเรื่องหนูลิ้นอินเดอะซิตี้มีทั้งหมด 7 เครื่องหมายดังนี้

1. เครื่องหมายอัศเจรีย์ (!)
 - 1.1 การใช้เครื่องหมายอัศเจรีย์เพียงตัวเดียว (!)
 - 1.2 การใช้เครื่องหมายอัศเจรีย์หลายตัว (!!!)
 - 1.3 การใช้เครื่องหมายอัศเจรีย์ปนกับเครื่องหมายอื่น (!?)
2. เครื่องหมายจุดไข่ปลา (...)
3. เครื่องหมายไม้ยมก (๓)
 - 3.1 การใช้เครื่องหมายไม้ยมกเพียงตัวเดียว (๓)
 - 3.1.1 การใช้เครื่องหมายไม้ยมกเพื่อซ้ำคำ

- 3.1.2 การใช้เครื่องหมายไม้ยมกเพื่อซ้ำวลี
- 3.2 การใช้เครื่องหมายไม้ยมกหลายตัว (ๆๆ)
4. เครื่องหมายยัติภังค์ (-)
 - 4.1 เพื่อคั่นคำหรือตัวอักษร
 - 4.2 เพื่อใช้แทนความหมายว่า “ถึง”
 - 4.3 เพื่อใช้แทนความหมายว่า “และ”
 - 4.4 เพื่อใช้คั่นระหว่างคำอ่านในแต่ละพยางค์
5. เครื่องหมายขนลิจิต ()
 - 5.1 การใช้เพื่ออธิบายหรือขยายความที่อยู่ข้างหน้า
 - 5.2 การใช้เพื่อบรรยายเหตุการณ์หรืออธิบายลักษณะอาการ
6. เครื่องหมายอัญประกาศเดี่ยว (‘.....’)
7. เครื่องหมายอัญประกาศคู่ (“.....”)

ด้านการใช้ภาพแสดงเหตุการณ์

การใช้ภาพการ์ตูนเป็นสื่อชนิดหนึ่งที่เข้าใจง่ายและเป็นที่เข้าใจแก่ผู้อ่านทุกสถานะ โดยผู้เขียนต้องมีความสามารถในการใช้ภาพการ์ตูนเพื่อดึงดูดความสนใจของผู้อ่าน เพื่อนำไปสู่เป้าหมายที่ต้องการสื่อสารอย่างแท้จริง

สำหรับการใช้ภาพการ์ตูนเรื่องหนูหิ่นอินเดอะซิตีของคุณผดุง ไกรศรี มีลักษณะดังนี้

1. การใช้ภาพตัวละครและฉากประกอบตัวละคร

1.1 การใช้ภาพตัวละคร

การใช้ภาพตัวละครหมายถึง ภาพตัวละครที่แสดงอารมณ์ความรู้สึกออกมาโดยผ่านทางใบหน้าและท่าทางซึ่งจะลอกเลียนแบบมาจากพฤติกรรมของคนจริงในสังคม

ลิตธา พินิจภูวดล (2526: 28) ฉะนั้นผู้วิเคราะห์จึงเลือกวิเคราะห์อารมณ์ที่สื่อออกมาทางใบหน้าและท่าทางที่แสดงออกมาอย่างชัดเจนและโดดเด่นของตัวละครในการ์ตูนเรื่องหนูหิ่นอินเดอะซิตี ซึ่งมีทั้งหมด 13 ลักษณะดังตัวอย่างต่อไปนี้

1.1.1 การใช้ภาพตัวละครแสดงอารมณ์โกรธ

ภาพที่ 1 การใช้ภาพตัวละครแสดงอารมณ์โกรธ

ที่มา: ผดุง ไกรศรี (เล่ม 4, 2: 23, 53)

จากภาพนี้เป็นตัวอย่างการใช้ภาพตัวละครแสดงอารมณ์โกรธจากทั้งหมด 93 ภาพ จะเห็นได้ว่าตัวละครแสดงอารมณ์โกรธโดยผ่านทางใบหน้าจะเห็นได้จากคิ้วที่ขมวด ลักษณะปากที่เหยียดลงหรืออาการตะโกนตะคอกใส่คู่สนทนาและมีเส้นช่วยแสดงให้เห็นถึงความเคลื่อนไหวของมือ ศีรษะ หรือส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย

1.1.2 การใช้ภาพตัวละครแสดงอารมณ์ตกใจ

ภาพที่ 2 การใช้ภาพตัวละครแสดงอารมณ์ตกใจ

ที่มา: ผดุง ไกรศรี (เล่ม 14: 68)

จากภาพนี้เป็นตัวอย่างการใช้ภาพตัวละครแสดงอารมณ์ตกใจจากทั้งหมด 75 ภาพจะเห็นได้ว่าตัวละครแสดงอารมณ์ตกใจโดยผ่านทางใบหน้าจะเห็นได้จากลักษณะดวงตาที่โต ลักษณะปากที่อ้าค้างหรือมีเส้นช่วยแสดงให้เห็นถึงการเคลื่อนไหว และมักจะมีเหงื่อเม็ดโต ๆ ปรากฏออกมาจากใบหน้าของตัวละคร

1.1.3 การใช้ภาพตัวละครแสดงอารมณ์ความรู้สึกเสียใจ

ภาพที่ 3 การใช้ภาพตัวละครแสดงอารมณ์ความรู้สึกเสียใจ

ที่มา: ผดุง ไกรศรี (เล่ม 15, 13: 49, 10)

จากภาพนี้จะเห็นได้ว่าตัวละครแสดงอารมณ์เสียใจโดยผ่านทางใบหน้าจะเห็นได้จากลักษณะหางคิ้วตก น้ำตาไหล ปากบึ้งหรือมีเส้นช่วยแสดงให้เห็นถึงการเคลื่อนไหวท่าทางของตัวละคร

1.1.4 การใช้ภาพตัวละครแสดงอารมณ์ความรู้สึกดีใจ

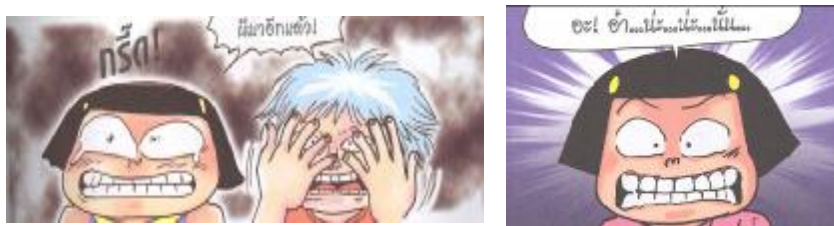

ภาพที่ 4 การใช้ภาพตัวละครแสดงอารมณ์ความรู้สึกดีใจ

ที่มา: ผดุง ไกรศรี (เล่ม 5: 40-41)

จากภาพนี้เป็นตัวอย่างการใช้ภาพตัวละครแสดงอารมณ์ดีใจจากทั้งหมด 104 ภาพ จะเห็นได้ว่าตัวละครแสดงอารมณ์ดีใจโดยผ่านทางใบหน้าจะเห็นได้จากลักษณะปากที่ยิ้ม ร้องตะโกนออกมาด้วยความดีใจหรืออาจจะที่ท่าทางกระโดดโลดเต้น ชูมือข้างหนึ่ง และมีเส้นช่วยแสดงให้เห็นถึงความเคลื่อนไหวของร่างกาย

1.1.5 การใช้ภาพตัวละครแสดงอารมณ์ความรู้สึกกลัว

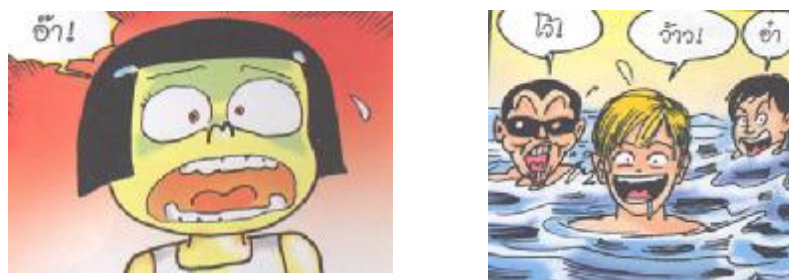

ภาพที่ 5 การใช้ภาพตัวละครแสดงอารมณ์ความรู้สึกกลัว

ที่มา: ผดุง ไกรศรี (เล่ม 17, 21: 27, 51)

จากภาพนี้เป็นตัวอย่างการใช้ภาพตัวละครแสดงอารมณ์ความรู้สึกกลัวจากทั้งหมด 30 ภาพ จะเห็นได้ว่าตัวละครแสดงอารมณ์กลัวโดยผ่านทางใบหน้าจะเห็นได้จากดวงตาเบิกกว้าง คิ้วตก อ้าปากกว้าง อาจจะมีเหงื่อหรือน้ำตาไหลออกมา หรือจะมีการยกมือขึ้นปิดปาก หรือปิดหน้า

1.1.6 การใช้ภาพตัวละครแสดงอารมณ์ความรู้สึกตกตะลึง

ภาพที่ 6 การใช้ภาพตัวละครแสดงอารมณ์ความรู้สึกตกตะลึง

ที่มา: ผดุง ไกรศรี (เล่ม 1, 4: 47, 19)

จากภาพนี้ เป็นตัวอย่างการใช้ภาพตัวละครแสดงความรู้สึกเชิง จากทั้งหมด 35 ภาพ จะเห็นได้ว่าตัวละครแสดงอารมณ์เชิง โดยผ่านทางใบหน้าจะเห็นได้จาก ดวงตาที่เล็กลงมีเปลือกตาปิดครึ่งหนึ่ง หางคิ้วขึ้น

1.1.9 การใช้ภาพตัวละครแสดงอารมณ์ความรู้สึกสงสัย

ภาพที่ 9 การใช้ภาพตัวละครแสดงอารมณ์ความรู้สึกสงสัย

ที่มา: ผดุง ไกรศรี (เล่ม 13, 9: 63, 7)

จากภาพนี้ เป็นตัวอย่างการใช้ภาพตัวละครแสดงความรู้สึกสงสัย จากทั้งหมด 49 ภาพ จะเห็นได้ว่าตัวละครแสดงอารมณ์สงสัยโดยผ่านทางใบหน้าจะเห็นได้จากดวงตาที่เหล็บบขึ้น ดวงตาหรือลง คิ้วขมวด มุมปากตก

1.1.10 การใช้ภาพตัวละครแสดงอารมณ์ความรู้สึกเข้าเล่ห์

ภาพที่ 10 การใช้ภาพตัวละครแสดงอารมณ์ความรู้สึกเข้าเล่ห์

ที่มา: ผดุง ไกรศรี (เล่ม 3, 15: 15, 28)

จากภาพนี้ เป็นตัวอย่างการใช้ภาพตัวละครแสดงความรู้สึกเจ้าเล่ห์ จากทั้งหมด 47 ภาพ จะเห็นว่าตัวละครแสดงอารมณ์เจ้าเล่ห์โดยผ่านทางใบหน้าจะเห็นได้จาก ดวงตาที่หรี่และเหลือบมอง คู่สนทนา มุมปากสูงขึ้นกว่าปกติ

1.1.11 การใช้ภาพตัวละครแสดงความรู้สึกเจ็บปวด

ภาพที่ 11 การใช้ภาพตัวละครแสดงอารมณ์ความรู้สึกเจ็บปวด

ที่มา: ผดุง ไกรศรี (เล่ม 2: 65)

จากภาพนี้เป็นตัวอย่างการใช้ภาพตัวละครแสดงความรู้สึกเจ็บปวดจากทั้งหมด 37 ภาพจะเห็นว่าตัวละครแสดงอารมณ์เจ็บปวดโดยผ่านทางใบหน้าจะเห็นจากการหลับตาเมื่อรู้สึกเจ็บปวด บางครั้งมีน้ำตาไหลออกมา อ้าปากกว้าง หางคิ้วตก

1.1.12 การใช้ภาพตัวละครแสดงอารมณ์ความรู้สึกมีนัง

ภาพที่ 12 การใช้ภาพตัวละครแสดงอารมณ์ความรู้สึกมีนัง

ที่มา: ผดุง ไกรศรี (เล่ม 4, 6: 27, 37)

จากภาพเหตุการณ์ตัวอย่างลักษณะของฉากประกอบที่สัมพันธ์กับเนื้อเรื่องและเหตุการณ์นี้ จะเห็นได้ว่าหนูหิ่น คุณมิลค์ และพี่ส้มโอกำลังที่จะเก็บไข่แมลงแดงเพื่อจะทำอาหาร ผู้เขียนจึงใช้ฉาก ต้นลูกหว้ากลางทุ่งนาบ้านโนนหื่นแท้เป็นฉากประกอบที่สนับสนุนในบทสนทนาของตัวละครและการดำเนินเรื่องเพื่อให้เกิดความสมจริง

ภาพที่ 15 (ต่อ)

ที่มา: ผดุง ไกรศรี (เล่ม 20: 24)

จากภาพฉากเหตุการณ์ตัวอย่างลักษณะของฉากประกอบที่สัมพันธ์กับเนื้อเรื่องและเหตุการณ์นี้ จะเห็นได้ว่าหนูหิ่นถามคนขายโรตีสายไหมเกี่ยวกับสายรถเมล์ที่ผ่านหมอชิต ผู้เขียนใช้ฉากป้ายรถเมล์เป็นฉากประกอบเพื่อสนับสนุนในบทสนทนาของตัวละครและการดำเนินเรื่องเพื่อให้เกิดความสมจริง

2. การใช้เส้นหรือสัญลักษณ์ต่าง ๆ ที่ประกอบภาพเพื่อสื่อสารเรื่องราว การใช้เส้นหรือสัญลักษณ์ต่าง ๆ ประกอบภาพเพื่อสื่อสารเรื่องราวที่มีลักษณะการใช้ต่าง ๆ กันดังนี้

2.1 การใช้เส้นแสดงการเคลื่อนไหว เช่น เส้นแสดงอาการเคลื่อนไหวของร่างกาย หรือ ฝุ่นตลบ แสดงการชุมนุมวุ่นวายต่าง ๆ ดังภาพตัวอย่างเช่น

จากภาพเหตุการณ์ตัวอย่างการใช้เส้นแสดงการเคลื่อนไหวนี้จะมองเห็นเส้นต่าง ๆ รอบตัวหนูหิ้นที่สะกดเครื่องดนตรีลึ้มเพราะตกใจเสียงจามของคุณแม่คุณมิลค์และการคลานหนีอย่างว่องไวซึ่งจะเห็นเส้นที่แสดงการเคลื่อนไหวอยู่ตรงทุกส่วนของร่างกายทำให้ผู้อ่านเข้าใจและเห็นภาพได้อย่างชัดเจนสอดคล้องกับอารมณ์ของตัวละคร

2.2 การใช้ตัวโน้ตเพลงเพื่อแสดงให้เห็นว่าตัวละครกำลังร้องเพลงอย่างอารมณ์ดี เช่น

ภาพที่ 17 การใช้ตัวโน้ตเพลงเพื่อแสดงให้เห็นว่าตัวละครกำลังร้องเพลงอย่างอารมณ์ดี
ที่มา: ผดุง ไกรศรี (เล่ม 20: 24)

2.3 การใช้เส้นวน ๆ บนศีรษะ แสดงอารมณ์โกรธดังภาพตัวอย่าง เช่น

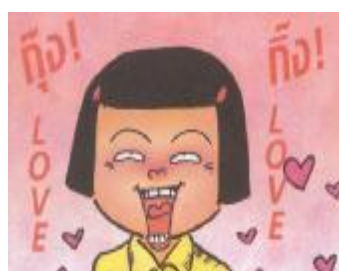
ภาพที่ 18 การใช้เส้นวน ๆ บนศีรษะ แสดงอารมณ์โกรธ
ที่มา: ผดุง ไกรศรี (เล่ม 13: 53)

2.4 การใช้สัญลักษณ์ที่เล็กลงๆ ที่บริเวณใบหน้าแสดงให้เห็นถึงความมุ่งมั่น และแสดงออกถึงความสวยงามของตัวละครดังภาพตัวอย่างเช่น

ภาพที่ 19 การใช้สัญลักษณ์ที่เล็กลงๆ ที่บริเวณใบหน้า แสดงให้เห็นถึงความมุ่งมั่น และแสดงออกถึงความสวยงามของตัวละคร
ที่มา: ผดุง ไกรศรี (เล่ม 5, 14: 29, 21)

2.5 การใช้รูปหัวใจเล็กๆ แทนความรักความพอใจดังภาพตัวอย่าง เช่น

ภาพที่ 20 การใช้รูปหัวใจเล็กๆ แทนความรักความพอใจ
ที่มา: ผดุง ไกรศรี (เล่ม 3: 52-53)

2.6 การใช้รูปก่อนเมมแทนความคิดดังภาพตัวอย่างเช่น

ภาพที่ 21 การใช้รูปก่อนเมมแทนความคิด

ที่มา: ผดุง ไกรศรี (เล่ม 2: 50,41)

สรุปด้านการใช้ภาพแสดงเหตุการณ์และการใช้ลักษณะ เส้น สัญลักษณ์ในการ์ตูนเรื่องหนูหิ่น อินเดอะซิตี มีดังนี้

1. การใช้ภาพตัวละครและฉากประกอบตัวละคร

1.1 การใช้ภาพตัวละคร

1.1.1 การใช้ภาพตัวละครแสดงอารมณ์โกรธ

1.1.2 การใช้ภาพตัวละครแสดงอารมณ์ตกใจ

1.1.3 การใช้ภาพตัวละครแสดงอารมณ์ความรู้สึกเสียใจ

1.1.4 การใช้ภาพตัวละครแสดงอารมณ์ความรู้สึกดีใจ

1.1.5 การใช้ภาพตัวละครแสดงอารมณ์ความรู้สึกกลัว

1.1.6 การใช้ภาพตัวละครแสดงอารมณ์ความรู้สึกตกตะลึง

1.1.7 การใช้ภาพตัวละครแสดงอารมณ์ความรู้สึกเขิน

- 1.1.8 การใช้ภาพตัวละครแสดงอารมณ์ความรู้สึกแข็ง
- 1.1.9 การใช้ภาพตัวละครแสดงอารมณ์ความรู้สึกสงสัย
- 1.1.10 การใช้ภาพตัวละครแสดงความรู้สึกเจ้าเล่ห์
- 1.1.11 การใช้ภาพตัวละครแสดงความรู้สึกเจ็บปวด
- 1.1.12 การใช้ภาพตัวละครแสดงความรู้สึกมีนงง
- 1.1.13 การใช้ภาพตัวละครแสดงความรู้สึกเกรงเกรียงเอาจริงเอาจัง
- 1.2 การใช้ภาพฉากประกอบตัวละคร การใช้ภาพฉากนั้นมีลักษณะการใช้ดังนี้
 - 1.2.1 ลักษณะของฉากประกอบที่ไม่สัมพันธ์กับเนื้อเรื่องและเหตุการณ์
 - 1.2.2 ลักษณะของฉากประกอบที่สัมพันธ์กับเนื้อเรื่องและเหตุการณ์
2. การใช้เส้นหรือสัญลักษณ์ต่าง ๆ ที่ประกอบภาพเพื่อสื่อสารเรื่องราว
 - 2.1 การใช้เส้นแสดงการเคลื่อนไหว
 - 2.2 การใช้ตัวโน้ตเพลงเพื่อแสดงให้เห็นว่าตัวละครกำลังร้องเพลงอย่างอารมณ์ดี
 - 2.3 การใช้เสนวน ๆ บนศีรษะ แสดงอารมณ์โกรธ
 - 2.4 การใช้สัญลักษณ์ที่เล็ข้มเล็ก ๆ ที่บริเวณใบหน้า แสดงให้เห็นถึงความมุ่งมั่น และแสดงให้เห็นถึงความมุ่งมั่น และแสดงออกถึงความสวยงามของตัวละคร
 - 2.5 การใช้รูปหัวใจเล็ก ๆ แทนความรักความพอใจ
 - 2.6 การใช้รูปก้อนเมฆแทนความคิด

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง “ลีลาภาษาในการ์ตูนเรื่องหนูหิ่นอินเดอะซิตี ของคุณผดุง ไกรศรี” มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาเชิงวิเคราะห์ลีลาภาษาในงานเขียนการ์ตูนเรื่องหนูหิ่นอินเดอะซิตี ของคุณผดุง ไกรศรี ในด้านการใช้คำ การใช้โวหารหรือภาพพจน์ การใช้น้ำเสียง การใช้เครื่องหมายวรรคตอน และการใช้ภาพแสดงเหตุการณ์ เพื่อสื่อสารเรื่องราว

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยที่กำหนดที่จะศึกษาการ์ตูนเรื่องหนูหิ่นอินเดอะซิตีของคุณผดุง ไกรศรี โดยเจาะจงเลือกวิเคราะห์เฉพาะฉบับที่เป็นพ็อกเก็ตบุ๊ก 4 เล่ม ตั้งแต่ช่วง พ.ศ. 2547 – 2548 จำนวน 22 เล่ม ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้คือ

1. ด้านลักษณะการใช้ภาษาที่ใช้ในการ์ตูนเรื่องหนูหิ่นอินเดอะซิตีของคุณผดุง ไกรศรี

1.1 การใช้คำ พบว่า การ์ตูนเรื่องหนูหิ่นอินเดอะซิตีมีการใช้คำ ได้อย่างเหมาะสมแก่เนื้อเรื่องและสถานภาพของตัวละคร กล่าวคือ มีการใช้ถ้อยคำในระดับภาษาปากเพราะว่าการ์ตูนมีลักษณะการดำเนินเรื่องโดยใช้บทสนทนาของตัวละครเป็นหลัก บทสนทนาจึงใช้ถ้อยคำปกติธรรมดาที่ใช้กันกับชีวิตประจำวัน เช่น การใช้คำไม่สุภาพ การใช้คำภาษาตลาด การใช้คำแสลง หรือคำคะนอง เป็นต้น และมีการใช้ภาษาถิ่นอีสานร่วมอยู่ด้วย เพราะว่าตัวละครสำคัญที่เป็นตัวดำเนินเรื่องเป็นคนอีสานซึ่งมีภูมิลำเนาอยู่ภาคอีสาน กอปรด้วยการ์ตูนเรื่องนี้ผู้แต่งเจตนาที่จะแทรกวิถีชีวิตวัฒนธรรมและภาษาถิ่นอีสานไปยังผู้อ่านให้เข้าใจในวิถีชีวิตของพวกเขาเหล่านั้นมากขึ้น อีกทั้งผู้แต่งยังได้เลือกสรรคำมาใช้อีกหลายลักษณะ เช่น การใช้คำแสดงภาพ การใช้คำแสดงอาการ ซึ่งคำเหล่านี้สามารถทำให้ผู้อ่านเข้าใจและเห็นภาพได้ชัดเจนสมจริงมากขึ้นนอกเหนือจากภาพการ์ตูนที่ปรากฏ

นอกจากนี้ยังมีการใช้คำภาษาต่างประเทศซึ่งส่วนใหญ่เป็นคำทับศัพท์ และเป็นคำที่คุ้นเคยหรือใช้สื่อสารกันในชีวิตประจำวัน การใช้คำซ้อนและการซ้ำคำเป็นการใช้เพื่อเน้นความหมายให้เด่นชัดมากขึ้นทำให้ผู้อ่านเห็นเป็นภาพได้ชัดเจน รวมทั้งการใช้คำเลียนเสียงคำพูด การใช้คำเรียก –

คำร้อง คำอุทาน การใช้คำเสริมและการใช้คำตัดคำย่อ ซึ่งคำเหล่านี้สามารถก่ออารมณ์ความรู้สึกให้กับผู้อ่านได้อย่างดี และสอดคล้องกับเนื้อเรื่อง ฉาก ตัวละคร ทำให้การรู้เรื่องหนูนินจาอินเดอะซี้ดมีความสมจริงดูเป็นธรรมชาติ

1.2 การใช้สำนวนโวหาร

การใช้สำนวนโวหารในการรู้เรื่องหนูนินจาอินเดอะซี้ดของคุณผดุง ไกรศรีพบว่ามี การใช้สำนวนโวหาร 5 ลักษณะ คือ

1.2.1 การใช้โวหารหรือภาพพจน์ที่สื่อความคล้ายคลึงกันเป็นเกณฑ์ ซึ่งประกอบด้วย การใช้อุปมา การใช้อุปลักษณ์ การใช้นิทานเปรียบเทียบ และการกล่าวซ้ำความ โดยเฉพาะการใช้ นิทานเปรียบเทียบนั้น ในการรู้เรื่องหนูนินจาอินเดอะซี้ดจะมีลักษณะการใช้บทสนทนาระหว่างตัวละครซึ่งไม่เหมาะแก่การใช้นิทานเปรียบเทียบจึงมีแต่การเปรียบเทียบด้วยการใช้สำนวน คำสุภาษิต คำพังเพยแทน

1.2.2 การใช้โวหารภาพพจน์ที่สื่อความแตกต่างกันเป็นเกณฑ์ ซึ่งประกอบด้วย การใช้ปฏิพากย์ การใช้บันไดความ

1.2.3 การใช้โวหารหรือภาพพจน์ที่สื่อลักษณะสัมพันธ์กันเป็นเกณฑ์ซึ่งประกอบด้วย การใช้นามนัย และการย้ายที่คำขยาย

1.2.4 โวหารหรือภาพพจน์ที่สื่อจินตนาการเป็นเกณฑ์ ซึ่งประกอบด้วยการใช้อติพจน์ และการใช้สัญลักษณ์

1.2.5 โวหารหรือภาพพจน์ที่สื่อการกล่าวความเทียบเคียงโดยเข้าใจเอาเองเป็นเกณฑ์ ซึ่งประกอบด้วยการใช้ปฏิพจน์

1.3 การใช้น้ำเสียง

น้ำเสียงของการรู้เรื่องหนูนินจาอินเดอะซี้ดมีการใช้น้ำเสียงที่หลากหลาย และใช้ในสถานการณ์ที่แตกต่างกันเพื่อให้ผู้อ่านรับรู้อารมณ์ต่าง ๆ ของตัวละครอย่างสมจริงและเกิดอารมณ์ร่วมเข้าใจความรู้สึกของในตัวละครนั้น ๆ ซึ่งมีทั้งน้ำเสียงเสียดสี เยาะหยัน ประชดประชัน รื่นเรริง เกร่งเกรียด เอ็นดูรักใคร่ และเศร้าเสียใจ

1.4 การใช้เครื่องหมายวรรคตอน พบว่าในการ์ตูนเรื่องหนูหิ่นอินเดอะซิตี มีการใช้เครื่องหมายวรรคตอนที่โดดเด่นและน่าสนใจ คือ

การใช้ไม้ยมกที่ซ้ำกันหลายตัวเพื่เน้นย้ำซ้ำเสียง หรือนั้นความหมายของคำนั้นให้เป็นพิเศษ การใช้เครื่องหมายอัศเจรีย์ที่ซ้ำกันหลายตัวเพื่อแสดงออกถึงความรุนแรงสงสัยอย่างมาก และการใช้เครื่องหมายอัศเจรีย์ปนกับเครื่องหมายปรัศนีย์ เพื่อแสดงความรู้สึกรุนแรงสงสัยและประหลาดใจของตัวละคร การใช้จุดไข่ปลาเพื่อแสดงออกถึงการหยุดเว้นระยะคำพูด ซึ่งเป็นการใช้เครื่องหมายไม่ถูกต้องตามหลักเกณฑ์การใช้เครื่องหมายวรรคตอน

นอกจากนี้ยังมีการใช้เครื่องหมายอีกหลายลักษณะ ที่ใช้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์การใช้เครื่องหมายวรรคตอน คือ การใช้เครื่องหมายอัฒกัณฑ์ การใช้เครื่องหมายขลิต การใช้เครื่องหมายอัญประกาศเดี่ยว และการใช้เครื่องหมายอัญประกาศคู่

2. ด้านการใช้ภาพแสดงเหตุการณ์ เพื่อสื่อสารเรื่องราว

2.1 การใช้ภาพแสดงเหตุการณ์ พบว่าในการ์ตูนเรื่องหนูหิ่นอินเดอะซิตีมีการใช้ภาพตัวละครและฉากประกอบตัวละคร กล่าวคือ มีการใช้ภาพตัวละครแสดงกิริยาอาการ การแสดงออกทางอารมณ์ที่หลากหลายลักษณะ เช่น ดีใจ เสียใจ ตกใจ โกรธ กลัว ตกตะลึง เงิน เซ็ง สงสัย เจ้าเล่ห์ เจ็บปวด มึนงง และเคร่งเครียดเอาจริงเอาจัง ส่วนภาพฉากประกอบนั้นมีใช้อยู่สองลักษณะ คือ การใช้ฉากประกอบที่ไม่สัมพันธ์กับเนื้อเรื่องและเหตุการณ์กับการใช้ภาพฉากประกอบที่สัมพันธ์กับเนื้อเรื่องและเหตุการณ์

2.2 การใช้เส้นและสัญลักษณ์ต่าง ๆ ประกอบภาพ พบว่า ในการ์ตูนเรื่องหนูหิ่นอินเดอะซิตีมีการใช้เส้นต่าง ๆ ที่แสดงถึงการเคลื่อนไหวของตัวละคร การใช้เส้นวน ๆ บนศีรษะแสดงถึงอารมณ์โกรธ เป็นต้น การใช้สัญลักษณ์ เช่น การใช้ตัวโน้ตเพลง แสดงถึงการร้องเพลงของตัวละคร การใช้สี่เหลี่ยมเล็ก ๆ ที่บริเวณใบหน้า แสดงถึงความมึนงง และความสับสน การใช้อุปภาพแสดงถึงความรัก และการใช้อุปภาพแสดงแทนความคิดของตัวละคร เป็นต้น

จะเห็นได้ว่าการใช้ภาพแสดงเหตุการณ์และการใช้เส้นหรือสัญลักษณ์ต่าง ๆ ประกอบภาพก็เป็นลักษณะเด่นของการ์ตูนอีกประการหนึ่งที่ขาดไม่ได้ กล่าวคือ การใช้ภาพตัวละครฉากประกอบและการใช้ลักษณะเส้น สัญลักษณ์ในรูปแบบต่างๆ เหล่านี้ล้วนแสดงให้เห็นถึงอารมณ์

ความรู้สึก และกิริยาอาการต่างๆ ของตัวละครในเรื่องได้อย่างชัดเจน ทำให้การสื่อความคิดและเรื่องราวระหว่างผู้เขียนการ์ตูน และผู้อ่านสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาสัมภาษณ์ในการ์ตูนเรื่องหนูหิ่นอินเดอะซิตี ของคุณผดุง ไกรศรี ผู้เขียนคิดว่า ยังมีข้อที่น่าศึกษาวิเคราะห์อีกดังนี้

1. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบการ์ตูนชุดที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับการ์ตูนเรื่องหนูหิ่นอินเดอะซิตีเช่น การ์ตูนเรื่องป๊อปปอนด์ เป็นต้น
2. ควรมีการศึกษาวิเคราะห์การ์ตูนด้านอื่นๆ เช่นการศึกษากลวิธีการสร้างอารมณ์ของงานเขียนการ์ตูน

เอกสารและสิ่งอ้างอิง

กรมวิชาการ. 2533. การส่งเสริมและพัฒนาหนังสือการ์ตูนไทย. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์การศาสนา กรมศาสนา.

กำชัย ทองหล่อ. 2537. หลักภาษาไทย. กรุงเทพมหานคร: รวมสาส์น.

กุหลาบ มัลลิกะมาส. 2520. วรรณกรรมไทย. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

คณะกรรมการจัดสร้างวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร. 2542. ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

จิตลดา สุวัติกุล. 2526. วรรณกรรมร่วมสมัย. นครปฐม: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร.

ชมพูนุช นาคทองคำ. 2546. วิเคราะห์การใช้ภาษาของ ประยูรจรรยาวัชในการ์ตูนชุดขบวน
การแก่น. ปรินญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทยเพื่อสื่อสารธุรกิจ,
มหาวิทยาลัยหอการค้า.

ชำนาญ รอดเหตุภัย. 2522. สัมมนาการใช้ภาษาไทยในปัจจุบัน. กรุงเทพมหานคร:
กรุงสยามการพิมพ์.

ชลธิรา กลัดอยู่. 2517. การใช้ภาษา. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์เคล็ดไทย.

ชาตรี พนเจริญสวัสดิ์. 2529. วิเคราะห์การ์ตูนของชัยราชวัตร ชุดผู้ใหญ่มากับทุ่งหมาเมินช่วงปี
พ.ศ. 2521- 2523. ปรินญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย, มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.

ณรงค์ ทองปาน. 2522. การสร้างหนังสือสำหรับเด็ก. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ชวนพิมพ์.

ทวีศักดิ์ ญาณประทีป. 2523. การศึกษาเปรียบเทียบสำนวนโวหารในภาษาไทยกับภาษาอังกฤษ.
กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

นววรรณ พันธุเมธา. 2520. การใช้ภาษา. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์อักษรสัมพันธ์.

_____. 2527. ไวยากรณ์ภาษาไทย. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์รุ่งเรืองการพิมพ์.

บรรจบ พันธุเมธา. 2544. ลักษณะภาษาไทย. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัย
รามคำแหง.

บันลือสาสน์. 2547. การสำรวจหนังสือออกใหม่ที่อยู่ในความสนใจของนักอ่านการ์ตูนไทย
(Online). Available: www.banluegroup.com. 18 พฤศจิกายน 2547.

ประยูร จรรย์วณิช. 2513. เอกสารการบรรยายและอภิปรายเกี่ยวกับศิลปะสมัยปัจจุบันของ
กรมศิลปากร. พระนคร: โรงพิมพ์คุรุสภา.

ผดุง ไกรศรี. 2547-2548. หนูหีนินเดอะซิติ. เล่ม 1-22. กรุงเทพมหานคร: บันลือสาสน์.

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน. 2542, 2546. กรุงเทพมหานคร: ราชบัณฑิตยสถาน.

พรทิพย์ ภัทรนาวิก. 2517. การใช้ภาษา. กรุงเทพมหานคร: บริษัทสยามปริทัศน์.

_____. 2521. การใช้ภาษา. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์เกล็ดไทย.

พิมล กาฬสีห์. 2526. โลกการ์ตูน . 11/32: 33-37 พฤศจิกายน.

ไพโรธ เลิศพิริยกุลม. ม.ป.ป. วรรณกรรมปัจจุบัน. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์สถาบันราชภัฏ
ธนบุรี.

ราชบัณฑิตยสถาน. 2533. หลักเกณฑ์การใช้เครื่องหมายวรรคตอนและเครื่องหมายอื่นๆ.
กรุงเทพมหานคร: บริษัท เพื่อนพิมพ์จำกัด.

- วิภา กงกะนันทน์. 2520. **วรรณคดีศึกษา**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์
ไทยวัฒนาพานิชย์.
- ศักดิ์ชัย เกียรติณาคินทร์. 2533. **คู่มือฝึกเขียนการ์ตูนด้วยตัวเอง**. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์
ต้นอ้อ.
- ศิลป์ พีระศรี. 2520. **ศิลปะร่วมสมัย**. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิชย์.
- ศิวะพรรณ โหระกุล. 2535. **การวิเคราะห์วรรณกรรมเด็กของวิริยะ สิริสิงห์ ในช่วงปี พ.ศ. 2515 –
2532**. ปรินญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร.
- สังเขต นาคไพจิตร. 2530. **การ์ตูน**. มหาสารคาม: ปริดาการพิมพ์.
- สายทิพย์ นุกุลกิจ. 2535. **วรรณกรรมไทยปัจจุบัน**. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- ลีทรา พินิจภูวดล. 2526. **ภาษาไทยวรรณคดี**. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัย
สุโขทัยธรรมมาธิราช.
- อนุমানราชชน, พระยา. 2515. **การศึกษาวรรณคดีในแง่วรรณศิลป์**. กรุงเทพมหานคร:
สำนักพิมพ์บรรณาคาร.
- อุปกิตศิลปสาร, พระยา. 2531. **หลักภาษาไทย**. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิชย์.
- โอม รัชเวทย์. 2525. **บำบัดด้วยการ์ตูน**. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์อมรินทร์บรินดิงแอนด์
พับลิชชิง.
- Hartley, G. 1957. **The Complete Book of Children Play**. New York: n.p.

ภาคผนวก

ประวัติ “คุณผดุง ไกรศรี”

เอ๊ะ หรือ พี่เอ๊ะ แห่งการ์ตูนชุด หนูหิ้น...อินเตอร์ มีชื่อจริงว่า ผดุง ไกรศรี เกิดเมื่อวันที่ 28 พฤศจิกายน พ.ศ. 2503 ที่ อ.ตระการพืชผล จ.อุบลราชธานี จบการศึกษาศุดท้ายที่ วิทยาเขตเพาะช่าง กรุงเทพฯ

ในวัยเด็กใฝ่ฝันจะต้องเป็นจิตรกรมืออาชีพให้ได้ จึงเข้ามากรุงเทพฯ มาเรียนวิชาศิลปะที่วิทยาเขตเพาะช่าง เนื่องจากเป็นเด็กต่างจังหวัด จึงอยากมีรายได้พิเศษเพื่อจุนเจือเป็นทุนการเรียนและค่ากินอยู่ในกรุงเทพฯ เมื่อถูกชักชวนจากพี่ชายของเพื่อนที่ชื่อ พี่เจียด, โอมโอ ให้ลองเขียนการ์ตูนเล่มละบาทดูโดยแนะนำวิธีเขียนและสำนักพิมพ์ให้ไปขายผลงาน พี่เอ๊ะสมัยเด็กๆ เองก็ชอบอ่านการ์ตูนและหัดเขียนการ์ตูนเล่นเองอยู่แล้ว จึงไม่รอช้ารีบเขียนต้นฉบับไปเสนอขาย ครั้งแรกก็เริ่มจากการเขียนการ์ตูน เล่มละบาท (เมื่อ 20 ปีก่อน) เอาไปขายตามสำนักพิมพ์ 2 เล่มแรกขายไม่ได้ แต่มาขายได้ในเล่มที่ 3 ได้ค่าต้นฉบับครั้งแรก 400 บาท (24 หน้า) นับตั้งแต่นั้นมาก็เขียนการ์ตูนเล่มละบาทไปด้วย เรียนหนังสือไปด้วย เขียนการ์ตูนอยู่หลายเล่ม หลายสำนักพิมพ์ (สมัยนั้นการ์ตูนเล่มละบาทเฟื่องฟูมากในเมืองไทย) จากค่าเขียน 400 บาท ก็ขึ้นมาเป็น 600 บาท เขียนได้ปีกว่าก็ได้ขึ้นมาเขียนนิยายภาพในหนังสือรายสัปดาห์ ชื่อหนังสือ “มหัศจรรย์” ของสำนักพิมพ์จินดาสาส์น จากการชักนำของ พี่อำพล เจน นักเขียนนิยายภาพที่พี่เอ๊ะรักและนับถือในฝีมือ เขียนอยู่ที่นี้ 10 ปี จึงมาเขียนให้กับ บ้านเด็ก ซึ่งมี พี่โอม รัชเวทย์ และ สละ เป็นหัวเรือใหญ่ได้ระยะหนึ่ง

พอปี พ.ศ. 2535 ก็ได้มาเขียนให้กับ สำนักพิมพ์บรรลือสาส์น ที่หนังสือ สวนเด็ก (หนังสือการ์ตูนสี่สีทั้งเล่ม) เขียนทั้งนิยายภาพสะท้อนชีวิตเด็กชนบท และการ์ตูนสี่ชุด อะตุ๊กะ และการ์ตูนตลก 3 ช่องด้วย

ปีเดียวกันก็ได้มาเขียนการ์ตูนในเครือบรรลือสาส์นอีก 2 เล่ม คือการ์ตูน ขายหัวเราะ และ มหาสนุก ของ บ.ก. วิจิต อุตสาหจิต เริ่มมีชื่อเสียงโด่งดังกับแก๊งการ์ตูนตลกชุดสาวผมยาวนาม น้องมิลค์ กับมาดทะเล้นน่ารักของพี่เอ๊ะด้วย และโด่งดังขึ้นไปอีกกับการ์ตูนเรื่องสั้นชุด หนูหิ้น...อินเตอร์ จนต้องรวบรวมการ์ตูนชุดนี้ออกมาเป็นหัวหนังสือเป็นของตัวเองชื่อ หนังสือ “หนูหิ้น...อินเตอร์” ที่ผดุงอาศัยบนแผงหนังสือการ์ตูนจนทุกวันนี้

นอกจากนี้ พี่เอ๊ะยังมีการ์ตูนสั้นชุด เคนนี่หอย...บ๊อยอินเตอร์์ และการ์ตูนสั้นชุด ชน – แสบ – ใส ลงประจำในการ์ตูน มหาสนุก อีกด้วย และนี่คืออีกหนึ่งวิถีชีวิตของ ‘คนเขียน...การ์ตูน’ ที่みなว่า ‘เอ๊ะ’ (ผดุง ไกรศรี)

ประวัติการศึกษาและการทำงาน

ชื่อ –นามสกุล	นายแก้ว กาแก้ว
วัน เดือน ปี ที่เกิด	19 กรกฎาคม 2522
ประวัติการศึกษา	ครุศาสตรบัณฑิต (ภาษาไทย) มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม
ตำแหน่งปัจจุบัน	อาจารย์สอนภาษาไทย
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์